

BOUW AAN JE TOEKOMST

Verkiezingsprogramma Volt Amsterdam 2026-2030

KIES Volt

FUTURE MADE IN EUROPE

BESTE AMSTERDAMMER,

De trots voor Amsterdam zit voor velen van ons diep. Dat zit in de kleine dingen. We zijn groot én gezellig. Dorps én werelds. We hebben soms nét teveel Amsterdamse branie, maar we zorgen ook voor elkaar. Of het nu de Zeedijk is, het uitzicht vanaf de pont over het IJ, of als Ajax wint in de ArenA. Amsterdam is nu eenmaal de mooiste stad van de wereld. En de liefde voor onze stad? Die is onvoorwaardelijk.

Toch maak ik me zorgen over de toekomst. Een hele generatie loopt vast in Amsterdam. Amsterdammers doen alles wat van hen wordt gevraagd: ze studeren of werken hard, ze zijn flexibel. Maar te veel mensen, voornamelijk jonge mensen, voelen zich opgejaagd in een stad die steeds drukker, duurder en onzekerder wordt. De stad lijkt minder vrij te worden en mee doen is ingewikkeld. De afgelopen acht jaar bleef een betaalbaar thuis voor velen onbereikbaar. Door onder andere dure huren dreigt Amsterdam een stad van bijna-kansen te worden: bijna een woning. Bijna zekerheid. Bijna een begin.

Dat raakt mij. Omdat ik het om me heen zie. Omdat ik het hoor in gesprekken op straat, op scholen en in de nacht. En vooral omdat een stad die jongeren geen perspectief biedt, ook zichzelf te kort doet.

Dat kan anders.

Amsterdam kan opnieuw een stad zijn waar je aan je toekomst kunt bouwen. Een gezellige, diverse stad waar hard werken loont en waar jonge mensen niet vertrekken, maar willen blijven en naar terugkeren. Waar ondernemers de ruimte krijgen om te doen waar ze goed in zijn, zonder te verdrinken in overbodige regelgeving. Waar iedereen welkom is, je betaalbaar kunt wonen, je vrij kunt bewegen en waar je je veilig voelt, overdag én 's nachts, in elke buurt. Volt kiest bewust voor die toekomst: optimistisch, Europees en gericht op vooruitgang. Een stad waar je kunt beginnen.

Wij geloven dat goede ideeën geen grenzen kennen. Amsterdam wacht niet. Wat in Wenen, Kopenhagen of Barcelona werkt willen wij morgen nog in Amsterdam toepassen. Leren van steden om ons heen. Geen eindeloos gepraat. Gewoon doen wat werkt.

Daarom staat wonen voor Volt op nummer één. Omdat ik van dichtbij zie wat het betekent als het niet lukt. Mijn buren, twee woningdelende vrienden, wonen in een huis met drie lege slaapkamers, maar mogen die niet delen door strenge regels die niet meer passen bij deze tijd. Tegelijkertijd zoeken vrienden al jaren naar een plek in de stad waar ze zijn opgegroeid. Dat wringt. In een stad waar ruimte schaars is, moeten we die juist slimmer gebruiken. Door woningdelen weer mogelijk te maken en te investeren in vernieuwende oplossingen, zoals een drijvende studentencampus op het IJ.

VERKIEZINGSPROGRAMMA

Volt Amsterdam 2026-2030

Vrijheid betekent voor mij ook veiligheid. Mijn vriendinnen en ik fietsen nog steeds de langere route naar huis als het betekent dat die nét beter verlicht is. Met het standaard appje na een borrel: 'ben je veilig thuis?' Amsterdam voelt pas als thuis als je zonder angst door je eigen buurt kunt bewegen. Daarom willen wij goed nacht-OV en betere verlichting op fietsroutes, en willen we gevaarlijke situaties aanpakken. Voor een veilige route, overdag en 's nachts.

Voor mij betekent een eerlijke stad dat kansen niet afhangen van waar je wieg stond. Ik zie te vaak dat mensen verdwalen in regels en loketten als ze aankloppen voor hulp. Daarom moet de menselijke maat terug. Met minder bureaucratie, duidelijke ondersteuning en echte aandacht voor mensen die vastlopen. Zo werkt het systeem weer vóór hen, in plaats van tegen hen.

Amsterdam is gezellig, en dat moet zo blijven. We willen blijven investeren in kunst & cultuur, meer leegstaande panden gebruiken voor nachtcultuur, en, naar Berlijns voorbeeld, een jaarlijkse Podiumnacht. Tegelijkertijd willen we respect voor de bruisende en gezellige stad. We willen een verhoogde toeristenbelasting en investeren dat geld direct in Amsterdam. We breiden het aantal statiegeldautomaten en inzamelpunten drastisch uit en brengen het 'treintje' en afvalboten terug.

Tot slot geloof ik dat onze democratie moet meebewegen met de stad die Amsterdam is geworden. Een stad waarin mensen niet alleen willen meedenken, maar ook willen meedoelen. Waar bewoners gehoord worden, en ook jongeren en internationals voelen dat hun stem ertoe doet. Met meer inspraak en nieuwe vormen van participatie geven we mensen weer zeggenschap over hun stad.

Met dit verkiezingsprogramma kiezen wij voor vooruitgang. Voor samenwerking over grenzen heen. Dát is wat ons betreft onze stad, onze trots, ons thuis en daar gaan we verder aan bouwen.

BOUW JIJ MET ONS MEE?

*Juliet
Broersen*

Juliet Broersen

Lijsttrekker Volt Amsterdam

INHOUDSOPGAVE

1. TOEKOMSTBESTENDIG WONEN & LEVEN	5
1.1 Betaalbaar wonen voor iedereen	6
1.2 Mobiliteit	21
1.3 Amsterdam als sportieve stad	32
2. EEN SCHONE, GROENE EN DUURZAME STAD	37
2.1 Een schone, groene en duurzame stad	38
3. EEN STERKE BASIS VOOR IEDEREEN	50
3.1 Bestaanszekerheid voor iedereen	51
3.2 Gezondheid en welzijn	57
3.3 Onderwijs: bouw aan je talent	64
3.4 Een bereikbare en menselijke overheid	72
4. EEN INNOVATIEVE STADSECONOMIE	73
4.1 Een innovatieve economie	74
4.2. Digitalisering	89
5. DEMOCRATIE EN GELIJKWAARDIGHEID	98
5.1 Een sterke Amsterdamse democratie	99
5.2 Menswaardige en eerlijke opvang	106
6. EEN STAD DIE BRUIST	112
6.1 Kunst, cultuur en nachtleven	113
7. EEN VEILIGE STAD IN EEN VRIJ EUROPA	125
7.1 Iedereen vrij en veilig	126
8. HOE BETALEN WE DAT?	136

1. GA VOOR

TOEKOMST BESTENDIG WONEN & LEVEN

1.1

BETAALBAAR WONEN VOOR IEDEREEN

Wonen is een recht, geen luxe. Iedereen verdient een goede en betaalbare woning van waaruit je aan je toekomst kunt bouwen. Maar er zijn te weinig betaalbare woningen in de stad. We zetten daarom vol in op het creëren van meer woonruimte. Volt kiest voor inbreiden in de stad waar het kan en voor uitbreiden aan de stadsranden of buiten de stad waar het logisch is. We benutten de ruimte die er al is zo goed mogelijk: we gaan leegstand tegen en transformeren bestaand vastgoed tot woningen. We bouwen ook nieuwe woningen en wijken, zoals in Havenstad, en durven wonen daarbij voorrang te geven op zware industrie als dat nodig is. En waar er op land geen woningen meer bij passen, laten we ze drijven op het IJ.

Volkshuisvesting is een taak van de overheid en de gemeente gaat weer de regie pakken. We zorgen dat buurtbewoners zelf ook veel te winnen hebben bij nieuwe projecten en brengen zo de woningbouw weer in beweging. We gaan net zo lang door totdat iedereen in Amsterdam een dak of (t)huis heeft.

Bij het inbreiden en bouwen beschermen we groen, water en erfgoed. Want verdichting moet geen stapeling van stenen zijn, maar een kans voor meer Amsterdammers en Weespers om te wonen in leefbare wijken met veel ontmoeting, beweging, werk en natuur. We bouwen onze woningen zoals we in de toekomst willen leven: klimaatneutraal, comfortabel en betaalbaar. We pakken schimmel in woningen aan, versnellen de verduurzaming en dichten de energiekloof. Zodat iedereen in Amsterdam toekomstbestendig kan wonen en leven.

BENUT ALLE WOONRUIMTE

Uren moeten treinreizen om op je werk of hoorcollege te komen. Nog bij je ouders inwonen. Niet bij je vrienden of je partner kunnen intrekken omdat de regeltjes dat niet toelaten. Het woontekort heeft een enorme invloed op het leven van Amsterdammers. Ondertussen laten we een hele woonvoorraad onbenut liggen. Er staan in Amsterdam duizenden kamers, verdiepingen en zelfs hele woningen langdurig leeg en we hebben veel ongebruikt industrieel of zakelijk vastgoed. Dat zijn duizenden woonkansen voor mensen die nu geen

plek kunnen vinden. Dat gaan we anders doen. We versoepelen de regels, vullen alle leegstaande ruimte en transformeren vast- en erfgoed tot nieuwe woningen. Zodat Amsterdam weer als thuisvoelt.

- We breiden Amsterdam in. Volt wil volop inzetten op splitsen, optopen, aanplakken en uitplinten. We ontwikkelen per stadsdeel een potentiekaart en nemen stimuleringsmaatregelen in de vorm van pilots, experimenteren en subsidies. Waar mogelijk versoepelen we regelgeving en geven we financiële prikkels, om sneller extra woningen te realiseren binnen de bestaande stad.
- We moeten de woonruimte die er al is in de stad zo efficiënt mogelijk benutten. Volt is voorstander van huisnummerdeling: we maken het makkelijker om woningen te splitsen in meerdere huisnummers voor starters en kleine huishoudens.
- We willen hospitaverhuur in Amsterdam stimuleren en uitbreiden. We onderzoeken of we de hospitaregeling zo kunnen versoepelen dat iedere hospita woonruimte mag aanbieden aan twee personen of huishoudens. Succesvolle initiatieven die bijdragen aan hospitaverhuur, die bijvoorbeeld huurders en verhuurders samenbrengen, ondersteunen we.
- Volt wil samenwonen stimuleren en voor meer mensen mogelijk maken. Nu worden mensen met een bijstandsuitkering te vaak ontmoedigd om met anderen in een huis te gaan wonen, omdat hun uitkering dan lager wordt door de kostendelersnorm. Volt wil dat de gemeente Amsterdam de mogelijkheden verkent om dit voor Amsterdammers en Weespers te veranderen.
- De leegstand van woningen moet worden ontmoedigd. Volt pleit daarom voor de Vlaamse aanpak, een methode waarbij leegstand wordt aangepakt met een jaarlijks stijgende gemeentelijke belasting. Dit beweegt eigenaren om sneller in actie te komen als hun pand leeg staat. De rijksoverheid moet dit voor gemeenten mogelijk maken.
- Volt wil met betrekking tot leegstand toe naar intensievere handhaving, met digitale detectiemethoden zoals energieverbruik en Basisregistratie Personen-data.
- Volt wil dat er een helder gemeentelijk beleid komt om meer bestaand vastgoed te transformeren tot woningen. De gemeente stelt daarvoor een lokale Versnellingsagenda Transformaties op, met duidelijke transformatiedoelstellingen en extra financiële middelen. Zo benutten we de beschikbare ruimte voor wat we nu het hardst nodig hebben: woningen.
- Volt wil stimuleren dat er meer ruimtes boven winkels worden getransformeerd tot woningen. Hiervoor richten we een gemeentelijk adviesorgaan ‘Wonen boven winkels’ in, dat eigenaren gaat helpen met het benutten van ongebruikte ruimtes boven winkels en de daarvoor beschikbare subsidies. Hiermee dragen we ook bij aan een verbeterde leefomgeving van winkelstraten.

EEN WONING DIE BIJ JE PAST

Veel Amsterdammers zitten door het woningtekort vast in een woning die niet goed bij hun situatie past. Dat vormt een rem op hun toekomstplannen: denk aan de student die zonder kamer niet kan komen studeren, een jong stel dat een gezin wil beginnen, een alleenstaande die een fijne plek zoekt voor zichzelf, de nieuwe Amsterdammer met een verblijfsvergunning die wacht op een woning of de Amsterdamer op leeftijd die graag gelijkvloers wil wonen. Ook voor mensen die in de stad een cruciaal beroep uitoefenen, zoals leraren, verpleegkundigen en politieagenten, is het lastig om een betaalbare woning te vinden. We gaan voor een passende woning voor iedereen, met nieuwbouw die beter is afgestemd op de woningzoekenden.

Volt wil dat Amsterdammers en Weespers kunnen wonen in levendige, gemengde wijken. De gemeente moet dus zorgen voor een goede mix van sociale, middeldure en dure woningen. Nu hebben sommige buurten vooral veel sociale of juist veel dure woningen. We zorgen voor meer flexibiliteit om te bouwen wat een wijk nodig heeft.

- Volt steunt de ambitie om 40-40-20 te bouwen. Meerdere rapporten laten zien dat, door onder meer gestegen bouwkosten, deze verdeling nu niet haalbaar is. We houden daarom tijdelijk aan dat minimaal 70% van alle nieuwbouw in de stad een sociale- of middenhuurwoning moet zijn. We gaan tijdelijk uit van een 30-40-30 verdeling: van alle nieuwbouw in de stad bouwen we 30% sociaal, 40% midden en 30% vrije sector. Per wijk of buurt mag de gemeente hier van afwijken, zolang het totaal in de stad wordt gehaald en zolang de mix in de buurten wel evenwichtig blijft. We willen ook dat de gemeente samen met projectontwikkelaars en woningcorporaties gaat onderzoeken hoe deze verdeling wél weer kan worden gehaald. Zodra de omstandigheden het weer toelaten, gaan we terug naar de 40-40-20 verdeling (80% sociale- en middenhuur).
- Er staan duizenden studenten, van mbo tot wo, in de wachtrij om aan hun Amsterdamse studentenleven te beginnen. We willen snel betaalbare studentenhuisvesting toevoegen. Daarom starten we bij de toekomstige Oostbrug een studentencampus van drijvende woningen op 't IJ.
- Ook brengen we het covenant studentenhuisvesting terug. Dat covenant zet in op voldoende woningen voor (internationale) studenten in Amsterdam en borgt de kwaliteit, betaalbaarheid en spreiding van de studentenwoningen over de stad. We maken ons hard voor gemengde studentenwoningen, waar Nederlandse en internationale studenten met elkaar samenleven.
- We willen dat nieuwbouwprojecten bijdragen aan sterke en hechte buurten. Daarom reserveren we in nieuwbouwprojecten een percentage woningen speciaal voor jongeren en ouderen uit de wijk, zodat zij in hun vertrouwde omgeving kunnen blijven wonen. Zo versterken we de sociale samenhang en zorgen we dat buurten niet hun karakter en onderlinge verbondenheid verliezen.
- We nemen jongeren en ouderen expliciet op in de Aanpak Amsterdamse Volkshuisvesting. Er komt een stedelijk covenant jongeren- en ouderenhuisvesting, met afspraken over nieuwbouw en streefnormen voor het te realiseren aantal nieuwbouwwoningen voor deze groepen in de stad.

- We willen dat ouderen kunnen wonen in een woning die past bij hun levensfase. Ook brengt iedere verhuizing naar een ouderenwoning een hele keten van verhuisbewegingen op gang. We gaan daarom versneld nultreden- en ouderenwoningen bijbouwen.
- Volt wil de bouw van meer flexwoningen en tiny houses mogelijk maken. We maken lokale regelgeving en vergunningsprocedures inzichtelijker voor ontwikkelaars en (zelf)bouwers en ondersteunen hen bij het aanleggen van de aansluitingen op water, elektriciteit en riolering.
- Volt wil de woningbouwopgave in de regio beter spreiden over de doelgroepen waarvoor woningen worden gebouwd, zoals starters, gezinnen, middeninkomens en senioren. Wie verhuist, laat meestal ook weer een woonruimte achter. Eén nieuwbouwwoning zorgt voor meerdere verhuisbewegingen, maar dat wordt nu niet meegeteld bij het bepalen van de woningbouw. We willen de bouwprogrammering in de Metropoolregio Amsterdam beter afstemmen op de echte woningbehoefte, door ook een schatting te maken van de doorstroomeffecten van nieuwbouw en de programmering van woningen te baseren op alle schakels in de verhuisketen.
- We ondersteunen het beleid voor woonwagenbewoners en zorgen ervoor dat zij structureel worden meegenomen in de ontwikkeling van onze stad.
- Volt onderschrijft dat internationale werknemers in legale en kwalitatief goede huisvesting moeten kunnen wonen. We steunen de Aanpak Arbeidsmigratie Regio Amsterdam 2025-2027 van de gemeente, die de positie van internationale werknemers in Amsterdam moet versterken. We doen een inventarisatie naar het aanbod van huisvesting voor deze doelgroep en de gemeente spant zich in om de handhaving van misstanden zoals overbewoning, ondermaatse huisvesting en overige overlast bij arbeidsmigratie te versterken.

DOORSTROOMOFFENSIEF

De woningnood in Amsterdam en Weesp is niet alleen een kwestie van te weinig huizen: door de tekorten stagneert ook de doorstroom van woningzoekenden naar een woning die beter bij hun situatie past. Elke vastloper in de keten betekent dat meerdere woningen niet vrijkomen. Volt zet vol in op het doorstroomoffensief, met meer ouderenwoningen, échte stimulansen voor woningruil en doorstroomvoorrang. Zo komen er meer woningen vrij en krijgen starters, gezinnen en ouderen sneller een passende woning.

- We richten één loket in waar woningruilers elkaar kunnen vinden voor woningruil in heel Amsterdam. We regelen behoud van inschrijfduur en doorstroomvoorrang bij woningcorporaties, zodat verhuizen geen risico betekent.
- Om ouderen, grote gezinnen en huishoudens in rolstoelwoningen te helpen de stap naar een meer passende woning te zetten, wil Volt inzetten op betere begeleiding en informatievoorziening via voorlichtingscampagnes en verhuiscoaches. Ook halen we financiële drempels weg, door bij een verhuizing te zorgen voor behoud van huurprijs, een verhuiskostenvergoeding en een aanpassing van de huurprijs naar inkomen.
- Om te zorgen voor meer doorstroom op de woningmarkt, verruimen we de voorwaarden van de Amsterdamse verhuisregelingen Van Hoog naar Laag en Van Groot naar Beter. We geven de

corporaties de ruimte om in de geest van de ambitie maatwerk te bieden. We behouden de voorrangslabels 'ouderen' en 'gezinnen' bij sociale huurwoningen en vragen de corporaties om een voorrangsregeling voor verhuizingen in de eigen buurt te onderzoeken.

- Ook willen we ons inzetten om bewoners met een woning die niet (langer) aansluit bij hun inkomenssituatie te laten doorstromen. De verhuiskostenvergoeding en ondersteuning van de verhuiscoaches worden ook beschikbaar voor huurders die vanuit de sociale sector naar een middeldure huurwoning, vrije sector woning of koopwoning doorstromen.
- We steunen het beleid Doorstroomoffensief Passend Wonen, waarbij de gemeente subsidies inricht en regelgeving aanpast om zo meer mensen naar een passende woning te laten doorstromen.

MEER COÖPERATIEF WONEN

Volt ziet een toekomst waarin we vaker coöperatief wonen. Bewoners ontwikkelen samen een bouwproject en kunnen de woningen daarna met elkaar beheren, bewonen en betaalbaar houden. Dit woonmodel levert stabiele, niet-speculatieve woningen op. Bewoners die zich verenigen in wooncoöperaties hebben meer eigenaarschap, lagere kosten en meer verbondenheid met de medebewoners uit de coöperatie. Amsterdam experimenteert er al mee en de eerste projecten zijn veelbelovend, maar nog kleinschalig en afhankelijk van pioniers.

Volt wil coöperatief wonen laten doorgroeien tot een structurele derde pijler van de woningmarkt, naast sociale huur en koopwoningen.

- Volt wil dat Amsterdam doorgaat met het aanbieden van kavels aan wooncoöperaties, het aanbod van kavels waar mogelijk verruimt en de Kaartenbak openhoudt voor wooncoöperaties die in de toekomst samen coöperatieve woningen willen realiseren.
- De stimuleringslening voor wooncoöperaties wordt voortgezet. Als die succesvol blijkt, dan maken we die regeling structureel.
- We zetten meer in op coöperatieve en andere collectieve leef- en woonvormen, onder andere door samenwerking tussen initiatiefnemers, ontwikkelaars, woningcorporaties en zorginstellingen te faciliteren en te stimuleren. We ondersteunen collectieve projecten zoals Knarrenhofjes waar ouderen zelfstandig maar in gemeenschap met elkaar wonen, intergenerationale zorgwoonconcepten waar jongeren en ouderen naar elkaar omkijken, beheercoöperaties waarbij het pand in bezit blijft van de woningcorporatie en huurders de beheertaken overnemen, en woongroepen voor mensen die in meer sociale cohesie willen leven.
- Volt wil wooncoöperaties niet alleen de ruimte geven bij nieuwbouw, maar ook inzetten voor transformatie en verduurzaming van bestaande complexen die leeg zijn komen te staan.
- De gemeente geeft jaarlijks inzicht in het aantal kavels dat aan wooncoöperaties is uitgegeven, de woonprojecten die gestart en gerealiseerd zijn en de betaalbaarheid van de woningen. Zo kunnen we monitoren wanneer coöperatieve projecten succesvol zijn en inspelen op eventuele knelpunten.

UITBREIDEN BINNEN EN BUITEN DE STAD

We kunnen de grote woningvraag niet volledig oplossen met inbreiden, we moeten ook nieuwe ruimte creëren. Het (her)ontwikkelen van nieuwe gebouwen, buurten en wijken biedt kansen om voor Amsterdammers en Weespers een mooie, levendige toekomst in te richten. We creëren buurten waar veel te beleven is en waar bewoners van alle leeftijden en achtergronden elkaar tegenkomen: van jonge gezinnen tot ouderen, van mensen in de zorg tot in de techniek, van huurders tot kopers. Wijken waar belangrijke voorzieningen zoals speelplekken, scholen, ziekenhuizen, winkels en werkplekken dichtbij zijn en die zijn aangesloten op het OV. En gebouwen die multifunctioneel, bereikbaar en sociaal zijn.

- Naar Londens voorbeeld wil Volt een pilot invoeren voor het Amsterdamse straatreferendum. Daarin stemt de hele straat over plannen voor herontwikkeling of nieuwbouw waar buurtbewoners ook zelf voordeel bij kunnen hebben. Bijvoorbeeld omdat ze er zelf ook betere woningen of voorzieningen voor terug krijgen als ze instemmen met de plannen. Een groepje buren kan bij de gemeente een petitie indienen om een referendum voor de hele straat te houden: het bouwplan gaat alleen door als meer dan 60 procent vóór stemt en ten minste de helft van de straat het wil. Met dit bewezen succesvolle initiatief worden buurtbewoners voorvechters van nieuwbouw-projecten en krijgen zij invloed op plannen die ze zelf een verbetering vinden.
- Volt kiest voor hoogbouw op locaties waar dat logisch is, zoals dichtbij bestaande OV-knooppunten met snelle verbindingen naar plekken waar al scholen, winkels, ziekenhuizen, werk en andere essentiële voorzieningen zitten. Hoogbouw moet zo worden ontworpen en ingepast dat het een bijdrage levert aan het stadsbeeld en de brede welvaart, en dat hinder voor de omgeving, omwonenden en het uitzicht worden beperkt. We sluiten hoogbouw uit in UNESCO-gebied, beschermd stadsgezichten en waardevolle landschappelijke structuren zoals de Amsterdamse scheggen en het IJ.
- De plinten van nieuwe woontorens worden zo ontworpen dat ze bijdragen aan de sociale cohesie in een wijk. Denk aan woningen op de begane grond met voordeuren die aan de stoep grenzen, ruimtes voor zorginstellingen of kleine ambachten en lokale middenstand. Dit vergroot ook de veiligheid.
- Volt wil dat Amsterdammers kunnen wonen in levendige wijken, waar naast woningbouw ook ruimte is voor speelplaatsen voor kinderen, sport en bewegen, groene en blauwe gebieden, scholen, winkeliers en andere middenstand en openbaar vervoer. We zetten in op innovatieve sociale woonvormen, bijvoorbeeld (hoge) woningbouw die kleinere appartementen combineert met meer collectieve voorzieningen, zoals sfeervolle groenblauwe dakterrassen, logeerkamers en zorgvoorzieningen, gedeelde lounges en fijne thuiswerk- en leestafels.

STADSONTWIKKELING DOOR SAMENWERKING

Bij stadsuitbreiding, zoals in Haven-Stad, ligt een unieke kans om iets nieuws te doen: om wonen, economie en natuur écht met elkaar te verweven. Volt wil dat Haven-Stad een voorbeeld wordt van hoe een nieuwe wijk kan bruisen van bedrijvigheid, maar tegelijkertijd ruimte biedt aan rustig wonen, groen en ontmoeting. We ontwikkelen wijken waarin ondernemerschap, de industrie van

de toekomst en wonen naadloos op elkaar aansluiten. We durven ook keuzes te maken over welke bedrijvigheid waar in Amsterdam past. Deze gebiedsontwikkeling vraagt om een sterke samenwerking tussen gemeente, projectontwikkelaars, woningcorporaties, ondernemers, ecologen, stedenbouwkundigen, onderwijsinstellingen en bewoners. Want alleen samen kunnen we een wijk bouwen waar iedereen zich thuis voelt. Inspiratie daarvoor vinden we in Europa en dichtbij huis, zoals in Hafencity in Hamburg of in de publiek-private samenwerking in Brainport Eindhoven.

- We zetten in op transformatiegebieden zoals Amstel III, Sloterdijk en Haven-Stad, waar verouderde terreinen worden omgevormd tot compacte, groene en gemengde wijken.
- We analyseren bij de transformatie welke ambachten en bedrijvigheid kunnen samengaan met wonen, zoals een mix van kleinschalige, duurzame maakbedrijven in de wijk. Waar wonen niet samen kan gaan met industrie, voert de gemeente de regie op verplaatsing daarvan, inclusief compensatie waar dat nodig is (zoals wanneer partijen hun erfspacht vroegtijdig beëindigen). Lichte duurzame industrie die niet bij wonen past, kan buiten de ring van Amsterdam de bedrijfsactiviteiten voortzetten. Bij zware vervuilende industrie gaat verplaatsing, in samenspraak met de overheid, gepaard met plannen om te vergroenen en te verduurzamen.
- Woningbouwplannen moeten vergezeld gaan van een gebiedsplan, waarbij wordt getoetst op de aanwezigheid van voorzieningen (zoals scholen, winkels, horeca en maatschappelijke voorzieningen), bereikbaarheid en leefbaarheid. Volt wil hierbij in het bijzonder aandacht voor groen, sport en bewegen, kunst en cultuur en zorgvoorzieningen, zoals huisartsen.
- Om uit de woningnood te komen moeten we meer doen dan inbreiden en bouwen binnen Amsterdam. Daarom sluiten we bouwen op grote doorbraaklocaties op andere plekken in het land niet uit. Hierbij zien we de meeste kansen in het omvormen van locaties van zware industrie en intensieve landbouwgrond naar een mix van stadsnatuur en woonbuurten met voorzieningen.
- We investeren in goed openbaar vervoer en algemene infrastructuur, om de nieuwe wijken buiten de stad met Amsterdam en omliggende faciliteiten te verbinden.

GEMEENTE PAKT REGIE OP VOLKSHUISVESTING

Een woning is een basisbehoefte en het is aan de overheid om de volkshuisvesting goed te regelen. Die huisvesting zit nu al tijden in stilstand, terwijl de huurprijzen enorm blijven stijgen en de wachttijden voor sociale huurwoningen veel te lang zijn. Ook voor maatschappelijke organisaties, zoals huisartsen en zorginstellingen, is het een uitdaging om betaalbaar bedrijfsvastgoed te vinden.

Volt wil dat de gemeente eindelijk weer de regie gaat pakken en gaat zorgen voor doorbraken in de volkshuisvesting. Woningcorporaties en projectontwikkelaars hebben naast het stadsbelang ook andere belangen na te streven (zoals nationale prestatieafspraken of financiële doelstellingen) en de gemeente heeft soms nog te weinig invloed op wat er

gebouwd wordt en voor wie. De gemeente pakt een actievere rol op in woningbouw-projecten en grondexploitatie, om weer te zorgen voor betaalbare woningen en vastgoed. Bottlenecks in de woningbranche sporen we op en pakken we aan. Ook nemen we maatregelen om betaalbare woningen ook betaalbaar te houden en speculeren met woningen tegen te gaan.

- Volt pleit voor de oprichting van een publiek Amsterdams woonbedrijf zonder winstoogmerk, een Maatschappelijke Woonorganisatie Amsterdam. Door het algemene stadsbelang als uitgangspunt te nemen, kan deze organisatie de stad helpen waar projectontwikkelaars en woningcorporaties dit niet lukt. Zo zorgt de gemeente dat er balans is tussen verschillende soorten woningen en dat buurten leefbaar blijven.
- De gemeente gaat vaker optreden als medefinancier van bouwprojecten voor betaalbare woningen. Wanneer de gemeente cofinanciert worden er duidelijke, afdwingbare afspraken vastgelegd in contracten met projectontwikkelaars, zoals een openboekverplichting of betaalbaarheidseisen.
- Volt wil meer betaalbare koopwoningen creëren voor starters met een middeninkomen. Volt steunt experimenten zoals de pilots ‘Betaalbare koop’, ‘Koopstart’, en ‘Starterslening,’ waarbij de gemeente starters een korting geeft op de marktprijs van een woning, die bij verkoop wordt terugbetaald vanuit de overwaarde. Bij bewezen effectiviteit maken we de pilots structureel.
- We introduceren een jaarlijkse “doorbraaktafel” om bottlenecks op de Amsterdamse woningmarkt op te sporen en aan te pakken. Bewoners, particuliere verhuurders, woningcorporaties, woningbouwverenigingen en de gemeente inventariseren samen de vaak terugkerende knelpunten bij bouwprojecten, verduurzaming en toewijzing van huizen en doen concrete voorstellen voor verbetering. De gemeente gebruikt die om onnodige regels en processen aan te pakken.
- De gemeente gebruikt de winst uit grondverkoop en erfpacht om nieuwe sociale- en middenhuurwoningen, scholen, parken en infrastructuur te betalen. Wanneer de gemeente grond uitgeeft, moeten er altijd duurzame bouwnormen worden opgenomen in de voorwaarden. Volt wil dat de gemeente bij het Rijk aandringt op financiële middelen om ook daadwerkelijk actiever grondbeleid te kunnen voeren.
- Binnen het erfpachtsysteem maken we ons hard voor consumentenbescherming. Dit doen we door de berekening van erfpacht volledig transparant te maken, in te zetten op erfpachtexperts die consumenten ondersteunen en te onderzoeken of het mogelijk is om de voordelige overstap-regeling naar eeuwigdurende erfpacht voor onbepaalde tijd weer in het leven te roepen. Aanpassingen in het erfpachtstelsel geven we participatieve vorm, consumenten en experts zitten in een vroeg stadium aan tafel.
- Gebiedsontwikkeling levert de gemeente de afgelopen jaren minder op dan het kost. De gemeente laat de toekomst van het vereeningsfonds onderzoeken en kijkt daarbij ook naar mogelijke andere verdienmodellen voor gebiedsontwikkeling en betaalbare woningbouw.
- Volt wil dat de gemeente vaker het voorkeursrecht toepast bij gebieden met grote transformatie-opgaven, zodat de gemeente als eerste grond kan kopen en daarmee betaalbare woningen en gemengde wijken mogelijk worden.

- We pleiten voor een publiek-privaat “Amsterdam Betaalbaar Wonen” fonds met bijdragen van grote werkgevers. Het fonds wordt uitsluitend ingezet voor sociale huur en betaalbare middenhuur met langjarige betaalbaarheidsconvenanten.
- Landelijk pleiten we voor een versnelde uitbreiding van het Nationaal Fonds Betaalbare Koopwoningen. De gemeente maakt afspraken met projectontwikkelaars en woningcorporaties over het realiseren van woningen voor starters in nieuwbouwprojecten.
- We voeren de nieuwe huisvestingsvergunning voor middenhuur strikt uit en monitoren dat middenhuurwoningen daadwerkelijk bij Amsterdammers en Weespers met een middeninkomen terechtkomen.
- We steunen de zelfbewoningsplicht en onderzoeken waar uitbreiding, aanscherping en goede handhaving nodig is. Ook bekijken we of differentiatie van de opkoopbescherming per wijk bijdraagt aan een betere mix van beschikbare woningen in de wijken. We staan open voor beleggers die willen investeren in de stad, mits hun projecten bijdragen aan betaalbare nieuwbouw of wooncoöperaties van Amsterdam. Beleggers die woningen opkopen om ze voor een veel te hoge huurprijs te verhuren, willen we beperken door huurregulering en verhuurrestricties toe te passen en door in nieuwbouwprojecten afspraken te maken over betaalbaarheid.

WONINGCORPORATIES

Woningcorporaties dragen de volkshuisvesting in Amsterdam. Zij zijn voor de gemeente de belangrijkste partners voor het realiseren van betaalbare woningen voor de stadsgenoten die dit het hardst nodig hebben. Volt wil dat woningcorporaties weer meer betaalbare woningen kunnen bouwen en daarvoor meer financiële ruimte krijgen. Veel Amsterdammers maken nu weinig kans op een sociale huurwoning, daarom maken we afspraken met corporaties over de sociale woningvoorraad en de toekenning van woningen.

- Volt wil onderzoeken of de gemeentelijke belastingen voor woningcorporaties omlaag kunnen. Tegenover lastenverlaging staat een inspanningsplicht om extra stappen te zetten voor renovatie en verduurzaming van sociale huurwoningen. Volt wil ook dat de gemeente bij het Rijk en de Europese Unie aandringt op een lagere vennootschapsbelastingdruk voor woningcorporaties en flexibeler staatssteunregels. Daarmee maken we structureel meer betaalbare en duurzame nieuwbouw mogelijk.
- We steunen de nationale programma's "Samen Nieuw-West" en "Masterplan Zuidoost" die werken aan het vergroten van de leefbaarheid in die stadsdelen, ook als de financiering vanuit het Rijk wegvalt.
- Voor veel Amsterdammers is de kans om een sociale huurwoning te vinden klein, zeker zonder urgentie of voorrangslabel. Volt steunt de pilot waarbij 100 woningen standaard worden toegekend aan Amsterdammers zonder label of urgentie.
- Woningcorporaties die projecten willen ondernemen om de sociale woningvoorraad in Amsterdam uit te breiden, mogen onder strenge voorwaarden overgaan tot verkoop van sociale huurwoningen om dat te financieren.

- We willen dat huurders bij sloop of nieuwbouw in hun buurt altijd kunnen terugkeren naar een passende woning. Daarom maken we met woningcorporaties harde afspraken over terugkeer, huurprijsbescherming en inspraak tijdens het proces. Zo voorkomen we dat vernieuwingsprojecten leiden tot verdringing en zorgen we dat vernieuwing ook echt ten goede komt aan de bestaande bewoners.
-

Iedereen eerst een dak boven zijn hoofd

We bouwen een Amsterdamse toekomst waarin niemand op straat hoeft te leven. Er zijn nog altijd minstens 11.000 dak- en thuisloze mensen in Amsterdam, waarvan bijna 1.450 kinderen. Sommigen van hen wonen op straat, het overgrote deel slaapt bij vrienden op de bank, in auto's of in leegstaande huizen of garageboxen. Dit accepteren we niet in Amsterdam, een dak boven je hoofd is een mensenrecht. Dak- en thuisloosheid bannen we daarom uiterlijk per 2030 uit.

Volt gelooft in de aanpak “eerst een (t)huis” (Housing First). We geven mensen eerst een woning, zonder dat ze hoeven te bewijzen dat ze eraan toe zijn. De rest – zoals werk, herstel, geldzaken of zorg – komt later. Met een huis kun je de regie over je leven weer terugpakken en vanuit autonomie je toekomst inrichten. Dat levert de hele stad veel op, want wie krachtig in het leven staat, levert een positieve bijdrage aan de maatschappij, de economie en het karakter van Amsterdam. Ook is Housing First de meest kosteneffectieve manier om dakloosheid terug te dringen. Amsterdam doet het al, maar we gaan nog veel meer op Housing First inzetten. Dat is letterlijk bouwen aan een toekomst zonder dakloosheid.

- We breiden de Housing First-projecten in de stad uit. Succesvolle initiatieven van partners, zoals Team Eigen Thuis en Onder de Pannen, zetten we voort en bouwen we uit. We geven maatschappelijke organisaties, maar ook bewoners- en ondernemersorganisaties, ook meer mandaat en vertrouwen om zelf nieuwe Housing-first projecten op te zetten. Housing First projecten voor jongeren en ouders met kleine kinderen krijgen daarbij topprioriteit.
- De gemeente zorgt dat iedereen die via Housing First een (tijdelijke) woonplek krijgt, ook een vaste begeleider krijgt voor integrale hulp. Zo kunnen mensen sneller weer verandering in hun leven brengen.
- Zonder briefadres kun je geen sociale voorzieningen (zoals uitkeringen of toeslagen) ontvangen. Volt wil dat de gemeente zich actief inzet om dakloze mensen in de stad snel en eenvoudig een briefadres te bieden.
- Volt vindt dat mensen in een kwetsbare positie geen tijdelijke pleisters maar een permanente woonoplossing nodig hebben om weer volwaardig mee te kunnen doen in de samenleving. We zetten daarom in op het structureel creëren van meer betaalbare woningen van goede kwaliteit, ook voor mensen zonder dak of thuis.

- Aangezien het op korte termijn niet lukt om alle dak- en thuisloze mensen een permanent (t)huis te bieden, blijven we ook inzetten op het vergroten van het aantal tijdelijke woon- en opvangplekken. We benutten daarvoor bestaande ruimtes in de stad, zoals leegstaande kantoren,loodsen, scholen, hotels en woningen. In de winter en tijdens hittegolven zorgen we voor extra opvangplekken.
- De reguliere opvang is vaak ingericht met de ‘gemiddelde dakloze man’ in gedachten. Maar verschillende groepen dak- en thuisloze mensen hebben verschillende behoeftes bij opvang. Vrouwen die door huiselijk geweld of scheiding dakloos zijn geworden voelen zich niet altijd veilig in gemengde opvanglocaties. (Jonge) LHBTIQ+-personen die uit huis zijn gezet om wie ze zijn, ervaren in de reguliere opvang vaak discriminatie. Ook minderjarige kinderen hebben op hen afgestemde opvang nodig. Volt wil dat we in alle stadia van dak- en thuisloosheid meer oog hebben voor de mensen waaraan we de voorzieningen leveren. We richten voldoende opvang- en woonvoorzieningen in, in het bijzonder voor groepen dak- en thuisloze mensen die extra kwetsbaar zijn, waaronder LHBTIQ+-personen, gezinnen met jonge kinderen, vrouwen en jongeren. De gemeente zorgt dat deze voorzieningen verspreid over de stad beschikbaar zijn.
- We blijven inzetten op het voorkomen van dakloosheid door huisuitzetting. De gemeente Amsterdam werkt hiervoor al samen met woningcorporaties, zorgverzekeraars, energiebedrijven, deurwaarders, overheden en andere partijen. We omarmen deze aanpak en intensiveren die waar mogelijk, bijvoorbeeld door het verbeteren van vroegsignalering van betaalachterstanden.
- We gaan dakloosheid en andere misstanden bij arbeidsmigratie tegen. Arbeidscontracten van internationale werknemers mogen niet gekoppeld zijn aan huisvestingscontracten, Volt maakt zich daar bij het Rijk sterk voor. Volt wil dat de gemeente Amsterdam initiatieven zoals het informatiepunt Work in NL (WIN-punt), dat internationale werknemers informeert over hun rechtspositie om misstanden zoals uitbuiting, dakloosheid en zorgmijding te voorkomen, steunt. De gemeente werkt daarbij samen met omliggende gemeenten waar veel internationale werknemers werkzaam zijn.
- Alleen samen kunnen we dak- en thuisloosheid echt uitbannen. Volt wil daarom dat de gemeente Amsterdam daarvoor actiever samenwerkt met onze buurgemeenten. We zetten samen regionale Housing First-teams op, die gericht zoeken naar geschikte tijdelijke woonlocaties op lege terreinen in de regio. De teams hanteren een integrale aanpak, zodat dak- en thuisloze mensen een woning aangeboden krijgen op een locatie van waaruit ze makkelijk naar de plek kunnen reizen waar ze werk hebben, krijgen of kunnen vinden.

PAK SCHIMMEL AAN

Een woning moet een fijn en leefbaar thuis zijn. Door schimmel en vochtproblemen is dat voor duizenden Amsterdammers nu niet vanzelfsprekend. Dat zorgt voor ongezonde en soms zelfs gevaarlijke woonsituaties – voor alle Amsterdammers, maar extra voor mensen in kwetsbare groepen, zoals gezinnen met jonge kinderen en ouderen.

Volt wil dat we Amsterdam helemaal schimmelfrij maken. We zetten de Amsterdammers centraal in de schimmelaanpak door hun bewonersrechten te versterken.

We forceren innovatieve doorbraken op het gebied van schimmelbestrijding en laten de lokale gemeenschap meeprofiteren van de aanpak.

- Volt wil dat Amsterdam in 2030 volledig schimmelvrij is. We zetten vol in op doorontwikkeling van de aanpak om schimmel in woningen eindelijk structureel aan te pakken. Samen met onderzoeksinstellingen, studenten en het bedrijfsleven ontwikkelen we nieuwe en praktische oplossingen voor het voorkomen en bestrijden van schimmel en tackelen we uitdagingen bij de schimmelaanpak. We zorgen dat de ontwikkelaanpak het oppakken van schimmel meldingen van bewoners niet vertraagt.
- Bij ernstige schimmel geldt huurverlaging of zelfs tijdelijke kwijtschelding totdat herstel aantoonbaar is uitgevoerd en de schimmel is verdwenen.
- Corporaties en de gemeente besteden herstel van schimmelschade uit aan lokale aannemers, vakbedrijven en sociale ondernemingen waar de aanbestedingsregels dit toelaten. Zo profiteert de buurt mee en stimuleren we het vertrouwen in de aanpak.
- De voortgang en resultaten van schimmelbestrijding per corporatie en stadsdeel worden jaarlijks openbaar gemaakt. Ook het bewonersperspectief wordt daarin meegenomen. Zo kunnen corporaties van elkaar leren in een effectieve aanpak.

DUURZAME EN LEEFBARE WONINGEN

Volt wil dat Nederland snel klimaatneutraal wordt. Daarom moeten we versnellen in de strijd tegen klimaatverandering, ook in de bebouwde omgeving. We stellen eindelijk ambitieuze duurzaamheidseisen aan gebouwen en pakken de kansen om de woningbouwopgave en de klimaattransitie hand in hand te laten gaan. Verduurzaming is ook meteen een kans om sociale ongelijkheid te verminderen en het wooncomfort te verhogen. Woningen gaan over op lokale, hernieuwbare energiebronnen, zodat we minder afhankelijk zijn van fossiele energie uit ondemocratische regimes. We halveren ons energieverbruik en helpen VVE's om te verduurzamen. We sluiten waar het kan aan bij natuurlijke transitiemomenten zoals renovatie of end-of-life. Energiezekerheid brengen we dichterbij, door eigen opwek en besparing te stimuleren. De gemeente pakt een actieve rol op als bondgenoot van de Amsterdammer en Weesper. Zo zorgen we voor een toekomstbestendig thuis.

GELIJKHEID BINNEN DE ENERGIETRANSITIE

De energietransitie is noodzakelijk – voor het klimaat, voor betaalbaar wonen én voor de leefbaarheid van onze stad. Maar deze transitie slaagt alleen als iedereen mee kan doen. Verduurzaming moet niet alleen technisch haalbaar zijn, maar ook sociaal en juridisch toegankelijk. We dichten daarom de energiekloof. De energietransitie mag niet exclusief zijn, het moet een collectieve beweging worden voor en door alle Amsterdammers en Weespers.

- We helpen Amsterdammers en Weespers doelgericht uit de energiearmoede, met een versnelde collectieve buurtaanpak voor isolatie. Per buurt wordt bekeken hoe verschillende doelgroepen het beste geholpen en gestimuleerd kunnen worden om hun huizen te isoleren. Door gezamenlijke inkoopacties te organiseren per buurt, kan isolatiemateriaal goedkoper ingekocht worden. We beginnen in de buurten waar de hoeveelheid EFG-labels het hoogst is. Zo versterken we de leefbaarheid in buurten en zetten we een concrete stap richting een klimaatneutrale stad waar ook toekomstige generaties van kunnen profiteren.
- Volt wil dat alle woningen in Amsterdam en Weesp die nog een E, F of G energielabel hebben, zo snel mogelijk worden verduurzaamd. We versnellen ten opzichte van de huidige prestatie-afspraken en willen dat onder de nieuwe prestatieafspraken 2028-2031 alle EFG-woningen in Amsterdam en Weesp zijn verduurzaamd.
- We introduceren een “verhuurdersscorekaart” die inzichtelijk maakt welke corporaties goed presteren op duurzaamheid. Deze transparantie creëert publieke druk en biedt huurders meer keuzevrijheid.
- Volt wil huurdersorganisaties versterken met juridische ondersteuning en participatierechten bij verduurzamingstrajecten, zodat zij volwaardig gesprekspartner worden in deze noodzakelijke verbouwing van de stad.
- Alle Amsterdammers gaan mee in de energietransitie. We versterken de Energiebank van de gemeente en stellen als doel dat we ieder jaar 3000 huishoudens met energiearmoede helpen om €300 per huishouden per jaar te besparen. Volt wil ook op daken van woningcorporaties zonnepanelen, hiervoor komt extra ondersteuning en via de al eerder succesvolle stimulering van zonne-energie. Zo zorgen we dat de voordelen van schone energie eerlijker verdeeld worden.
- Met persoonlijke begeleiding en advies op maat per buurt zorgen we dat verduurzaming geen abstract doel blijft, maar een haalbare stap voor iedere Amsterdamer en Weesper. Dit kan bijvoorbeeld via buurtteams die bewoners helpen met energieadvies of energiebesparingsmaatjes.
- Volt wil de rol van energiecoaches uitbreiden: zij moeten niet alleen informeren, maar ook actief ontzorgen. De coaches gaan bewoners ondersteunen bij het aanvragen van subsidies en bieden praktische hulp bij het uitvoeren van besparende maatregelen. In de verschillende stadsdelen zijn al energiecoaches en -adviseurs actief, maar door een gebrek aan onderlinge samenwerking verschillen hun werkwijzen. Volt pleit voor een meer uniforme en gezamenlijke werkwijze. Dit betekent toewerken naar één aanspreekpunt, één organisatiennaam, één website en één aanpak.

DUURZAME VERWARMING

In Kopenhagen is 98% van de stad aangesloten op een duurzaam stadswarmtenet. Biomassa, restwarmte en andere bronnen maken het systeem schoon én betrouwbaar. Amsterdam kan dit ook, als we scherpe keuzes durven maken en vol gaan voor lokale krachtbronnen zoals restwarmte.

- Alle nieuwbouwwoningen worden toekomstgericht gebouwd, met het oog op energieuinigheid, comfort en klimaatneutraliteit. Dit betekent dat nieuwbouwwoningen van het gas af gaan: nieuwe woningen worden volledig elektrisch verwarmd of maken gebruik van (duurzame) stadswarmte.

- Voor oudere woningen met een laag energielabel is volledig afscheid nemen van aardgas niet altijd haalbaar. Volt kiest daarom voor een hybride oplossing (duurzame elektrische verwarming waar mogelijk) als realistische tussenstap.

HULP BIJ COMPLEXE BESLUITVORMING BINNEN VVE'S

Ongeveer 60% van de Amsterdamse woningen valt onder een Vereniging van Eigenaars (VvE), wat neerkomt op circa 23.000 VvE's in de stad. VvE's beheren honderdduizenden woningen en zijn dus een cruciale schakel in de verduurzaming van woningen in de stad. Toch lopen veel VvE's achter met verduurzamen, door trage besluitvorming, onduidelijkheid over subsidies en een gebrek aan juridische of technische kennis. We gaan VvE's ondersteunen en versnellen zo de verduurzaming.

- De gemeente Amsterdam biedt al in 170 geselecteerde buurten gratis verduurzamingsadvies aan VvE's van woningen waar onderhoud dringend nodig is. Een onafhankelijke adviseur onderzoekt de mogelijkheden om energie te besparen of zonnepanelen te plaatsen. Volt wil deze aanpak uitbreiden naar alle buurten, zodat elke VvE toegang heeft tot deskundig advies.
- Volt stelt voor om trainingen en workshops te organiseren waarin VvE-besturen leren hoe ze gezamenlijk besluiten kunnen nemen over verduurzaming. We zorgen dat elke VvE toegang krijgt tot een gratis spreekuur met een juridisch adviseur en financieel expert. Zij helpen bij het opstellen van verduurzamingsbesluiten, het aanpassen van de splitsingsakte als dat nodig is en het opstellen van financieringsplannen.
- Volt creëert een gemeentelijke voucherregeling om de juridische kosten van splitsingsakte-wijzigingen grotendeels te dekken in wijken met aangewezen warmtenetten of grote verduurzamingsopgaven (bijvoorbeeld tot een maximaal bedrag per appartement). Volt pleit daarnaast voor raamcontracten met notarissen en VvE-beheerders, zodat Amsterdam grote aantallen aktewijzigingen in "batches" kan afhandelen tegen lagere tarieven en met gegarandeerde doorlooptijd.
- Volt wil wijkgerichte VvE-coaches inzetten, die VvE's helpen bij hun subsidieaanvragen voor verduurzaming zoals de SEEH (Subsidie energiebesparing eigen huis) en leningen uit het Warmtefonds.
- We bouwen een digitaal platform waarop VvE's hun stappenplan voor verduurzaming kunnen doorlopen, direct toegang hebben tot modeldocumenten (zoals voorbeeldbesluiten) en contact kunnen leggen met betrouwbare aannemers, installateurs en financieel adviseurs. Dit maakt het voor VvE's makkelijker om duurzame keuzes te maken en sneller tot uitvoering te komen.

BOUW AAN JE TOEKOMST: TIJD VOOR DUURZAME BOUWNORMEN

Volt gelooft dat we toe moeten naar een toekomstbestendig en volledig klimaatneutraal Amsterdam. Om daar te komen zullen we duurzaamheid centraal moeten stellen in al onze bouwprojecten. Duurzaamheidsmaatregelen sneuvelen nog te vaak bij financiële tegenwind in bouwprojecten en gemeentelijke gebouwen maken hun voorbeeldfunctie niet altijd waar. Volt roept de gemeente op tot onmiddellijke actie: een transitie naar concrete, afdwingbare duurzame bouwnormen voor een leefbaar en toekomstbestendig Amsterdam.

VERKIEZINGSPROGRAMMA

Volt Amsterdam 2026-2030

- Volt wil dat er uniforme, bindende duurzaamheidscriteria voor alle projecten op gemeentelijke grond of erfpacht worden ontwikkeld. Nieuwbouw moet minimaal voldoen aan een vastgestelde energieprestatienorm, waarbij de invulling, zoals de keuze voor collectieve energiesystemen, flexibel blijft.
- Bij nieuw- of verbouw gaan we gebruik maken van circulaire bouwmaterialen, daarvoor komt er een groennorm. We zetten in op innovatieve oplossingen zoals energiehubs. Door te sturen op prestatie-eisen in plaats van specifieke technologieën, bieden we meer flexibiliteit en vergroten we de acceptatie van duurzame innovaties.
- We verankeren duurzame bouwnormen bindend in het gemeentelijk beleid. Het mag geen kwestie meer zijn van "duurzaam, tenzij...", maar van "duurzaam, altijd!". We ontwikkelen een programma van eisen voor collectieve energiesystemen en het gebruik van circulaire bouwmaterialen.
- We maken van gemeentelijke gebouwen inspirerende voorbeelden, door ze te laten voldoen aan de hoogste duurzaamheidsstandaarden. We betrekken beleggers en ontwikkelaars vroegtijdig in het proces en laten hen de maatschappelijke én economische voordelen van duurzame gebiedsontwikkeling inzien.

1.2 MOBILITEIT

Amsterdam is een stad van beweging. Elke dag banen honderdduizenden mensen zich een weg door smalle straten, volle fietspaden en drukke haltes. Dat gaat vaak goed, maar niet altijd. De ruimte in onze stad is schaars, en niet iedereen voelt zich even veilig of welkom onderweg. Mobiliteit is vrijheid. Het is daarmee meer dan een kwestie van het verkeer regelen: mobiliteit gaat ook over hoe we de ruimte in de stad verdelen, aan wie we bewegingsvrijheid geven en wie juist buitengesloten raakt.

Volt stelt de mens centraal in het verkeer, niet het voertuig. Toegankelijk en inclusief vervoer versterkt onze zelfstandigheid en onze verbondenheid met elkaar. We geven ruim baan aan voetgangers en fietsers, bouwen aan een betrouwbaar en betaalbaar OV-netwerk en zorgen dat deelmobilitéit het bestaande vervoersaanbod aanvult. Vervuilend verkeer ontmoedigen we, schoon vervoer stimuleren we. De auto blijft welkom in de stad voor wie hem nodig heeft. Daarbij stimuleren we hybride, elektrisch of samen rijden zoveel mogelijk. We gaan voor sterke verbindingen naar omliggende gemeenten en een robuust regionaal en internationaal spoornetwerk. Daarmee maken we keuzes die recht doen aan de toekomstige generatie Amsterdammers: eerlijk, duurzaam en inclusief.

VERKEERSVEILIGHEID

Amsterdam is een stad waar je lopend en met de fiets heel veel highlights en plekken kunt bereiken. Dat is een groot goed. Het verkeer kan alleen wel chaotisch en gevaarlijk zijn, met drukke straten, fatbikes en onoverzichtelijke kruispunten. Volt kiest voor een stad waar iedereen zich veilig kan verplaatsen. Van kinderen die zelfstandig naar school fietsen tot ouderen die zonder zorgen over kunnen steken. Volt wil naar nul verkeersdoden in Amsterdam. Veilig kunnen fietsen of lopen in de stad moet vanzelfsprekend zijn.

- Volt wil precies weten waar de meeste ongelukken gebeuren en waarom. Daarom brengen we de gevaarlijkste plekken in kaart met data van ambulance, politie en verzekeraars én met input van bewoners. Zo ontstaat een scherp beeld van waar de grootste risico's liggen, van kruispunten met onduidelijke voorrang tot fietspaden waar snelheden botsen. Op basis hiervan bepalen we waar de gemeente het eerst moet ingrijpen, zodat de investeringen daar terechtkomen waar ze de meeste levens en letsel besparen.

- Kruispunten en straten met veel ongelukken of bijna-ongelukken krijgen prioriteit bij herinrichting. Denk aan verhoogde fietspaden die auto's fysiek scheiden van fietsers. Zo maken we de stad voorspelbaar en veilig voor iedereen, van kinderen tot ouderen.
- De meeste verkeersongelukken vinden plaats op plekken waar verschillende verkeersvormen elkaar kruisen. Volt kiest voor een stadsindeling die de verkeersstromen rustiger en overzichtelijker maakt. Door meer eenrichtingsstraten voorkomen we chaotische verkeerssituaties en gevaarlijke manoeuvres. Tegelijkertijd blijft de stad goed bereikbaar voor bewoners en ondernemers.
- We investeren structureel in het aanleggen, verbreden en verbeteren van stoepen en fietspaden in combinatie met fietsstraten. Dat doen we niet alleen in de binnenstad, maar ook in parken en wijken aan de randen van Amsterdam. Hiermee worden alle stadsdelen veilig en aantrekkelijk bereikbaar te voet en per fiets.
- Volt wil de veiligheid vergroten met betere verlichting in parken en op fietsroutes, duidelijke bewegwijzering die ook voor bezoekers en internationals te begrijpen is, kindvriendelijke loop- en fietsroutes naar scholen en stoepranden die vriendelijk zijn voor fietsen, kinderwagens en rolstoelen.
- Nieuwe regels hebben pas effect als ze ook nageleefd worden. Daarom zetten we in op extra snelheidscontroles, met nadruk op e-bikes, fatbikes en scooters. Tegelijk investeren we in gerichte campagnes die verkeersdeelnemers bewust maken van hun verantwoordelijkheid, zoals het dragen van een helm of niet appen op de fiets.
- We zetten digitale middelen in om het Amsterdamse verkeer duurzamer en veiliger te maken, waar dit aantoonbaar bijdraagt aan de publieke waarde. Denk aan slimme verkeerslichten op drukke kruispunten en fietsroutes, telsensoren op drukke plekken en verlichting op rustige plekken die dimt bij rust maar feller wordt bij beweging.

MEER RUIMTE VOOR VOETGANGERS

Wandelen is de meest duurzame manier van verplaatsen: het kost niets, vervuilt niet en maakt de stad levendiger en gezonder. Volt kiest voor een stad die de voetganger centraal zet en zo meer ruimte, veiligheid en leefbaarheid creëert. Zo maken we van Amsterdam een stad waar lopen vanzelfsprekend en plezierig is. Een stad waar iedereen zich vrij en veilig kan bewegen.

- Volt wil meer voetgangersruimte creëren, door dubbelgebruik van andere ruimte te stimuleren. Parkeerplaatsen die buiten piekuren dienst doen als deelauto-plek of laadpunt, logistieke hubs die ook als fietsenstalling gebruikt kunnen worden en fietsenstallingen die worden verplaatst naar OV-knooppunten en centrale ontmoetingsplekken.
- Volt wil dat stoepen overall voldoende breed, obstakelvrij en goed onderhouden zijn. Bij herinrichting van straten krijgt de voetganger standaard prioriteit: een veilige, prettige looproute wordt de norm, niet de uitzondering. Op plekken waar de stoepen juist heel breed zijn, kijken we of we ruimte kunnen maken voor ander gebruik.

- Volt kiest voor een fijnmazig netwerk van veilige wandel- en fietsroutes. We leggen nieuwe verbindingen aan en verbeteren bestaande paden, zodat alle wijken – van centrum tot stadsrand – comfortabel bereikbaar zijn.
- Volt wil ook meer leefstraten en autoluwe zones creëren. Auto's zijn er alleen te gast, terwijl bewoners de straat terugkrijgen om te spelen, te zitten en elkaar te ontmoeten. Bereikbaarheid voor hulpdiensten, zorg en bewoners blijft vanzelfsprekend.
- Volt wil inzetten op een Groene Galerij, een groene wandel- en fietsroute langs alle parken en culturele hoogtepunten, die de woonwijken met het hart van de stad verbindt. De galerij brengt verkoeling op de hete dagen, verbetert de luchtkwaliteit en verkleint de druk van het massatoerisme op het centrum.
- Extra aandacht gaat uit naar kindvriendelijke schoolroutes en veilige paden voor ouderen en mensen met een beperking. Dat doen we door toegankelijkheid vanaf nu standaard mee te nemen bij elk project.

AMSTERDAM FIETSSTAD

Met de fiets over de grachten, door Oud-West of onder het Rijksmuseum door. De fiets pakken is pas echt Amsterdams. Fietsen is de ruggengraat van de Amsterdamse mobiliteit. Het is schoon, gezond en efficiënt, en maakt onze stad wereldwijd uniek. Volt kiest voor een stad waar de fiets de ruimte krijgt en iedereen zich veilig en vlot kan verplaatsen. Want Amsterdam moet ook in de toekomst dé fiets hoofdstad van de wereld blijven.

- Volt wil meer fietsstraten die zijn ingericht op de realiteit van vandaag: gewone fietsen, e-bikes en bakfietsen rijden samen, maar niet altijd in hetzelfde tempo, en auto's zijn er te gast. Door brede fietsstroken en een duidelijke inrichting ontstaat ruimte voor snelheidsverschillen zonder gevaarlijke inhaalmanoeuvres.
- Op smalle fietspaden zijn snelheidsverschillen gevaarlijk. Volt is voorstander van het zo veel mogelijk uitbreiden van de mogelijkheid om elektrische, snelle fietsers op de rijbaan te laten rijden, mits dit de verkeersveiligheid vergroot. Denk aan routes waar de rijbaan breed genoeg is en de verkeersdrukte beperkt.
- Voor langere afstanden kiest Volt voor snelle, obstakelvrije doorkruisende fietsroutes die alle stadsdelen met elkaar verbinden. Op het plus- en hoofdnet krijgen deze routes een herkenbare inrichting met rood asfalt, duidelijke markering en veilige kruisingen. We verbinden de stad ook met de omliggende dorpen en steden, door dit fietsnetwerk aan te sluiten op doorkruisende fietsroutes in de metropoolregio.
- Fietsen moeten veilig en netjes geparkeerd kunnen worden. Volt wil meer fietsenstallingen realiseren in woonwijken voor mensen zonder eigen berging. We maken ook ruime, goed toegankelijke fietsenstallingen bij stations en drukke knooppunten. Wrakken en weesfietsen worden actief verwijderd.

- De opkomst van fatbikes en snelle elektrische fietsen brengt nieuwe risico's mee. Volt pleit landelijk voor duidelijke regels, inclusief een kenteken- en snelheidsregeling, zodat handhaving mogelijk wordt. In Amsterdam zorgen we lokaal voor extra toezicht op gevaarlijk rijgedrag en geluidsoverlast.
 - Volt wil dat groene fietsstraten de norm worden voor fietspaden. Daar waar mogelijk worden fietsstraten vergroend, naar het voorbeeld van de Weesperzijde. In wijken met de hoogste hittestress worden deze groene fietsstraten als eerste ontwikkeld. Het ultieme doel is dat fietsers zich via een groene fietsgalerij door de stad kunnen bewegen.
 - Bij de herinrichting van wandel- en fietspaden wordt waar mogelijk standaard groen opgenomen, bijvoorbeeld in de vorm van geveltuinen of groenstroken.
-

OPENBAAR Vervoer

Een bereikbare en leefbare stad vraagt om sterk openbaar vervoer. Het OV verbindt wijken met elkaar en verbindt de stad met de buitenwereld. Volt kiest voor een netwerk dat betrouwbaar, makkelijk en veilig is en dat met de groei van de stad meebeweegt. We investeren niet alleen in de uitbreiding van lijnen en in betrouwbaar nacht-OV, maar ook in betaalbaarheid en toegankelijkheid: het OV is er voor iedereen. Volt kiest voor een toekomst waarin het OV de logische keuze is om mee te reizen: betaalbaar, betrouwbaar en naadloos verbonden met de fiets en deelbaarheid. Zo maken we Amsterdam voor iedereen bereikbaar.

- Volt wil dat het OV 's nachts en in het weekend betrouwbaar en vaker rijdt – niet alleen voor bezoekers die uitgaan, maar ook voor Amsterdammers en Weespers die in de zorg, horeca, logistiek of andere nachtberoepen werken. We breiden het nachtnet uit, met meer nachtlijnen op de hoofdassen, een goede aansluiting op een nachtmetro en op de bestaande nachtelijke treinverbindingen. Daarbij besteden we extra aandacht aan de veiligheid van Amsterdammers en Weespers die gebruikmaken van het openbaar nachtvervoer, bijvoorbeeld met goede verlichting, aanwezigheid van hosts en cameratoezicht.
- Het huidige OV-tariefstelsel is vaak onduidelijk en duur. Voor Amsterdammers en Weespers met een laag inkomen moet er een automatisch kortingstarief zijn, zodat zij niet hoeven te kiezen tussen mobiliteit en andere basisuitgaven. We kijken hierbij naar Europese voorbeelden, zoals Wenen en Tallinn, waar lage of nul-tarieven leiden tot méér gebruik en minder auto's in de stad.
- Om de druk op de binnenstad te verlichten, zet Volt in regionaal verband in op extra P+R-locaties bij OV-knooppunten. Deze hubs combineren parkeren met overstapmogelijkheden op metro, tram, fiets of deelauto en bieden aanvullende voorzieningen zoals laadpunten en deelfietsen.
- De groei van de stad vraagt om betere verbindingen met de omliggende gemeenten. Volt wil Hoogwaardig Openbaar Vervoer (HOV) zoals snelle buslijnen met vrije busbanen, slimme verkeerslichten en comfortabele overstappunten. Daarnaast investeren we in de uitbreiding van het metronetwerk: de Noord/Zuidlijn wordt doorgetrokken richting Hoofddorp/Schiphol.

- Voor de lange termijn kiest Volt voor een volwaardige Oost-Westlijn. Deze lijn versterkt de bereikbaarheid van Amsterdam en haar wijken en kan mede gefinancierd worden via nationale en Europese fondsen.
- Volt blijft pleiten voor het sluiten van de metroring via Centraal Station. Door daar tijdig geld voor te reserveren, blijft dit grote project haalbaar en betaalbaar.
- De veren over het IJ zijn een essentieel onderdeel van het Amsterdamse OV. Volt wil dat ze betrouwbaar, frequent en gratis blijven. We investeren in verduurzaming van de vloot zodat de veren uitstootvrij de toekomst in varen.
- Volt wil dat het Aanvullend Openbaar Vervoer (AOV) beter wordt gekoppeld aan regulier OV en aan deelmobilitet. Mensen die dat kunnen, reizen via tram, bus of metro, terwijl samenwerking met elektrische taxi's en rolstoeltoegankelijke deelauto's zorgt voor extra capaciteit en flexibiliteit. Met planningsssoftware worden ritten bovendien gebundeld, waardoor wachttijden korter worden en ritten niet uitvallen, ook bij personeelstekorten.
- Volt wil goed ingerichte overstappunten met ruime fietsparkeerplekken, deelfietsen en duidelijke reisinformatie. Deze mini-hubs bij OV-haltes, pleinen en ontmoetingsplekken maken overstappen snel en overzichtelijk en scheppen orde op straat. Dit sluit aan bij Europese voorbeelden van succesvolle "mobility hubs".
- Volt wil groene tramrails zo veel mogelijk uitbreiden, naar het voorbeeld van de Nieuwezijds Voorburgwal en voor de Hortus Botanicus.
- De daken van bus- en tramhokjes worden groene daken met bloemrijk sedum. Zo creëert de gemeente een bloemengalerij door de hele stad voor wilde bijen en andere dieren.
- Al het openbaar vervoer moet drempelvrij en toegankelijk zijn. Volt wil veilige haltes met goede verlichting, duidelijke reisinformatie en voorzieningen voor mensen met een beperking, ouderen en gezinnen met kinderwagens.
- We investeren in het openbaar vervoer zodat dit volledig voldoet aan de aangescherpte CROW-normen voor visuele en fysieke toegankelijkheid. Kapotte liften, slecht bestrate haltes en onduidelijke geleideroutes mogen geen obstakels zijn voor mensen met een beperking. Daarbij leren we van succesvolle voorbeelden uit Europa, zoals San Cristóbal de La Laguna, die in 2024 winnaar werd van de Access City Award.
- Het Amsterdamse metrosysteem is vaak ontoegankelijk voor mensen met een beperking of voor ouders met jonge kinderen in een kinderwagen. Volt pleit ervoor dat in de apps van openbaar vervoerders een realtime overzicht beschikbaar komt van obstakels voor de visuele en fysieke toegankelijkheid, zoals defecte liften op stations. De gemeente stimuleert dat ov-aanbieders en beheerders defecten en andere obstakels snel verhelpen om gevaarlijke situaties te voorkomen en dat zij een compensatieregeling aanbieden voor meerkosten als reizigers moeten omreizen door ontoegankelijkheid.

DEELVERVOER

Veel auto's, scooters of motoren staan een groot deel van de dag ongebruikt in de stad. Dat kan efficiënter en duurzamer. Volt wil van deelvervoer een volwaardig onderdeel van het vervoerssysteem maken. In de toekomst pak je in elke wijk binnen een paar minuten een deelauto, (bak)fiets of scooter, net zo betrouwbaar als een eigen voertuig voor de deur. Ook zetten we in op het delen van voertuigen met je buren. We laten deelmobiliteit naadloos aansluiten op het OV: bij knooppunten en haltes maken we mini-hubs waar tram, metro en deelvoertuigen elkaar versterken. Volt wil dat ook Amsterdammers en Weespers met een kleinere portemonnee profiteren, via sociale deelabonnementen en stadspaskorting. Waar deelvervoer groeit, verdwijnen reguliere parkeerplaatsen en komt er weer plek vrij voor groen, spelen en voetgangers. Deelvervoer vervangt zo niet alleen auto's, maar geeft de stad ademruimte terug.

- Volt wil dat meer tram- of metrohaltes en stations een mini-hub worden met OV-fietsen, deelfietsen en goede fietsparkeerplekken. Zo wordt de "laatste kilometer" vanaf het OV naar de eindbestemming makkelijk en betaalbaar, en sluit de fiets vanzelf aan op bus, tram of metro.
- Initiatieven voor (elektrische) deelauto's en (bak)fietsen krijgen actieve ondersteuning vanuit de gemeente. Dat kan via subsidie, duidelijke parkeerplekken en vergunningen.
- We willen er naar toe dat meer Amsterdammers ook echt vervoermiddelen gaan delen. De gemeente gaat verder experimenteren met hoe zij buren en buurtgenoten kan ondersteunen en stimuleren om auto's, scooters en andere vervoermiddelen te delen. Dit is nieuw en uitdagend, daarom neemt de gemeente een ondersteunende en coachende rol op.
- Volt wil dat de provincie investeert in grotere mobiliteitshubs die OV en deelmobiliteit samenbrengen. Denk aan overstappunten waar trein, bus, tram, deelauto's en deelfietsen elkaar versterken. Voor het landelijk gebied, waar de markt dit niet vanzelf oppakt, kiezen we voor maatwerkoplossingen zodat ook kleinere gemeenten goed bereikbaar blijven.
- Volt wil samen met de Vervoerregio een open "Mobility as a Service"-platform bouwen: één app en één pas waarmee je tram, metro, deelauto en (OV)-fiets boekt, betaalt en plant. Van deur-tot-deur, met OV-chipkaart of smartphone, net zo simpel als in Kopenhagen of Tallinn.
- Elke wijk krijgt een eigen "mobihub": een kleine plek met deelauto's, deelfietsen, scooters en bakfietsen. Altijd op korte afstand bereikbaar, zodat Amsterdammers weten: er is altijd vervoer beschikbaar, ook zonder eigen auto voor de deur.
- Volt wil deelfietsen en bakfietsen toestaan in de hele stad, zodat alle Amsterdammers kunnen profiteren van dit duurzame alternatief. Door vergunningen uit te breiden en samen met de aanbieders tot een optimale dekking te komen wordt de overlast beperkt. Hierbij betalen aanbieders een eerlijke prijs voor het gebruik in de openbare ruimte.
- Bedrijven kunnen hun parkeerplaatsen buiten kantooruren beschikbaar stellen aan deelauto's, of hun wagenpark inzetten voor deelvervoer. Volt wil dat de gemeente hier afspraken over maakt en ondernemers helpt bij de overstap naar duurzamere deelmobiliteit.

- Deelvervoer stopt niet bij de stadsgrens. Volt zet in op regionale interoperabiliteit: één systeem voor deelauto's, scooters en fietsen, dat zonder gedoe over de gemeentegrenzen werkt.
- Iedereen moet mee kunnen doen in Amsterdam en dat geldt ook voor deelvervoer. Amsterdam moet samen met aanbieders aan de slag met inclusief deelvervoer.
- Taxi's en aanvullend openbaar vervoer worden een visitekaartje voor de stad. Vervoer is eerlijk en betrouwbaar, zonder discriminatie, met gelijke regels voor alle aanbieders, fatsoenlijke werkvoorraarden voor chauffeurs, transparantie over ritdata én gegarandeerde beschikbaarheid van aanvullend vervoer en spoedzorg.

AUTO'S EN ANDER GEMOTORISEERD PRIVÉVERVOER

De ruimte in Amsterdam is schaars en waardevol. Waar nu nog veel plek wordt ingenomen door auto's en scooters, wil Volt ruimte teruggeven aan voetgangers, fietsers en groen. Veel Amsterdammers en Weespers zijn afhankelijk van gemotoriseerd vervoer voor werk, zorg, aangepast vervoer of logistiek vervoer. Volt kiest daarom voor een koers waarin de auto steeds minder vaak het eerste vervoermiddel van keus is, maar wel eerlijk wordt ingepast in een leefbare, gezonde stad. Fossiel rijden faseren we uit, tijdens de uitfasering blijft de verbrandingsmotor welkom.

- De overgang naar elektrisch vervoer kan alleen slagen als de laadinfrastructuur meegroeit. Volt wil daarom dat in alle buurten voldoende laadpunten beschikbaar zijn voor auto's, scooters, fietsen én boten, waarbij de gemeente zorgt dat deze zoveel als mogelijk op groene stroom draaien. Dit geldt niet alleen voor bewoners, maar ook voor ondernemers en logistiek vervoer, zodat de hele stad kan profiteren van een uitstootvrij wagenpark.
- Het fietspad moet veilig blijven voor fietsers. Daarom wil Volt dat scooters en brommers hier niet meer thuishoren en dat dit consistent wordt gehandhaafd. Tegelijkertijd stimuleren we de overstap naar schone en stilte elektrische varianten.
- Geluid van verkeer is een stille vervuiler die vaak onderschat wordt. Volt wil dat Amsterdam extra maatregelen neemt om geluidshinder van motoren, auto's, bussen, trams en treinen terug te dringen. Dat kan met stillere wegdekken en innovatieve middelen zoals akoestische flitspalen die overlast automatisch signaleren.
- Volt wil dat de gemeente gebruikmaakt van digitale toegangssystemen om de stad leefbaar en bereikbaar te houden. Met kentekenherkenning en slimme verkeersfilters zorgen we dat alleen bestemmingsverkeer, zoals bewoners, zorgverleners en hulpdiensten, toegang krijgt tot autoluwe zones. Voorwaarde is dat de systemen transparant, gebruiksvriendelijk en privacyvriendelijk worden ingericht, met duidelijke communicatie over wie wanneer toegang heeft en met ruimte voor maatwerk voor ondernemers en logistiek.
- Volt wil dat politie, brandweer en ambulance ook in een drukker en trager wordend Amsterdam gegarandeerd snel ter plaatse kunnen zijn. We koppelen voertuigen aan slimme verkeerssystemen

zoals Talking Traffic en het Urban Data Access Platform (UDAP). Daarmee krijgen hulpdiensten automatisch prioriteit bij verkeerslichten en ontvangen weggebruikers tijdig een waarschuwing om ruimte te maken.

- We gebruiken ritdata van hulpdiensten en verkeersinformatie om routes met structurele vertragingen te verbeteren. Zo creëren we vaste, vlotte corridors naar ziekenhuizen, brandweerkazernes en politiebureaus. Dit zorgt voor kortere aanrijtijden en meer veiligheid, zonder de voordelen van de '30 km per uur-stad' los te laten.
 - Amsterdam sluit zich aan bij de Europese week van de mobiliteit. Samen met honderden andere gemeenten in heel Europa geven we ruim baan aan experimenten en activiteiten die duurzame mobiliteit stimuleren en op de kaart zetten. Ook nemen we deel aan de autoluwe dag die deze week in heel Europa wordt georganiseerd.
-

VERBINDINGEN OVER HET IJ

Het IJ verbindt de stad met de rest van de wereld, maar vormt in de stad zelf nog te veel een barrière. Noord groeit hard en verdient snelle, veilige en duurzame verbindingen met de rest van Amsterdam. De huidige veerponten zijn belangrijk en blijven wat Volt betreft onderdeel van het OV, maar er is meer nodig om de stad toekomstbestendig te verbinden.

- Een vaste oeververbinding geeft fietsers en voetgangers een betrouwbare en snelle route tussen Noord en de rest van de stad, zonder afhankelijk te zijn van wachttijden. Volt wil dat de plannen voor de Oostbrug écht worden doorgedragen en dat de gemeente daarvoor de gereserveerde financiën zal vrijmaken.
 - Daarnaast pleiten we ervoor nu al te sparen voor de aanleg van de Westbrug over het IJ. Zo zorgen we dat ook op de langere termijn voldoende capaciteit ontstaat om Noord bereikbaar te houden, en voorkomen we dat toekomstige investeringen onbetaalbaar worden.
-

DUURZAME EN EFFICIËNTE LOGISTIEK

Logistiek hoort bij de stad: van pakketjes en boodschappen tot de bevoorrading van winkels en horeca. Maar de manier waarop dit nu georganiseerd is, zorgt voor veel drukte, uitstoot en gevaarlijke situaties. Volt kiest voor slimme, schone en efficiënte logistiek, waarbij ondernemers worden geholpen om te verduurzamen en de stad leefbaarder wordt.

- We willen dat vrachtwagens hun goederen leveren aan de randen van de stad, waarna kleinere schone voertuigen zoals vrachtfietsen of elektrische bestelwagens de distributie overnemen. Dit vermindert het aantal busjes en vrachtwagens in de binnenstad, en zorgt voor minder uitstoot en verkeersdrukte.

- Amsterdam moet in 2030 volledig uitstootvrij worden op het gebied van logistiek. Dat betekent dat de gemeente zelf het goede voorbeeld geeft, door fietskoeriers en emissievrije vervoerders in te zetten, en bedrijven aanspoort hetzelfde te doen.
- Volt benut de kracht van de grachten, het IJ en het Amsterdam-Rijnkanaal. Er komen meer multifunctionele laad- en loskades waar goederen en afvalstoffen per schip de stad in en uit kunnen. Deze plekken kunnen flexibel worden gebruikt, bijvoorbeeld overdag voor bevoorrading en 's avonds als parkeerplek of publieke ruimte.
- Volt helpt bedrijven bij de overstap naar emissievrije logistiek met subsidies, duidelijke regels en samenwerking. We stimuleren gezamenlijke hubs, zodat ondernemers hun bevoorrading beter kunnen bundelen, middelen kunnen delen en hun kosten kunnen verlagen.
- Leveranciers en logistieke diensten moeten hun werk kunnen doen zonder de stress dat ze meteen de hele straat blokkeren of andere weggebruikers in de weg zitten waar dat eigenlijk niet nodig is. Volt wil in drukke straten en wijken meer speciale laad- en losplekken inrichten, zodat bestelwagens kort en efficiënt kunnen stoppen. Dat zorgt voor minder overlast voor omwonenden en andere verkeersdeelnemers, en werkt prettiger voor de leveranciers zelf.
- Volt stimuleert nieuwe vormen van duurzame stadslogistiek, zoals vrachtfietsnetwerken en elektrische schepen. Ook zetten we in op experimenten waarbij bedrijven van elkaar leren en samen pilots uitvoeren om sneller te verduurzamen.

PARKEREN

Voertuigen geven ons bewegingsvrijheid, maar parkeren neemt veel ruimte in. Iedere auto die stilstaat neemt plek in die we ook kunnen benutten voor groen, speelruimte of veilige voet- en fietspaden. Bij parkeren in de stad staan we dan ook voor de keuze hoe we de schaarse ruimte willen besteden. We willen het aantal parkeerplekken op straat verlagen. Tegelijk verliezen we niet uit het oog dat sommige Amsterdammers en bezoekers afhankelijk zijn van hun auto voor werk, mantelzorg of door een beperking. Voor hen moet er altijd ruimte zijn.

- Waar mogelijk halen we parkeerplekken weg en zetten we de ruimte om in groen, deelmobiliteit of ontmoetingsruimte. Denk aan bredere stoepen, schaduwrijke bomen of een speelplek waar nu nog auto's staan. Zo maken we de stad gezonder, aantrekkelijker en leefbaarder.
- Nieuwe (ondergrondse) parkeergarages komen er niet meer bij, we kiezen voor slimmer gebruik van de parkeerruimte die er al is. Volt wil dat de gemeente samenwerkt met bedrijven, kantoren en instellingen die parkeerruimte hebben die 's avonds en in het weekend leeg staat. Door deze plekken open te stellen voor buurtbewoners of bezoekers, benutten we de capaciteit efficiënter en voorkomen we onnodige nieuwbouw.
- Volt wil een rechtvaardige aanpak voor het behouden en toewijzen van de bestaande parkeerplekken. Amsterdammers en bezoekers die hun auto nodig hebben voor zorg, onregelmatige

diensten of vanwege een beperking, moeten voor een parkeerplek altijd een oplossing kunnen vinden. De gemeente regelt dit actief via uitzonderingen en aangepaste vergunningen.

- We breiden de bezoekersregeling voor parkeren uit en maken deze simpeler, zodat de regeling ook makkelijk gebruikt kan worden door bijvoorbeeld installateurs en reparateurs die op bezoek komen om werkzaamheden te verrichten.
 - Het huidige parkeersysteem is niet eerlijk: een grote SUV betaalt vaak net zoveel als een kleine stadsauto. Volt wil parkeertarieven en vergunningen gaan differentiëren op basis van uitstoot en gewicht. Grote, vervuilende auto's betalen meer, terwijl kleinere en schone auto's goedkoper parkeren. Samen met de andere grote steden dringen we bij het Rijk aan op een wetswijziging om dit mogelijk te maken.
 - Groene parkeerplaatsen hebben dezelfde aanlegkosten als reguliere parkeerplaatsen, maar zijn beter voor de afwatering in de stad. We gaan een haalbaarheidsonderzoek doen naar welke varianten groene parkeerplekken op welke plaatsen in Amsterdam kunnen komen, zodat dit bij gebiedsontwikkeling of opbreken van straten ingezet kan worden.
-

PASSAGIERSVAART

De grachten zijn van ons allemaal: bewoners, bezoekers en ondernemers. Volt wil een toekomstbestendig beleid voor passagiersvaart, dat niet de kortste klap beloont, maar een visie neerlegt voor de lange termijn. Samen met de branche en bewoners bouwen we aan een duurzame, stille en sociale passagiersvaart die past bij Amsterdam.

- Vergunningen, ligplaatsen, venstertijden en op- en afstapplekken moeten voortaan onderdeel zijn van één samenhangend beleid. Volt wil een integraal kader dat duidelijkheid schept voor alle partijen. Zo krijgen ondernemers de zekerheid die nodig is om te investeren in kwaliteit, duurzaamheid en innovatie, en blijft de leefbaarheid voor bewoners geborgd.
 - Niet elke gracht is hetzelfde. Volt wil dat de gemeente per op- en afstapplek kijkt wat voor gebruik passend is, rekening houdend met drukte, bewoners en het type rederij.
 - Amsterdam mist nu een duidelijke toekomstvisie voor de toekomst van de grachten. Volt wil dat de gemeenteraad een koers vastlegt richting 2040 en 2050: welke functies hebben de grachten dan en welke niet? Met zo'n toekomstplan komt er een eind aan ad-hocmaatregelen, lange rechtszaken en voortdurende onzekerheid voor bewoners en ondernemers.
 - Ligplaatsen en exclusieve locaties moeten transparant worden toegewezen: hoeveel plekken er zijn, onder welke voorwaarden en tegen marktconforme tarieven. Volt wil dat dit altijd gebeurt met inspraak van de sector én duidelijke criteria.
-

ONBEPERKT BEWEGEN DOOR DE STAD

Voor veel Amsterdammers en Weespers is het de normaalste gang van zaken om zonder veel problemen door de stad te bewegen. Maar de stad is niet even goed ingericht voor iedereen. Toegankelijkheid van onze publieke ruimte is geen bijzaak, maar een basisvoorwaarde. Dat betekent dat we moeten zorgen voor drempelvrije gebouwen, brede trottoirs, liften, veilige oversteekplaatsen, genoeg openbare toiletten, voldoende rustpunten en andere voorzieningen die de openbare ruimte toegankelijker maken. Volt zet zich in voor een inclusieve stad, waarin iedereen vrij kan bewegen en niemand wordt uitgesloten.

- Alle openbare gebouwen in de gemeente moeten toegankelijk zijn. Denk aan stadsloketten, scholen, musea en ziekenhuizen. We vinden dat deze gebouwen moeten voldoen aan de nieuwe normen voor toegankelijke gebouwen vanuit het Nederlands Normalisatie Instituut (NEN). Deze nieuwe normen zijn scherper dan de huidige wettelijke normen, die niet altijd voldoende rekening houden met beperkingen die mensen hebben of kunnen ervaren.
- In 2024 stond Amsterdam op plek 63 op de ranglijst van toiletvriendelijke gemeenten. Volt vindt dat dit beter moet. We streven ernaar dat overal in Amsterdam binnen 500 meter een openbaar en (rolstoel)toegankelijk toilet beschikbaar is, met een zittoilet voor vrouwen, beugels, verlaagde wasbak, verschoonplek voor baby's en gratis maandverband en tampons.
- Om organisaties te blijven stimuleren om hun gebouw, terrein en website toegankelijk te maken, gaan we door met het programma Vergroten sociale en fysieke toegankelijkheid tot alle organisaties toegankelijk zijn.
- We toetsen nieuwe gemeentelijke plannen voor gebouwen, straten, paden, parken en (openbaar) vervoer in de ontwerpfase bij een diverse groep van ervaringsdeskundigen. Zij weten als geen ander wat een stad (on)toegankelijk maakt, maar nog te vaak worden zij niet of te laat bij zulke plannen betrokken.

1.3 EEN SPORTIEVE STAD

Een plein waar kinderen voetballen, ouders elkaar ontmoeten, en ouderen jeu-de-boulen. Een buurt waar je gezond, vrolijk en verbonden voelt. Dat is de kracht van sport. Toch heeft nog lang niet iedereen de kans om mee te doen. Omdat er bij sportverenigingen lange wachtlijsten zijn of omdat het lidmaatschap te duur is. Omdat mensen niet weten wat het sportaanbod in de buurt is of welke vorm van bewegen bij ze past. Volt wil daar verandering in brengen. Sport moet voor iedereen toegankelijk zijn, want sporten is meer dan bewegen: het is samenkommen, je sterker voelen en erbij horen. Sport kan stress en eenzaamheid tegengaan. Daarom is geld voor sport geen kostenpost, maar winst voor de buurt en gezond voor jezelf.

HEEL AMSTERDAM SPORTIEF IN BEWEGING

Bewegen is nog niet voor alle mensen in Amsterdam vanzelfsprekend. In de stad haalt slechts 60% van de Amsterdammers de beweegrichtlijnen, voor één op de vijf zit sport helemaal niet in de routine. Vooral vrouwen, mensen met een beperking, ouderen en inwoners van bepaalde stadsdelen krijgen minder beweging. Volt zet in op bewegen voor iedereen.

MEER SPORT EN BEWEGEN VOOR KINDEREN EN JONGEREN

- We verwachten van voorscholen, peuterspeelzalen en kinderopvang dat zij sport en beweging opnemen in hun beleid. Kinderen worden gemotiveerd om te bewegen, door initiatieven zoals het nijntje Beweegdiploma. De gemeente ondersteunt deze organisaties door het delen van bewezen praktijkvoorbeelden, het verstrekken van subsidies en de inzet van buurtsportcoaches.
- Volt staat achter de ambitie van de gemeente Amsterdam dat in 2030 alle scholen werken met de Dynamische Schooldag. De buurtsportcoach kan scholen hierin ondersteunen.
- Ook pauzesport biedt kansen om leerlingen vaker te laten bewegen. Volt streeft ernaar dat iedere basisschool en middelbare school in Amsterdam tenminste eenmaal per week pauzesport aanbiedt.
- Aan zwemvaardigheid blijven we nadrukkelijk aandacht geven. Amsterdamse scholen die zwemlessen aanbieden worden zowel voor het zwemonderwijs als voor het vervoer ondersteund. Ook ondersteunen we het naschoolse zwemonderwijs. Ouders die de kosten voor zwemlessen niet kunnen opbrengen, krijgen deze via het Jeugdfonds Sport & Cultuur vergoed.
- Volt streeft ernaar dat iedere school en iedere buurt de Beweegvriendelijke Omgeving Scan (BVO Scan) uitvoert, om na te gaan hoe beweegvriendelijk en toegankelijk de scholen en buurten zijn.

Volt wil starten met scholen en wijken in de stadsdelen waar de meeste gezondheidsuitdagingen zijn.

- Volt wil mbo-scholen in Amsterdam ondersteunen in hun ambities om studenten meer te laten bewegen, met name in de studies die opleiden voor fysiek (zwaar) werk. Volt pleit ervoor dat iedere mbo-school in Amsterdam een beweeg- en sportbeleid opstelt en samenwerkingen met omliggende sportvelden aangaat.
- De gemeente ondersteunt mbo-scholen in het plaatsen van voldoende fietsenrekken en het aanleggen van veilige fiets- en wandelpaden rondom de school.

MEER MOGELIJKHEDEN VOOR AANGEPASTE SPORT EN PARASPORT

- Volt wil dat er in Amsterdam meer aandacht is voor aangepaste sport en pleit voor het organiseren van parasportevenementen, zoals de Europese jeugdkampioenschappen parasporten en EK-rolstoelbasketbal. We willen dit combineren met een marketingcampagne om deze evenementen meer bekendheid te geven.
- We steunen de landelijke aanpak ‘Sporten voor mensen met een handicap is vanzelfsprekend in 2030’. We werken samen met de gemeente Amsterdam en andere organisaties om dit doel te realiseren.
- Volt wil dat de gemeente een actieve informatiecampagne start om het aanbod van aangepaste sport onder de aandacht te brengen.
- Sport en bewegen voor mensen met een handicap moet goed bereikbaar zijn en professioneel begeleid worden. We willen dat reguliere en aangepaste sport beter bij elkaar gebracht worden. Volt wil daarom dat de gemeentelijke clubondersteuning in elk stadsdeel en in Weesp minimaal één sportcentrum selecteert en ondersteunt.
- Sportaanbieders moeten met cursussen worden ondersteund, zodat trainers kunnen leren om trainingsinstructies aan te passen aan leden met een beperking.

OUDEREN INSPIREREN OM MEER TE GAAN BEWEGEN

- Er komt een bewustwordingscampagne voor ouderen om de voordelen van regelmatig bewegen onder de aandacht te brengen. Daarnaast wil Volt ook een betere informatievoorziening rondom de bestaande regelingen zoals de Stadspas sportvergoeding, zodat meer ouderen hiervan gebruik gaan maken.
- De Amsterdamse Stadspas biedt nog te weinig aanbod voor ouderen met een beperkt inkomen. Daarom wil Volt dat de gemeente actief sportaanbieders werft om ouderensport aan te bieden en zich aan te sluiten bij de Stadspas.
- Volt wil dat buurtsportcoaches gericht gaan werken aan samenwerking tussen zorgaanbieders en sportaanbieders in de wijk. Bovendien willen we verzorgingstehuizen en verpleeghuizen ondersteunen en inspireren bij het organiseren van groepsactiviteiten die gericht zijn op beweging.

- Volt wil dat er in de gemeentebegroting binnen de categorie 'volwassenen' een specifieke categorie wordt gemaakt voor senioren, zodat deze net als jongeren als aparte categorie worden meegenomen en gemonitord.
- Volt pleit ervoor dat Amsterdam zich aansluit bij het Volwassenenfonds, zodat het lesgeld voor sportactiviteiten voor volwassenen die leven rond het bestaansminimum wordt betaald en ze hierin actief en individueel worden ondersteund door intermediairs van het fonds.
- We willen meer jaarlijkse evenementen zoals een 'Amsterdam Senioren Olympiade' of de 'Nationale Rollatorloop', met laagdrempelige sportactiviteiten als jeu de boules om beweging en ontmoeting te bevorderen.

SPORT IS INCLUSIEF

- We bevorderen inclusie in de (top)sport door van verenigingen meer aandacht te vragen voor anti-discriminatie en (seksueel) grensoverschrijdend gedrag, bijvoorbeeld door dit op te nemen in de gedragsregels van een vereniging. Voor (groepen van) sportverenigingen die subsidie van de gemeente ontvangen worden vertrouwenspersonen verplicht.
- Om de bewegingskloof in bepaalde wijken te verkleinen willen we bijzondere aandacht voor meiden- en vrouwensport, zoals meidenvoetbal of fitness exclusief voor vrouwen.
- Volt wil dat de gemeente onderzoek laat uitvoeren om per wijk gericht inzicht te krijgen in waarom bepaalde groepen Amsterdammers minder vaak of niet sporten en bewegen.

EEN SPORTIEF AMSTERDAM

Sportaanbieders spelen een sleutelrol in een sportieve stad. Het sportaanbod bereikt nog niet alle Amsterdammers en sluit nog niet altijd even goed aan bij wat zij zoeken of nodig hebben in sport of beweging. Hoe beter dit lukt, hoe meer mensen samen sporten en bewegen. Volt wil dat een sterk en toekomstbestendig sportaanbod in elke wijk. We investeren in buurtsportcoaches en stimuleren samenwerking tussen sport, welzijn, onderwijs en zorg. Zo groeit Amsterdam uit tot een stad waar sport en bewegen voor iedereen dichtbij is.

- Buurtsportcoaches, clubkadercoaches en beweegcoaches kunnen echt een verschil maken. Volt wil deze functies daarom in aantal versterken, net als de gemeentelijke Clubondersteuning. Deze functies worden verder geprofessionaliseerd door middel van opleidingen, carrièrepaden en specialisering.
- Volt wil dat de buurtsportcoaches voor elke wijk specifieke, niet-sportende doelgroepen identificeert en voor hen een integraal programma opzet. Hierin worden welzijns-, onderwijs- en zorgverleners samengebracht met buurtinitiatieven, verenigingen en ondernemende sportaanbieders.
- Verenigingen vervullen een belangrijke taak om mensen samen te laten sporten, daarom willen we deze versterken. De meeste verenigingen leunen sterk op vrijwilligers. Volt wil daarom een

gedeeltelijke financiering voor structurele, betaalde (parttime) functies zoals Verenigingsmanager en Sportparkmanager bij geselecteerde verenigingen met bewezen groepotentieel.

- Volt wil doorgaan met de huidige subsidie Sterke Sportclubs. We leggen de nadruk op het uitbreiden en promoten van het aanbod voor doelgroepen die (nog) niet regelmatig sporten en bewegen, en op sportaanbieders die een maatschappelijke functie vervullen (bijvoorbeeld preventiecentra, vechtsportscholen, sportstichtingen).
 - We maken ons sterk voor een evenredig, gepast aanbod en gelijke sportparticipatie in alle wijken van Amsterdam. Om dit te bereiken, blijft het noodzakelijk om gericht te investeren in stadsdelen waar de achterstand het grootst is.
-

ALTIJD EEN PLEK OM TE BEWEGEN IN DE BUURT

Overal in de stad toegang tot een plek om te sporten, dat willen we voor alle Amsterdammers en Weespers. Het aanbod aan sportplekken is nu nog te beperkt. Skateparken, speelstraten en buitenzwemplekken, Volt wil meer sportlocaties in de openbare ruimte creëren.

Op metrostations, bij havens, in parkeergarages, we maken maximaal gebruik van elke vierkante meter. Met multifunctionele sportlocaties, groene beweegplekken en sportieve binnentuinen die ook voor de buurt open zijn. Zo nodigen we iedereen uit om actief mee te doen.

- Volt wil sport en beweging in de openbare ruimte stimuleren, bijvoorbeeld door bushaltes, metrostations en pleinen te voorzien van micro-beweegvoorzieningen zoals stepapparaten, stretch-stangen of 'wachtfitness'-elementen. Ook richten we toegankelijke wandelpaden in die ontmoeting en beweging stimuleren.
- Volt pleit voor multifunctioneel gebruik van de ruimte, zoals (openbare) gebouwen die worden ingezet als sport- en beweegruimte, bijvoorbeeld bij scholen, parkeergarages en in de binnentuinen van wooncomplexen.
- Volt wil dat de gemeente actief samenwerkt met woningcorporaties, zodat ook in binnentuinen kleine sport- en speelplekken ontstaan.
- Volt ondersteunt initiatieven die meer ruimte geven aan urban sportvormen in de stad, zoals skateparken, freerunning en 3x3-basketbalvelden, omdat zij een groeiende groep jongeren en volwassenen aanspreken. We pleiten voor het herinrichten van onderbenutte plekken zoals brede stoepen, pleinen of plekken onder viaducten tot urban sportzones.
- Volt wil dat sportpleinen in de avonduren beter worden verlicht met duurzame (flexibele) ledverlichting, zodat die ook na zonsondergang veilig en uitnodigend blijven voor jongeren en werkenden.
- Volt neemt het advies van de Sportraad over en wil de subsidieregeling voor Verenigings-accommodaties van Buitensport (bekend als de '½ regeling') makkelijker beschikbaar maken

voor kleinere, minder kapitaalkrachtige verenigingen met groeipotentieel. Volt wil ook een verhoging van het budget voor deze subsidieregeling, omdat deze achterloopt op andere steden.

- Volt wil dat bij het bouwen van nieuwe wijken en buurten de sportnorm wordt aangehouden. Hierbij moet naast sport- en zwemhallen aandacht zijn voor wandel-, hardloop- en fietsroutes, meer bewegingstoestellen voor jong en oud, trapveldjes en pierenbadjes.
- Voor een optimaal aanbod aan sportieve ruimte in de regio mogen gemeentegrenzen niet allesbepalend zijn. Volt pleit daarom voor samenwerking met naburige gemeenten bij de planning en het gebruik van sportaccommodaties.
- Amsterdam staat bekend om al zijn water, maar toch is er te weinig water voor sport en bewegen beschikbaar. Volt wil dit veranderen door meer sportieve steigers, roei- en suproutes en zwemplekken waar veilig en gecontroleerd gebruik mogelijk is.
- Volt wil het aantal pierenbadjes uitbreiden. Ook willen we onderzoeken wat de kosten en mogelijkheden zijn om buitenzwembaden het hele jaar open te houden door deze te verwarmen en flexibel te ‘overdekken’.
- In navolging van Denemarken wil Volt onderzoeken of (kleine) zwembaden in havens geplaatst kunnen worden.
- Om buitenspelen bij kinderen te stimuleren, zetten we ons in voor het creëren van één speelplek per 300 woningen en één speelveld per 1.000 woningen. Ook worden kindvriendelijke zones ingericht met brede voetgangers-, fiets- en speelgebieden en beperkte toegang voor auto's. Hoe de kindvriendelijke zones worden ingericht bepalen we in samenspraak met de bewoners.
- In navolging van Mechelen pleit Volt voor een pilot met speelstraten waarbij straten in de schoolvakanties worden afgesloten voor verkeer en ingericht als speelruimte om buitenspelen voor kinderen te stimuleren en het sociale contact in wijken te verbeteren.

2. GA VOOR

EEN SCHONE,
GROENE EN
DUURZAME
STAD

2.1

EEN SCHONE, GROENE, DUURZAME STAD

We willen van Amsterdam een leefbare en toekomstbestendige stad maken. Een leefbare stad is allereerst een schone stad. De Amsterdamse straten zijn bezaaid met rondzwervend afval, propvolle of opengebroken vuilnisbakken en slingerend grofvuil. Amsterdam moet schoner. We geven de stad weer nette straten in alle buurten. We zetten daarbij oude én nieuwe technieken in om afval beter in te zamelen en af te rekenen met zwerfvuil.

Om Amsterdam ook leefbaar te houden bij meer hitte en regen hebben we meer groen en blauw in de stad nodig. Steenmassa's zoals de Dam vergroenen we. We zorgen dat je in de hele stad plekken of paden kunt opzoeken voor verkoeling. Lichtvervuiling gaan we tegen. Ook zorgen we goed voor ons water, de natuur en voor onze dieren.

We willen dat de stad ook leefbaar blijft in de toekomst. We gaan daarom voor een klimaatneutraal Amsterdam. In de toekomst moeten onze afvalverwerking en energievoorziening niet vervuilen maar vernieuwen. Het afvalverwerkingsbedrijf en stadswarmtenetten zijn dan voorzien van lokale bronnen, circulair en in publieke handen. We lossen netcongestie op, gebruiken de kracht van wind en gaan spullen weer repareren in plaats van weggooien. Zo bouwen we aan een stad waar Amsterdammers en Weespers nog lang willen wonen en leven.

DE BEWONERS VERDIENEN EEN SCHONE STAD

We geven Amsterdam weer schone straten en een afvalsysteem dat werkt. De stad wordt in de afgelopen jaren steeds vuiler. Het is tijd om Amsterdam schoon te maken en te houden. Volt zet in op een stad waar afvalbakken zelf aangeven dat ze vol zijn, waar afvalboten vrachtwagens vervangen en technologie helpt om zwerfvuil op te ruimen. We maken bronscheiding de norm, zodat afval geen rommel blijft, maar een grondstof wordt.

Iedereen moet bijdragen aan een schone stad: bewoners, ondernemers en de gemeente. We pakken de hardnekkige verschillen in netheid tussen de wijken aan, zodat overal

dezelfde standaard geldt. We investeren in dagelijkse reiniging, meer zichtbare handhaving en rat-proof afvalbakken om afvaloverlast en ongedierte te voorkomen. Zo geven we de Amsterdammers en Weespers een stad waar ze trots op kunnen zijn.

- De stad moet schoner: elke buurt verdient schone straten. Hiervoor passen we maatwerk toe per buurt. Samen met bewoners en de hele afvalketen maken we per wijk een afvalplan. Daarbij kijken we welke maatregelen écht nodig en haalbaar zijn. We starten in wijken waar afvalscheiding door burgers zelf goed mogelijk is, zoals De Pijp, Noord, de Rivierenbuurt en Weesp. We zorgen daar op loopafstand voor voldoende, herkenbare scheidingspunten voor restafval, GFT, papier/karton en PMD.
- Andere oplossingen per wijk zijn bijvoorbeeld statiegeldpunten, het gebruik van afvalboten, extra innamepunten voor GFT of textiel, duidelijke communicatie in meerdere talen en het versterken van betrokkenheid door het adopteren van containers.
- Tegelijkertijd investeren we in reiniging. We volgen het advies van het burgerberaad Schone Stad en gaan weer gebruikmaken van het ‘treintje’ (vuilniswagen en veegwagen) en beeldgestuurd schoonmaken op basis van meldingen en camerabeelden. Tot de extra maatregelen zijn getroffen, moeten er extra mensen worden ingezet om de openbare ruimte netjes te houden.
- Volt wil meer de nadruk leggen op bronscheiding in plaats van op nascheiding. Bronscheiding levert schonere afvalstromen op en maakt hoogwaardig hergebruik mogelijk, zoals het recyclen van verpakkingsmateriaal. Het is een goedkopere oplossing dan nascheiding en het levert bewustwording op bij de Amsterdammer.
- Om het probleem rondom zwerfafval te verminderen breiden we het aantal statiegeldautomaten en inzamelpunten voor flesjes en blikjes uit. We werken daarvoor samen met Statiegeld Nederland en ondernemers. We lobbyen voor digitale refunds (zoals in het VK, België en Luxemburg) en zorgen voor duidelijke informatievoorziening, zodat alle bewoners weten waar en hoe ze hun blikjes en flesjes kunnen inleveren.
- Volt wil dat er actief wordt samengewerkt met brancheorganisaties zoals Verpact, om effectieve oplossingen te ontwikkelen tegen zwerfafval door statiegeld en opengebroken afvalbakken. De gemeente ondersteunt deze inspanningen waar nodig, maar de investeringsinspanning ligt bij de brancheorganisaties. Dit kan gaan om het aanpassen van afvalbakken of om andere interventies die in de praktijk effectief zijn.
- We gebruiken data om afvalinzameling te optimaliseren, zoals het dynamisch ophalen van afval op basis van RFID-tags en vulgraad-sensoren die signaleren wanneer een afvalbak vol zit. We informeren burgers actief dat zij in de Amsterdam App een melding kunnen maken van een volle container. Ook die data wordt gebruikt om de afvalophaling te optimaliseren.
- We helpen bedrijven bij het verminderen van verpakkingen via een convenant. Dit zal getekend worden door de gemeente, brancheorganisaties zoals Verpact, grote ketens en ondernemers in Amsterdam. We adviseren ondernemers bij het overstappen op herbruikbare verpakkingen, het vermijden van onnodige ruimte in verpakkingen en het scheiden van afvalstromen.

- We benutten alternatieve manieren van transport, zoals transport over water, en stimuleren samenwerking via ‘asset-sharing’ (bijvoorbeeld het delen van vuilniswagens tussen afvalbedrijven) om CO₂-uitstoot te reduceren. Daarnaast gebruiken we logistieke hubs aan de rand van de stad om de ‘last mile’ naar de stad te verkorten en zowel weg- als watertransport beter mogelijk te maken.
- We breiden het gebruik van bestaande camera’s uit om het mogelijk te maken om vuilnis op straat of afval naast containers automatisch te detecteren, bijvoorbeeld door de parkeercontroleauto’s die al door de straten rijden. Hierbij moet wel de privacy gewaarborgd worden.
- We zorgen voor duidelijke en begrijpelijke communicatie over afvalscheiding, zowel online als offline. We gebruiken containers met een kleurcode, pictogrammen, en QR-codes die linken naar informatie in verschillende talen en formaten, zodat alle gebruikers (zoals ook toeristen, internationals, laaggeletterden) direct weten hoe ze afval correct moeten aanbieden.
- We zorgen dat alle milieustraten zijn voorzien van bakfietsen, zodat alle Amsterdammers de mogelijkheid hebben hun afval weg te brengen.
- We faciliteren samenwerking tussen bedrijven via een gemeentelijk innovatieplatform: een plek waar verschillende organisaties in de afvalketen best practices kunnen delen.
- Via de VNG faciliteren we samenwerking en uniforme gegevensuitwisseling tussen producenten, gemeente en afvalverwerkers die samen oplossingen ontwerpen voor verpakkingsreductie en afvalpreventie.

AEB ALS MOTOR VOOR DE CIRCULAIRE ECONOMIE

Het bedrijf dat ons afval verwerkt, vervuilt onze stad ook. Het Afval Energie Bedrijf (AEB) verbrandt afval en levert daarmee warmte en stroom aan tienduizenden huishoudens.

Maar het bedrijf is ook nog altijd verantwoordelijk voor een groot deel van de Amsterdamse CO₂-uitstoot. Het wordt tijd dat we toewerken naar een meer toekomstbestendige afvalverwerking, die niet vervult maar vernieuwt.

Jarenlang draaide de afvalverwerking in de stad om winst in plaats van verantwoordelijkheid van AEB en de gemeente samen om afvalbeheer te transformeren. Achterstallig onderhoud, veiligheidsproblemen en bestuurlijk wegkijken hebben het vertrouwen van de Amsterdammers geschaad. Dat mag niet meer gebeuren.

Volt kiest voor een nieuwe koers. We maken het AEB een bedrijf om trots op te zijn, met een deskundig bestuur, structureel onderhoud en duidelijke doelen voor CO₂-reductie. Het terrein wordt een innovatiepark voor recycling en groene energie. Zo verandert het AEB van vervuiler in voortrekker – en wordt afval het beginpunt van een schone stad.

- Volt gebruikt de aanbevelingen uit de raadsenquête AEB (2021) als basis voor concrete veranderingen bij AEB. We dienen in de gemeenteraad een voorstel in om het aandeelhouderskader te actualiseren. Hierin wordt expliciet gemaakt dat het publieke belang (veilig afvalbeheer,

klimaatdoelen) en het afbetalen van leningen aan de gemeente Amsterdam altijd voorop staan boven winstuitkering. We willen dat AEB een percentage van de jaaromzet reserveert voor onderhoud en vervanging van onderdelen.

- We leggen in de aandeelhoudersstrategie vast dat AEB jaarlijks publiekelijk rapporteert over de voortgang op strategische doelen zoals duurzaamheid, veiligheid en onderhoud. We verzoeken de directie om een publieksjaaroverzicht te publiceren in begrijpelijke taal.
- Er komt een bezoekerscentrum op het AEB-terrein, zodat Amsterdammers kunnen zien hoe de circulaire economie zich vormgeeft.
- AEB's strategische plan zet een koers uit richting 2030, met plannen voor onder meer CO₂-afvang en 30% afvalscheiding. Deze duurzame ambities moeten gerealiseerd worden. Daarom dringen we aan op tijdige realisatie van CO₂-afvang en stimuleren we hergebruik van CO₂ in bijvoorbeeld beton of de chemische industrie.
- AEB blijft een belangrijke producent van stadswarmte en elektriciteit. We ondersteunen investeringen in warmte-infrastructuur, zodat méér restwarmte van AEB woningen kan verwarmen (ter vervanging van aardgas). Ook moet AEB bekijken hoe haar productie kan bijdragen aan netbalansering.
- We houden AEB - indien financieel houdbaar - in ieder geval de komende tien jaar in publieke handen. Verkoop is geen taboe, maar alleen bespreekbaar als het publieke belang aantoonbaar beter wordt geborgd.
- We pleiten ervoor bij het Rijk om afvalimport toe te staan zolang het netto klimaatwinst oplevert. Moderne installaties zoals die van AEB kunnen buitenlands restafval schoner verwerken dan elders, mits transport wordt meegerekend. Import helpt de installatie rendabel te houden zolang Nederland nog onvoldoende circulaire verwerking heeft. Afval importeren uit de regio heeft prioriteit en we bouwen afvalimport af zodra dat kan.

VERGROENING VAN DE STAD

Een groene stad is een gezonde stad. Het Vondelpark en de grachten, maar ook de bomen in je straat maken Amsterdam leefbaar. 'Groen en blauw' brengen verkoeling, vangen regen op en bieden ruimte voor ontspanning. Maar de natuur komt in de verdrukking, door verstening en woningbouw. Tegelijk komen hittegolven vaker voor en worden regenbuien heviger. Volt wil dat de stad en natuur samenwerken. In de straten en op pleinen en daken zetten we volop in op groen en blauw. Bewoners krijgen een actieve rol en meer inspraak bij het vergroenen van hun buurten. We leggen ook duidelijke groennormen vast, zodat vergroening geen bijzaak is maar structureel beleid.

RUIMTE VOOR GROEN

- Volt wil groene gebieden met elkaar verbinden. Dit kan door groene wandel- en fietspaden tussen parken aan te leggen, in te zetten op groene binnentuinen, groene gevels en daken aan te leggen

en (tijdelijk) braakliggend terrein en lege bouwterreinen in te zaaien met kruiden en bloemen. In parken en recreatiegebieden willen we zoveel mogelijk inheemse bomen en planten, die in verschillende maanden bloeien. In deze gebieden geldt een herplantingsplicht: wanneer een boom gekapt wordt, dan wordt op dezelfde of een andere plek een boom geplant met minimaal dezelfde grootte.

- Bij de herinrichting van openbare pleinen wordt zo veel mogelijk vergroening toegepast. Naar het voorbeeld van het Parijse Place de l'Hôtel de Ville worden de pleinen voor het stadhuis en de stadsdeelkantoren omgevormd tot groene zones, zoals aan de Papaverweg 33. Zo geeft de gemeente zelf het goede voorbeeld om bij te dragen aan het vergroenen en verkoelen van de stad.
- De meest iconische plek van de stad, namelijk de Dam, is compleet versteend. Om de hittestress hier te verminderen en om te laten zien dat vergroening overal mogelijk is, wil Volt de Dam vergroenen.
- Bestaande boomspiegels worden vergroot en ingezaaid met inheemse en biologische kruiden- en bloemenmengsels en bodembedekkers. Rondom bomen waar nog geen boomspiegels zijn, worden deze aangelegd. We betrekken hierbij zo veel mogelijk de omwonenden. Ook stimuleert de gemeente actief het adopteren van boomspiegels.
- We stoppen met maaien waar dat kan, en als maaien toch nodig is dan maaien we natuurinclusief. Het maaien van groenstroken en grasvelden vindt alleen plaats wanneer dit strikt noodzakelijk is, en niet tijdens het voorjaar in broed- en zoogtijd.
- Op plekken waar nu Engels raaigras staat, wordt dit (bij onderhoud) vervangen door bodembedekkers die nauwelijks gemaaid hoeven te worden.
- Voor een gezonde leefomgeving voor mens en dier moet de gemeente met (boeren)bedrijven in gesprek gaan over een stop op het gebruik van chemische stoffen die schadelijk zijn voor mens en milieu, zoals pesticiden.

OP WEG NAAR EEN BLAUWE STAD

- Om de gevolgen van klimaatverandering beter op te vangen, willen we inzetten op een blauwe stad. We verplichten de bestaande Weerproof-aanpak bij de herinrichting van de openbare ruimte en een klimaatrisicoanalyse bij nieuwe projecten.
- In navolging van het burgerberaad Groene Stad willen we waterberging onder de grond en onder sportvelden aanleggen. We maken wadi's in buurten met veel verharding. Deze verlaagde groen-zones vangen regenwater tijdelijk op en laten het infiltreren in de bodem. Met verdiept aangelegde bloemperken (rain gardens) wordt regen opgevangen en het riool ontlast.
- Blauw-groene daken combineren beplanting met een waterreservoir onder het dak. Ze verminderen hittestress, isoleren gebouwen en bufferen regenwater. Deze worden standaard bij nieuwbouw van kantoren en appartementencomplexen.
- We volgen het advies van het burgerberaad Groene Stad en maken afspraken met boeren en het waterschap voor het ontwikkelen van waterreservoirs en het hanteren van een flexibeler waterpeil. Zo zetten we in op het vergroten van onze wateropslag.

EEN ACTIEVE ROL VOOR DE AMSTERDAMMER

- Volt pleit voor een wijkgerichte aanpak voor het aanpassen van de stad aan klimaatverandering, aan de hand van beschikbare data uit het Dashboard Klimaatadaptatie en van hittestresskaarten. Buurtbewoners hebben inspraak in de aanpak van hun wijk en kunnen ideeën aandragen.
- Ieder stadsdeel stelt jaarlijks een budget beschikbaar voor groene en blauwe voorstellen, waar bewoners op kunnen stemmen. In alle projecten betrekken we ecologisch adviseurs, die kunnen adviseren over plantensoorten en technieken.
- Ook willen we een stadsboswachter aanstellen, die een ambassadeursfunctie richting burgers en bedrijven kan vervullen en het werk van de stadsecologen kan versterken.
- De gemeente ondersteunt blijvend bestaande laagdrempelige bewonersinitiatieven zoals buurtnoestuinen, geveltuinen, groene gevels, het vergroenen van tuinen (tegelwippen), het vergroten van boomspiegels en de realisatie van (kleinschalige) tuinierplekken in de stad.
- Jong geleerd is groen gedaan: we willen daarom dat de gemeente ruimte biedt aan basisscholen om te helpen bij onderhoud van groen in hun buurt.
- Volkstuinen vervullen een belangrijke rol in Amsterdam. Ze bieden Amsterdammers de mogelijkheid om te tuinieren en te genieten van het groen en ze behoren tot de meest biodiverse plekken van Amsterdam. Wanneer een deel van een volkstuinencomplex plaats moet maken voor woningen of andere bebouwing, dan willen we dat het groen op een andere plek in Amsterdam wordt gecompenseerd.
- De gemeente moet concrete afspraken maken met volkstuinen om meer Amsterdammers te laten genieten van hun tuinen, bijvoorbeeld door schooltuinen aan te leggen of aan natuureducatie te doen en door de openingstijden te verruimen.
- We organiseren jaarlijks een Groene Verantwoordingsdag. Hier kunnen de gemeente, Amsterdammers, (groene) maatschappelijke organisaties en het bedrijfsleven plannen evalueren en nieuwe opgaven en kansen bespreken.

NORMERING

We zetten normering in om de vergroening van de stad te versnellen. We stellen minimale vereisten voor groen, met ruimte voor specifieke behoeften per wijk en project.

- We willen buurten vergroenen met de 3-30-300 regel: altijd minimaal drie bomen dichtbij je huis, in elke buurt minstens 30% boomkronen voor schaduw en verkoeling, en binnen 300 meter van je huis een parkje.
- Volt wil vóór 2040 minstens 10% - en vóór 2050 minstens 15% - van het stedelijk gebied in Amsterdam omvormen tot groene zones of blauwe ruimte. Ook de vergroening van privéterreinen tellen we hierin mee, omdat we Amsterdammers willen stimuleren om hun daken, tuinen en gevels om te toveren tot blauwe en groene oases.
- Voor de versterking van de biodiversiteit, het herstel van veenweide (graslanden op veengrond) en de weidevogelpopulaties wil Volt een haalbaarheidsonderzoek naar herbevochtiging.

We onderzoeken of het haalbaar is om tenminste 30% van de veengebieden in de gemeente Amsterdam te herbevochtigen voor 2030.

- Volt stelt als doel dat in 2030 ten minste 10% van de grond van elk boerenbedrijf in Noord en Weesp wordt gebruikt voor natuurherstel, zoals de aanleg van houtwallen, akkerranden met inheemse en biologische bloemen, en het planten van inheemse bomen en struiken ter verkoeling van het vee. Het gebruik van kruidenrijk gras wordt gestimuleerd en het gebruik van Engels raaigras ontmoedigd. Hiervoor wil Volt samen met Amsterdamse boeren en natuurorganisaties een actieplan opstellen.
-

RECHT OP REPARATIE

We gooien te veel weg. Van koptelefoons waarvan alleen het verbindingsstukje kapot is tot stofzuigers die hun zuigkracht verliezen. Spullen die nog prima te maken zijn, belanden op de vuilnisbelt of in de verbrandingsoven. Want een nieuwe kopen is makkelijker en soms ook goedkoper dan repareren. Volt wil dat je spullen repareren weer de norm wordt.

We maken het aantrekkelijk en betaalbaar. Bijvoorbeeld met een reparatievoucher – een aanpak uit Berlijn die we graag hergebruiken. We lanceren ook een online platform, steunen de Repair Cafés en maken werk van de Europese reparatie-richtlijn.

Zo gaat Amsterdam het maken.

- Naar voorbeeld van Berlijn introduceren we een reparatievoucher dat 50% korting geeft op de reparatie. Zo maken we repareren aantrekkelijker.
- Er komt een website ('Repareer je stad') waar je lokale reparateurs kunt vinden, reviews kunt lezen en meteen een afspraak kunt boeken. We koppelen dit aan initiatieven die er al zijn, zoals ShaRepair.
- Repair Cafés zijn goud waard. Een mooi voorbeeld is het Repair Café in de Jordaan, waar mensen met een verblijfsvergunning en buurtbewoners samen spullen maken. Volt wil structureel investeren in bestaande en nieuwe cafés.
- In lijn met EU-wetgeving wil Volt dat alle winkels in Amsterdam die elektrische apparaten verkopen, ook reserveonderdelen aanbieden. Geen verkooppunt zonder service.
- Er komt een lespakket waarmee scholen twee keer per jaar een reparatiedag kunnen organiseren. Scholieren leren zo hun eigen spullen te repareren, en dit geeft een extra kans aan kinderen die praktisch zijn aangelegd om hun talenten te ontwikkelen.

NETCONGESTIE AANPAKKEN

De energietransitie schreewt om een stroomversnelling. Zonder elektriciteit geen duurzaam en warm huis, geen volle batterij en geen toekomstbestendige economie. Maar het elektriciteitsnet in Amsterdam zit vol. Bedrijven kunnen niet uitbreiden, auto's kunnen niet opladen en zonnepanelen kunnen hun energie niet kwijt.

Volt pakt netcongestie aan met structurele oplossingen. We besparen energie, benutten restwarmte en maken het makkelijk voor buren en bedrijven om stroom en data te delen. En we breiden het stroomnet versneld uit, met duidelijke prioriteiten en samenwerking tussen gemeente, netbeheerder en bedrijven. Zo komen we uit de file op het elektriciteitsnet en brengen we Amsterdam vooruit in de transitie.

- Volt zet allereerst in op energiebesparing als structurele oplossing tegen netcongestie. We intensiveren isolatieprogramma's en zetten in op zuinige apparaten en gedragsverandering.
- Voor bedrijventerreinen zal de gemeente een actievere regierol nemen bij het versterken van de energiebesparingsplicht en hierbij de samenwerking met de provincie opzoeken. Bedrijven hebben op dit moment de verplichting om maatregelen die zich binnen vijf jaar terugverdienen, uit te voeren. We zorgen dat de omgevingsdiensten beter inzicht krijgen in welke bedrijven onder de energiebesparingsplicht vallen en verbeteren de communicatie hierover.
- We ontlasten het stroomnet, door netwerken voor andere vormen van duurzame energie te versnellen. Stadswarmte is hiervan een belangrijk voorbeeld. Amsterdam moet haar warmtenet uitbreiden, zodat minder woningen op piekmomenten elektrische verwarming nodig hebben. Ook het gebruik van groene waterstof en lokaal groen gas kan pieken afvlakken.
- We gaan bewoners en bedrijven stimuleren om op andere tijden elektriciteit af te nemen of op te wekken. Het 'slim laden' van elektrische auto's - opladen in de nacht of bij veel zon of wind - helpt hierbij. We volgen het voorbeeld van Utrecht en gaan deelauto's inzetten als batterijen die energie opslaan en terugleveren. Met bedrijven die veel energie gebruiken, maken we afspraken om hun piekvraag te verschuiven of tijdelijk te verlagen.
- Volt wil gericht gaan investeren in het uitbreiden van het stroomnet, daar waar knelpunten zijn. In Amsterdam zijn hiervoor tientallen onderstations, duizenden transformatorhuisjes en honderden kilometers kabel nodig. Met het bestaande TASK Force Amsterdam (samenwerking tussen gemeente, Liander en TenneT) zorgen we voor een snelle afhandeling van vergunningaanvragen en herijken we de welstandsregels rondom onderstations om deze sneller te kunnen plaatsen.
- We stimuleren de ontwikkeling van virtuele energienetten, zoals de Energie Coöperatie Amsterdamse Haven (ECAH), waar bedrijven lokaal hun opwek en verbruik bundelen en capaciteit delen. Naar voorbeeld van de haven van Rotterdam, waar bedrijven realtime data uitwisselen over elektriciteit, restwarmte, stoom en waterstof, zetten we in op transparante datadeling binnen industriële clusters, om gezamenlijk knelpunten te signaleren en energiebronnen efficiënter te benutten.
- We ondersteunen thuisbatterijen en batterijen op midden- en hoogspanning alleen als ze aantoonbaar netneutraal of netpositief opereren.

- Gemeenten hebben nu vaak onvoldoende inzicht in de netcapaciteit in hun wijken. Volt wil dat Amsterdam realtime toegang krijgt tot netinformatie, zodat we anticiperend kunnen handelen. Ook met omliggende gemeenten werken we samen, omdat elektriciteit zich niet aan gemeente-grenzen houdt. Een regionaal afgestemde planning voorkomt verrassingen en benut schaalvoordelen.
- We benutten alle beschikbare instrumenten om vaart te maken met het oplossen van netcongestie. We sluiten stadsbrede akkoorden met bijvoorbeeld de datacentersector, woningcorporaties en openbaar vervoerbedrijven over het spreiden van hun energieverbruik en het delen van infrastructuur.
- Amsterdam wordt proeftuin voor slimme energienet-oplossingen. We initiëren experimentele projecten, zoals een buurt waar bewoners tegen korting meedoen aan een realtime vraagsturing ("smart grid"-pilot), of een industriegebied waar een gezamenlijk batterisysteem de pieken ontvangt.
- De gemeente wil bedrijven helpen om energie te besparen en inzicht te krijgen in hun verbruik. We faciliteren systemen waarmee bedrijven hun energiegegevens kunnen bijhouden en zien welke erkende energiebesparende maatregelen ze kunnen nemen.

DE KRACHT VAN WIND, GEDEELED DOOR IEDEREEN

De wind waait al eeuwen door Amsterdam – nu zetten we die kracht in voor de toekomst. Al eeuwen wordt de kracht van de wind gebruikt om graan te malen en polders droog te leggen. Vandaag kan die energie opnieuw onze stad aandrijven in de energietransitie. Volt pleit voor een evenwichtige en diverse mix van duurzame energiebronnen zoals zon en wind en daarnaast kernenergie.

In een compacte stad als Amsterdam is de ruimte schaars en leven veel mensen dicht op elkaar. Daarom moeten we zorgvuldig omgaan met waar en hoe we duurzame energie opwekken, zodat mensen zonder zorgen kunnen wonen, slapen en leven in hun buurt. De mogelijke plaatsing van windturbines in Amsterdam is dan ook complex. Er bestaan terechte zorgen over geluid, slagschaduw en de verdeling van lusten en lasten tussen bewoners. Daarnaast is in eerdere trajecten gebleken dat het participatieproces over de plaatsing van windturbines in de stad niet altijd toereikend is geweest.

Volt was eerder kritisch over windturbines in of nabij woonwijken, omdat we vonden dat de nadelen voor bewoners groter waren dan de baten. Tegelijkertijd kunnen we onze duurzaamheidsdoelen niet blijven uitstellen of afschuiven. Als grootverbruiker heeft Amsterdam de verantwoordelijkheid om ook lokaal duurzame energie op te wekken. We waren en zijn tegen onzorgvuldige en hinderlijke plaatsing, maar met strengere regels en betere locaties kunnen windmolens verantwoord geplaatst worden. Eerst kijken we of alles in de haven gerealiseerd kan worden, en alleen als dat echt niet haalbaar blijkt, komen andere locaties in beeld.

We willen niet koste wat het kost turbines plaatsen. We kiezen voor nieuwe windturbines op plekken waar dat verantwoord kan, met de haven als prioriteit. Gezondheid en leefkwaliteit

zijn daarbij randvoorwaarden: met strenge normen voor geluid en slagschaduw, monitoring en een klachtenmeldpunt. Bewoners krijgen tijdig inzicht en structurele invloed op hinderbeperking, niet pas achteraf als alles al vaststaat. En ze profiteren mee via lokaal eigenaarschap, zodat windenergie niet alleen duurzaam, maar ook eerlijk verdeeld is.

- Nieuwe windturbines worden uitsluitend geplaatst op locaties die in het MER-plan als geschikt zijn beoordeeld op het gebied van gezondheid, geluid en ecologie. Daarbij geldt een duidelijke voorkeur voor het havengebied (Westpoort). Het onderzoek naar de mogelijkheden loopt nu.
- Mensen moeten zonder zorgen kunnen wonen en slapen. Daarom beperken we actief de hinder van windmolens, met duidelijke afstandsregels, minder geluid 's nachts en goede monitoring van overlast.
- Bij plannen voor windturbines nabij woongebieden wil Volt dat bewoners vanaf het begin worden betrokken, volledig inzicht krijgen in effecten zoals geluid en slagschaduw, en kunnen meeprofiteren via lokaal eigenaarschap met als doel minimaal 50% lokaal eigendom.
- Er komt een permanent klachtenmeldpunt voor bewoners, waar klachten over hinder kunnen worden geregistreerd. Daarnaast wordt realtime monitoring van geluid en slagschaduw publiek toegankelijk gemaakt. Hiermee vergroten we de transparantie en het gevoel van regie bij omwonenden. Jaarlijkse evaluaties en bewonersbijeenkomsten zorgen ervoor dat signalen snel worden opgepakt en dat maatregelen waar nodig worden aangescherpt.

EEN SUCCESVOLLE WARMTETRANSITIE

Stadswarmte moet vanzelfsprekend, betaalbaar en in publieke handen zijn. Volt zet zich in voor een succesvolle warmtetransitie, geïnspireerd op het Deense model, waarin betaalbaarheid, publiek eigenaarschap, transparantie en duurzaamheid centraal staan. Nu de aanleg van warmtenetten achterblijft, schuift het gemeentebeleid op richting individuele warmtepompen en weg van collectieve netten. Volt kiest wél voor collectieve warmte. Juist nu is investeren in warmtenetten cruciaal: ze gebruiken lokale restwarmte die anders verloren gaat, ontlasten het stroomnet en kunnen warmte betaalbaar maken voor iedereen. Daarom wil Volt dat de gemeente de regie neemt en een eigen warmtebedrijf opricht, beheerd voor en door de inwoners van de stad. Geen winsten voor buitenlandse aandeelhouders, maar eerlijke verdeling van lusten en lasten voor Amsterdammers en Weespers. We geven hen duidelijkheid over waar wel of geen warmtenet komt. In wijken zonder warmtenet helpen we bewoners naar een goed alternatief. Zo maken we de transitie betrouwbaar, betaalbaar en voor iedereen, met als doel een aardgasvrij Amsterdam in 2040.

- Volt wil dat de gemeente Amsterdam een eigen warmtebedrijf opricht. Dit kan in samenwerking met Alliander en/of EBN (Energie Beheer Nederland), zolang zeggenschap bij de gemeente blijft. Het Gemeentelijk Warmtebedrijf (GWB) wordt voor tenminste 51% eigendom van de gemeente. In de eerste fase van het Gemeentelijk Warmtebedrijf wordt onderzocht of bestaande warmtenetten binnen de gemeente kunnen worden overgenomen.

- Lokaal eigenaarschap betekent dat de gemeente Amsterdam zelf bepaalt hoe warmte wordt opgewekt, ingekocht en verdeeld. Dit stelt ons in staat om de warmtevoorziening te koppelen aan lokale duurzame bronnen, zoals restwarmte van Amsterdamse bedrijven of in de toekomst geothermie (aardwarmte). Zo verminderen we de afhankelijkheid van fossiele brandstoffen uit het buitenland en zorgen we voor een toekomstbestendig, zelfvoorzienend energiesysteem.
- Het Gemeentelijke Warmtebedrijf gaat opereren volgens het Deense concept van 'Plan Big, Start Small', waarbij eerst wordt onderzocht in welke gebieden er allemaal potentie is voor een warmtenet. We maken een gefaseerd plan voor hoe we over de volgende 15 jaar kunnen uitbreiden en beginnen op een veelbelovende locatie waar (rest)warmtebronnen beschikbaar zijn en veel warmte wordt afgенomen.
- De gemeente wil zo veel mogelijk bewoners toegang geven tot duurzame, collectieve warmte. Tegelijk willen we inwoners niet opzadelen met hoge warmteprijzen. Daarom leggen we warmtenetten aan in gebieden waar we kunnen garanderen dat dit, ook vergeleken met individuele oplossingen, de laagste maatschappelijke kosten oplevert.
- We reduceren warmteverlies door restwarmte te hergebruiken binnen industrie hubs: restwarmte van het ene bedrijf wordt dan gebruikt in processen van een ander bedrijf.

SCHOON STADSWATER EN STEVIGE KADES

Amsterdam leeft met water, maar de kwaliteit ervan verslechtert. Dat komt deels door het intensieve watergebruik voor woningbouw, landbouw en recreatie, gecombineerd met de effecten van klimaatverandering. Hierdoor neemt de biodiversiteit af en nemen de uitstoot van broeikasgassen uit zuurstofloze ondiepe wateren en de gezondheidsrisico's door algen en bacteriën juist toe. Volt wil zorgen dat iedereen in Amsterdam veilig kan zwemmen, spelen of varen in schoon stadswater. Ook de uitdagingen rondom de Amsterdamse kades pakken we aan: de aankomende jaren moeten er 200 kilometer aan kademuuren worden gerenoveerd om verzakkingen en slechte staat tegen te gaan.

- Amsterdam telt een aantal officiële zwemplekken, zoals het Marineterrein en de Nieuwe Meer. Er wordt ook steeds meer gewommen in grachten, plassen en meren die niet aangewezen zijn als officiële zwemplekken. De gemeente informeert over de waterkwaliteit in niet-officiële zwemplekken met borden of brieven aan huis, maar er is geen live inzicht in waterkwaliteit voor de Amsterdamer. Volt wil dat de Amsterdamer in realtime inzicht krijgt in de waterkwaliteit, bijvoorbeeld via de website van de gemeente of de Amsterdam App.
- Bij de herinrichting van de openbare ruimte worden nog regelmatig kleine delen van het openbaar water weggehaald. Volt wil dat de gemeente onderzoek laat uitvoeren naar of het ontdempen van grachten en straten zal bijdragen aan het verhelpen van bijvoorbeeld hittestress en droogte. Door het wateroppervlak in de stad te vergroten, is er meer water beschikbaar om de stad te verkoelen bij extreme hitte.

- Volt streeft naar een circulair watersysteem. We willen water zoveel mogelijk gaan hergebruiken. Dit doen we door in te zetten op het gebruik van regenwater in de bebouwde omgeving. We stimuleren grootgebruikers van water om zuiniger om te gaan met water.
 - Volt wil het toepassen van aquathermie in de stad verder uitbreiden. Op basis van de pilot "Kansen voor Duurzaam Kadeherstel: Green Light District" worden kades aangewezen die in aanmerking komen voor duurzame renovatie met gebruik van aquathermie.
-

DIERENWELZIJN

In Amsterdam leven we samen met talloze dieren – van huisdieren tot merels in het park en karpers in de grachten. Toch is de stad niet voor alle dieren een fijne plek. Wilde dieren raken hun leefgebied kwijt door verstening, vervuiling en verkeer. Het veranderende klimaat brengt nieuwe uitdagingen met zich mee voor de (huis)dieren in de stad, zoals hittestress en het verdwijnen van schuil- en broedplekken. Volt wil dat Amsterdam een voorbeeldstad wordt voor dierenwelzijn. Want wat goed is voor dieren, is vaak ook goed voor mensen.

- Bij (ver)bouw en inrichting van de openbare ruimte plaatsen we nestkasten voor vogels en vleermuizen, leggen we groene en blauwe daken aan voor vogels en insecten, en passen we licht aan met sensoren of lagere intensiteit. We vragen bedrijven 's avonds het licht uit te doen en kiezen lichtkleuren die dieren het minst verstören.
- Volt wil de aanpak van lichtvervuiling versnellen. We combineren het doel om de lichtkwaliteit voor mens, dier en natuur te verbeteren met de roep om meer zichtbaarheid en veiligheid in de stad. Dit doen we bijvoorbeeld door gebruik te maken van de laatste technieken voor lichtsterkte, lichtafstand en kleurcombinaties. Lichtvervuiling is geen lokaal verschijnsel. Volt wil daarom dat Amsterdam samen met andere Europese steden kennis uitwisselt, duurzame lichtindustrie stimuleert en aandringt op scherpere EU-regelgeving voor maximale lichtsterkte en hemelgloed.
- Volt vindt dat iedereen goed voor hun dier moet kunnen zorgen. We behouden de financiële ondersteuning voor dierenartskosten voor Amsterdammers en Weespers met een Stadspas.
- Als mensen (tijdelijk) niet meer voor hun dier kunnen zorgen, voorkomen we dat dieren op straat of in overvolle opvanglocaties belanden. We versterken de Dierenambulance en opvanglocaties structureel en zetten informatiecampagnes in tegen de impulsieve aanschaf van huisdieren.
- Volt wil investeren in rat-proof vuilnisbakken, het effect van de zoektocht naar statiegeld verminderen, en bewezen preventiemethoden zoals natuurlijke vijanden gebruiken.
- We willen dat zowel wilde dieren als huisdieren gezond zijn en een goed leven hebben, daarom steunen we de aanpak in de Agenda Dierenwelzijn 2024-2026. De structurele middelen worden verhoogd en voortgezet na 2027, en initiatieven worden aan het begin van de nieuwe bestuursperiode geëvalueerd zodat de succesvolle initiatieven kunnen worden opgeschaald.

3. GA VOOR EEN STERKE BASIS

A photograph showing three teenagers (two boys and one girl) looking at a laptop screen together. They are all smiling and appear to be engaged in a shared activity. The boy on the left has dark hair and is wearing a black hoodie. The girl in the middle has long brown hair and is wearing a tan jacket. The girl on the right has long blonde hair and is wearing a green hoodie with a graphic that includes text like 'RAY'S ORGANIC', 'HAND PICKED', and 'FLORI'. They are in a room with a white wall and some orange and black flags or banners hanging in the background.

VOOR IEDEREEN

3.1

BESTAANSZEKERHEID VOOR IEDEREEN

Iedereen in Amsterdam moet een zeker bestaan kunnen leiden. Maar voor veel stadsgenoten is dat niet de realiteit. Moeten kiezen tussen boodschappen of de energierekening betalen, niet weten of het uitkomt met de huur deze maand, of opzien tegen uitjes: uit cijfers blijkt dat maar liefst 6,6% van de mensen in Amsterdam in armoede leeft. Dat mogen we niet accepteren. Volt gaat voor bestaanszekerheid voor alle Amsterdammers en Weespers.

Volt stelt de mens centraal in armoedebestrijding, niet de regels. We willen geen tijdelijke pleisters, maar echte systeemverandering. We versimpelen de steun, zodat mensen in armoede niet meer hoeven te verdwalen in procedures, maar gewoon de hulp krijgen die ze verdienen. Inkomenssteun en schuldhulp moeten veel actiever naar de Amsterdammers en Weespers toe komen, zodat zij weer op weg kunnen naar een schuldenvrije toekomst. Ook jongeren met schulden geven we hun toekomst terug.

Bestaanszekerheid gaat ook over mensen in hun kracht zetten. We overbruggen de afstand die de arbeidsmarkt heeft tot mensen met een beperking die klaar staan om te werken. Samen met werkgevers werken we aan een inclusieve arbeidsmarkt die kansen biedt voor iedereen.

EEN BETER SYSTEEM VOOR BESTAANSZEKERHEID

Volt wil dat iedereen in Amsterdam in bestaanszekerheid kan leven. Als je financiële zorgen hebt, kan dat je hele leven beheersen. Het systeem van inkomenssteun zou mensen daar uit moeten helpen, maar is in de praktijk vooral ingewikkeld en creëert juist extra stress. Het systeem moet dan ook eenvoudiger en eerlijker worden. In Amsterdam gaan we zorgen voor eenvoudige en actieve inkomensondersteuning, die de bestaanszekerheid garandeert. Die Amsterdammers en Weespers niet tegenwerkt, maar tegemoet komt.

- Het sociaal minimum moet worden verhoogd. Totdat het Rijk dit heeft geregeld, blijft de gemeente verruimde inkomensgrenzen toepassen bij de Amsterdamse inkomensregelingen, zoals de bijzondere bijstand en de individuele inkomenstoeslag. We verruimen die grenzen nog verder als dat nodig is om de bestaanszekerheid van Amsterdammers en Weespers te garanderen.

- De gemeente moet Amsterdammers en Weespers nog actiever wijzen op inkomensregelingen waar zij recht op hebben, bijvoorbeeld door het vooraf invullen van al bekende gegevens in aanvraagformulieren of gerichte communicatie aan inwoners die misschien recht hebben op een toeslag. We onderzoeken ook het toekennen van inkomensregelingen aan mensen die daar recht op hebben zonder dat zij deze hoeven aan te vragen. Met de optie om je eenvoudig ook weer uit te schrijven natuurlijk, want Amsterdammers en Weespers houden zelf de regie over de regelingen waarvan zij gebruik willen maken.
- We gaan experimenteren met een toegankelijk en inclusief Virtueel Inkomensloket, waar je als inwoner kunt inzien voor welke Amsterdamse en landelijke regelingen je in aanmerking komt op basis van al bij de overheid bekende gegevens. Uiteindelijk willen we toewerken naar één loket, waarin Amsterdammers en Weespers alle inkomensregelingen met één druk op de knop kunnen aanvragen.
- Volt wil de bestaande Amsterdamse inkomensregelingen eenvoudiger maken, door voorwaarden en aanvraag- en uitkeringstermijnen zoveel mogelijk gelijk te trekken en de bewijseisen te verlagen. Nu leidt de complexiteit van deze regelingen bij inwoners tot verwarring en onduidelijkheid.
- We vervangen veel van de losse participatieregelingen die nu steeds apart moeten worden aangevraagd (zoals het Kindtegoed en de Scholierenvergoeding) door één Kansenbudget. Het bedrag wordt per persoon berekend, op basis van woon- en gezinssituatie, inkomen en vermogen. Het budget houdt ook rekening met de bijzondere positie van zzp'ers. We maken het Kansenbudget vrij besteedbaar, zodat Amsterdammers en Weespers bij de uitgaven hun eigen keuzes kunnen maken.
- Amsterdam moet voorloper worden in het tegengaan van armoede vanuit vertrouwen. Soms is geld geven zonder voorwaarden de meest effectieve en goedkope weg uit de armoede. De gemeente stelt een visie op met daarin plannen om aan bepaalde specifieke groepen inwoners die hulp kunnen gebruiken structureel een onvoorwaardelijke bijdrage te geven. Succesvolle pilots, zoals het project waarbij 300 Amsterdamse huishoudens €150 per maand kregen, zetten we voort en maken we structureel.
- Volt wil dat de gemeente Amsterdam zich landelijk inzet om het sociale zekerheidsstelsel te verbeteren en het sociale minimum te verhogen, zodat het hoog genoeg wordt om in de reële kosten voor levensonderhoud te kunnen voorzien.

ARMOEDE ONDER WERKENDEN AANPAKKEN

Heel hard werken en toch maar net - of net niet - de eindjes aan elkaar weten te knopen. Tienduizenden Amsterdammers ervaren dit. Een inkomen is al lang geen garantie meer dat je je woning, rekeningen en boodschappen kunt betalen. In Amsterdam doen we wat we kunnen voor deze groep Amsterdammers.

- We richten één centraal en goed vindbaar adviesloket in, speciaal voor zzp'ers. Hier kunnen zij informatie en advies krijgen van iemand met kennis van ondernemen, onder andere bij een laag inkomen en schulden. Het loket hanteert flexibele openingstijden in de avonden en het weekend. We willen dit adviespunt inrichten samen met omliggende gemeenten.

- De gemeente zorgt dat per stadsdeel minstens één buurtteam zijn inloop- en telefonische spreekuren uitbreidt buiten kantoorlijden met een breed serviceaanbod. Dit zorgt ervoor dat Amsterdammers die overdag werken en (financiële) hulp nodig hebben, makkelijk bij het buurtteam terecht kunnen.
- De gemeente organiseert inloopmomenten op plekken waar werkenden met een laag inkomen vaak toch al moeten zijn, zoals op of bij scholen, kinderopvanglocaties, kerken, moskeeën en supermarkten. Daar kunnen ze bijvoorbeeld terecht voor hulp bij het invullen van aanvraagformulieren.
- Er komt een gemeentelijke aanpak om werkende Amsterdammers en Weespers in armoede beter te bereiken en te ondersteunen. We sluiten een alliantie met lokale en regionale werkgevers, zodat zij werkennemers met geldzorgen goed kunnen ondersteunen en doorverwijzen naar de gemeente voor hulp. De gemeente zet een gerichte publiciteitscampagne op om deze werkennemers actief te benaderen. Ook benut de gemeente contactmomenten die zij al heeft met deze inwoners, om hen te informeren over hun mogelijkheden. Volt wil een adviesraad van ervaringsdeskundigen opzetten die meewerkt om de aanpak vorm te geven.

SNEL WEER SCHULDENVRIJ

Zo'n 60.000 mensen in Amsterdam hebben schulden die zij als problematisch ervaren. Daarbij komt het steeds vaker voor dat mensen hun meest basale vaste lasten voor wonen en leven niet meer kunnen betalen, omdat die zo hoog zijn geworden. Eenmaal in de schulden kom je er niet altijd zomaar weer uit. Door de stapeling van rentes en boetes kan een kleine schuld uitgroeien tot een steeds zwaardere last. We willen deze vicieuze cirkel doorbreken. Door schulden gericht te voorkomen en door hulp bij geldzorgen in een zo vroeg mogelijk stadium aan te bieden. Mobiele teams brengen die steun letterlijk naar de mensen toe: proactief, laagdrempelig en zonder taboe.

- Volt wil dat de gratis financiële spreekuren nog meer Amsterdammers en Weespers gaan bereiken. De gemeente gaat – in samenwerking met de buurtteams – extra financiële spreekuren organiseren in bibliotheken, buurthuizen, winkelcentra en andere locaties waar veel mensen komen. We bieden extra hulp aan in bepaalde periodes, zoals die van de aangifte inkomstenbelasting.
- We blijven inwoners met betalingsachterstanden proactief benaderen en hulp in een vroeg stadium aanbieden via de Vroeg Eropaf-teams. De gemeente maakt afspraken met grote publieke schuldeisers (zoals de Belastingdienst en DUO) en lokale partijen om meldingen van betalingsachterstanden door te geven, zodat de Vroeg Eropaf-teams op tijd hulp kunnen bieden aan Amsterdammers en Weespers. Volt wil ook experimenteren met een apart Vroeg Eropaf-team voor en door jongeren, om daardoor beter aan te sluiten bij de belevingswereld van jongeren.
- Amsterdammers moeten in de hele stad snel de juiste hulp bij schulden kunnen krijgen. Volt wil dat de gemeente in alle stadsdelen zorgt voor een dekkend schuldhulpaanbod.

- We zetten ter aanvulling van het schuldhulpaanbod in de stad ook mobiele teams op, die verschillende wijken bezoeken. Dit is geïnspireerd op het mobiele adviesbusje dat drie maanden door Londen reed, om te spreken met mensen zonder vaste woonplaats of verblijfsstatus die schulden hebben. Het doel van de mobiele teams is om de drempels te verlagen om bij de gemeente aan te kloppen met geldzorgen. De hulp van de mobiele teams wordt gratis.
- We geven ervaringsdeskundigen een vaste plek in de schuldhulpverlening. Zij weten als geen ander hoe het is om met schulden te leven en wat er kan helpen om daaruit te komen. Bijvoorbeeld meegaan naar een afspraak met de bewindvoerder, samen brieven openen of gewoon steun of tips geven.
- Volt wil het taboe op armoede en schulden doorbreken en de drempels om hulp in te schakelen bij schulden verlagen. De gemeente gaat publiekscampagnes opzetten met authentieke verhalen van Amsterdammers en Weespers. Voor iedere doelgroep zetten we communicatiekanalen in die hen aanspreken, bijvoorbeeld bekende Amsterdamse influencers die voor jongeren het onderwerp bespreekbaar maken.
- Nazorg wordt een volwaardig onderdeel van het schuldhulptraject. Amsterdamse inwoners die schuldhulp hebben afgerond, houden in ieder geval nog twee jaar een gratis budgetcoach en contact met de gemeente. Voor de nazorg kiezen we een brede aanpak, we zetten Amsterdammers en Weespers na schuldhulp weer in hun kracht: financieel, fysiek en mentaal.
- Volt vindt dat sociaal incassobeleid de nieuwe standaard moet zijn. We stimuleren schuldeisers daarom om een sociaal incassobeleid in te voeren voor het innen van achterstallige betalingen, met meer persoonlijk contact en betalingsregelingen op maat, bijvoorbeeld via de Schuldeiserscoalitie.
- Er moet een landelijke aanpak tegen het ontstaan van schulden komen: we pakken het verdienmodel van de schuldenindustrie aan, leggen achteraf betalen zoveel mogelijk aan banden en verbieden gokreclames. De gemeente dringt hier bij het Rijk op aan.

JONGEREN ZONDER FINANCIËLE KOPZORGEN

Als je jong bent dan moet de toekomst voor je open liggen, met volop kansen om je te ontplooien en het leven te bouwen waar je van droomt. Maar steeds vaker staat de rem op die toekomstdromen. Eén op de vijf Nederlandse jongeren kampt met geldproblemen. Levensonderhoud wordt steeds duurder en jongeren moeten er steeds vaker voor kiezen om maar niet te gaan studeren of uit huis te gaan, omdat dat niet meer te betalen is. Keihard aan je toekomst werken en dan nog niet weten of je vooruit kunt? Volt vindt dat dat anders moet. De jongeren van vandaag bouwen en betalen de samenleving van morgen. Investeren in de financiële gezondheid van jongeren is dus investeren in de toekomst.

- We geven jongeren van 18 tot en met 26 jaar met problematische schulden hun toekomst terug. Daarvoor verbeteren we de aanpak Jongeren Schuldenvrije Start. Alle jongeren die hun schuld niet binnen drie jaar zelfstandig kunnen aflossen krijgen toegang tot de aanpak, hoe groot of klein hun

schuld ook is. De gemeente neemt de schuld over en de jongere lost twee jaar af. Dat mag in geld, maar ook door een maatschappelijke bijdrage te leveren aan de stad. Na die twee jaar ben je schuldbenvrij.

- Thuisloze jongeren verdienen extra aandacht van de gemeente, omdat zij vaak niet kunnen rondkomen en ook niet kunnen terugvallen op ouders of verzorgers. Volt wil dat de gemeente Amsterdam een pilot start, waarin ten minste honderd dakloze en thuisloze jongeren van 18 tot en met 21 jaar één jaar lang iedere maand 1.000 euro krijgen, als onvoorwaardelijke gift. We ondersteunen hen ook actief om snel een woning of kamer te vinden.
- We bieden financiële spreekuren aan op alle Amsterdamse middelbare scholen, om vroeg met jongeren het gesprek aan te gaan over geld. De gemeente stelt hiervoor extra budget beschikbaar.
- We stellen alle Amsterdamse scholen ook in staat om jongeren voor hun achttiende budgetlessen aan te bieden, met extra aandacht voor de risico's die bij jongeren vaak geldproblemen veroorzaken: online gokken, achteraf betalen, phishing en crypto.
- Volt is voorstander van het verhogen van het minimumjeugdloon, de basisbeurs en aanvullende beurs. Hiervoor maakt de gemeente zich sterk bij het Rijk.

LAAT IEDEREEN ZIJN, HAAR OF DIENS TALENTEN BENUTTEN

Wat Volt betreft zijn het niet de mensen die een afstand hebben tot de arbeidsmarkt, maar is het de arbeidsmarkt die een afstand heeft tot mensen. In heel Amsterdam staan getalenteerde mensen met een beperking in de startblokken om aan het werk te gaan, maar vinden zij in de stad geen baan die goed op hen is afgestemd. Voor werknemers die bijvoorbeeld slecht zien, in een rolstoel zitten, dyslexie hebben of omgaan met mentale gezondheidsproblemen, werpen de arbeidsmarkt en de werkvloer nog veel te vaak drempels op. Volt wil dat de gemeente voor deze groep Amsterdammers volop deuren gaat openen.

- De gemeente Amsterdam werpt zich - als grootste werkgever van Amsterdam - op als een voorbeeld. Volt wil dat de gemeente zich actief inspant om mensen met een beperking aan te nemen en zo toegankelijke werkplekken te bieden. Volt wil dat de gemeente minimaal het streefaantal uit de Wet Banenafspraak haalt.
- Waar mensen met een beperking ook aankloppen bij de gemeente, Volt wil dat zij overal in de organisatie passende hulp kunnen krijgen bij het vinden van werk. Daartoe richt de gemeente trainingen in voor haar medewerkers, zodat zij mensen met een (onzichtbare) beperking kunnen herkennen en helpen, of doorverwijzen.
- De gemeente creëert 300 buurtbanen voor Amsterdamse inwoners die al een tijd een bijstandsuitkering ontvangen en die kunnen en willen werken, maar geen passende baan kunnen vinden. Samen met wijk-, buurt- en bewonersorganisaties bepalen we welke taken bij deze buurtbanen horen, zodat deze bijdragen aan een beter leven in de stad. In de buurt-baan kunnen Amsterdammers en Weespers laagdrempelig instromen, zich ontwikkelen en weer doorgroeien naar ander werk.

- Voor wie vanuit een buurtbaan niet kan doorstromen naar regulier werk, biedt de gemeente Amsterdam structurele baanoplossingen aan. Zo kunnen werknemers blijven werken in een omgeving die goed voor hen voelt en worden zij niet opnieuw afhankelijk van de bijstand.
- Ook gaan we door met het project ‘Banen in het Jongerenwerk,’ waarmee de gemeente tijdelijk gesubsidieerde banen in het jongerenwerk aanbiedt aan jongeren die door hun persoonlijke situatie anders moeilijk werk krijgen. Voorlichting over dit project geven we bijvoorbeeld op scholen, festivals, sportclubs en buurthuizen.
- We willen dat iedereen in Amsterdam de kans krijgt om mee te doen, ook als werken niet vanzelf gaat. Daarom blijven we het sociaal ontwikkelbedrijf Pantar en beschut werk actief ondersteunen, en zetten we in op de doorontwikkeling van het bedrijf zodat het toekomstbestendig blijft. Zo bouwen we aan een inclusieve arbeidsmarkt waarin iedereen naar vermogen kan bijdragen en groeien.
- We verkennen of de gemeente een hub voor inclusieve technologie kan opzetten, waarin onderwijsinstellingen, sociale ontwikkelbedrijven en andere ondernemingen samenwerken om technologie te ontwikkelen die mensen met een beperking kan helpen.
- We stimuleren werkgevers om in hun bedrijf inclusieve technologie toe te passen die voor werknemers met een beperking de kansen vergroot om bij deze bedrijven een baan te vervullen. Denk aan realtime vertaalsoftware voor slechthorenden of (gemotoriseerde) exoskeletten voor mensen die hun spieren niet of minder kunnen bewegen. Hier maakt de gemeente subsidiebudget voor vrij.
- We richten een Sociaal Innovatiefonds op, dat eenmalige of meerjarige leningen verstrekkt aan sociale ondernemers die werkplekken willen inrichten voor mensen met een beperking, maar daar moeilijk financiering voor krijgen. We maken dit fonds ook uitnodigend voor kleine sociale ondernemers.
- De gemeente initieert een convenant met het Amsterdamse midden- en kleinbedrijf, met daarin concrete afspraken over het creëren van meer werkplekken voor mensen met een beperking en het inclusief inrichten van werkplekken.

3.2

GEZONDHEID EN WELZIJN

Een gezond en gelukkig leven, dat verdient iedereen. Amsterdam moet daarvoor alles doen wat in haar macht ligt. In plaats daarvan zien we dat mensen eindeloos moeten wachten op zorg of tegen ingewikkelde bureaucratie aanlopen. Dat moet veranderen. We bouwen aan een samenleving waarin Amsterdammers en Weespers mentaal en fysiek krachtig door het leven kunnen gaan. Als je zorg nodig hebt, dan moet je die binnen afzienbare tijd kunnen krijgen, zodat je klachten niet onnodig erger worden. Geen eindeloze wachtlijsten, doorverwijzingen of gehaaste gesprekken, maar contact met professionals die tijd voor je hebben bij jou in de buurt. En als je langdurig ziek bent, dan moet je dat niet elk jaar hoeven bewijzen, maar dan moet de gemeente haar regeltjes versoepelen zodat jij zorg krijgt. Want als het niet goed gaat met je gezondheid, dan wil je dat de stad er voor jou is.

Volt wil dat we het zorgstelsel verbeteren. We accepteren niet dat jongeren en kinderen rondlopen met een naar gevoel, maar repareren de jeugdzorg. Zorgverleners krijgen de steun en waardering die ze verdienen. We gaan voor een stad waar mensen zonder taboes om hulp vragen bij mentale gezondheidsklachten en waar de gezondheidsverschillen tussen de stadsdelen zijn weggewerkt. We zetten vol in op preventie en innovatie om onze gezondheid en de zorg te verbeteren. Zo blijft de zorg ook voor de toekomstige generaties beschikbaar.

ZORG EN HULP IN EIGEN BUURT

Zorg en hulp moet je het liefst zoveel mogelijk in je eigen buurt kunnen krijgen: dichtbij huis, toegankelijk en vertrouwd. Volt is voorstander van de buurtgerichte aanpak van de gemeente en wil die verder brengen. Organisaties die belangrijk maatschappelijk werk in de buurt doen, geven we zekerheid en consistentie met langdurige financiering. Ook wil Volt in ieder stadsdeel een dekkend zorgaanbod en een buurthuis. En voor Amsterdammers met een chronische of progressieve aandoening verzorgen we betere service en meer maatwerk. Complexere of heel specialistische zorg en hulp organiseren we op stads- of regioniveau. We bouwen voort op de zorgorganisaties en netwerken die er al zijn en versterken hun samenwerking, voor een betere zorgverlening in eigen buurt.

- Volt wil dat iedereen in de buurt makkelijk hulp kan krijgen. Daarom krijgen buurtteams en organisaties die kernfuncties vervullen binnen de sociale basis (zoals jongerenwerk, straathoekwerk en buurthuizen) financiering voor een langere termijn, tenminste zes jaar. Bij de toekenning van deze subsidies letten we extra op preventie en een inclusief en toegankelijk aanbod. We behouden kortdurende subsidieregelingen voor initiatieven van onderop.
- We willen een dekkend en herkenbaar aanbod van hulp en zorg per stadsdeel, aangeboden door een beperkt aantal kernpartners. Daarom stellen we als eis dat de hulp- en zorgorganisaties gezamenlijk een aanvraag indienen per stadsdeel voor meerjarige subsidies. Met één kernpartner als hoofd-aanvrager. Zo voorkomen we versnippering van het aanbod en onnodige overlegtijd. Bij het aanbod van activiteiten focussen we op de preventieve werking.
- We willen in iedere wijk een toegankelijk buurthuis, waar buurtbewoners van alle leeftijden, achtergronden en overtuigingen zich welkom kunnen voelen.
- Om ervoor te zorgen dat buurtteams en de sociale basis vertrouwde plekken zijn voor alle buurtbewoners, geven we ervaringsdeskundigen een vaste functie binnen deze organisaties. We zetten het Amsterdams Netwerk Ervaringskennis (ANE) in als stadsbreed platform voor de structurele en gelijkwaardige inzet van ervaringsdeskundigen in het sociaal domein.
- Er gebeurt ontzettend veel in de Amsterdamse wijken, op initiatief van bewoners, vrijwilligers en professionals, maar niet iedere inwoner is hiermee bekend. Daarom wil Volt een centraal online platform, waar alle Amsterdamse buurtinitiatieven makkelijk te vinden zijn. Initiatiefnemers kunnen hier hulp aanvragen voor de communicatie over hun initiatief. We verbeteren hiervoor de website 'wijjamsterdam.nl'.
- De gemeente kent inmiddels de Wmo-indicaties aan mensen met een chronische of progressieve aandoening toe voor onbepaalde tijd. Wij zien nog meer mogelijkheden om maatwerk toe te passen bij Wmo-indicaties, bijvoorbeeld door de indicatiestelling niet op weekbasis, maar op maandbasis toe te kennen.
- Huisartsen hebben vaak te weinig tijd om door te vragen bij hun patiënten en bredere hulp te bieden. Daarom willen we bij huisartsen generalistische praktijkondersteuners (POH-G) laten werken. Om dit mogelijk te maken, wil Volt de pilot Krachtige Basiszorg voortzetten, die in 2019 van start ging in vier huisartspraktijken. We maken het aantrekkelijker voor huisartsen om de functie POH-G meer in te zetten.
- Amsterdam heeft goede buurtteams, maar veel inwoners verliezen nog steeds tijd en energie aan verschillende loketten, intakes en doorverwijzingen. Daarom zorgen we dat het duidelijker wordt waar zij terecht kunnen voor hulp en dat ze altijd verder worden geholpen, waar ze ook aankloppen bij de gemeente. Met waar nodig één vaste regisseur voor de inwoner en één integraal plan waarbij alle relevante partijen worden aangehaakt. Buurtteams, GGZ, Wmo, jeugdhulp, en schuldhulp werken structureel en gebiedsgericht samen, zodat de ondersteuning logisch en samenhangend wordt. We verminderen bureaucratie en geven professionals de ruimte om te doen wat nodig is.

MENTAAL WELZIJN

We zien dat onze mentale gezondheid bij steeds meer mensen onder druk komt te staan. Woningnood, geldnood, prestatiedruk, social media of andere zorgen, onze moderne samenleving daagt ons mentale welzijn op allerlei vlakken uit. Volt gelooft dat het mogelijk is om met elkaar een samenleving te bouwen die niet mentaal uitput, maar versterkt. We pakken de oorzaken van mentale problemen aan, maar werken ook aan een maatschappij waarin het normaal is om over stress, somberheid en burn-outs te praten. We gaan meer investeren in initiatieven die eenzaamheid tegengaan, met Finland als inspiratie. Extra aandacht gaat uit naar groepen waar mentale problemen vaker voorkomen.

- We zorgen dat iedere professional in de publieke sector mentale problemen kan signaleren, deze bespreekbaar kan maken en mensen kan doorverwijzen naar professionele hulp. De gemeente stelt hiervoor cursussen beschikbaar met extra aandacht voor de verschillen in hoe mentale problemen bij mensen tot uiting komen.
- We blijven inzetten op laagdrempelige steun voor jongeren met mentale problemen, zoals hulplijnen waarmee jongeren kunnen chatten, appen of bellen en inlooplocaties waar jongeren terecht kunnen om erover te praten. We blijven doorlopend evalueren om te zorgen dat dit aanbod aansluit bij jongeren.
- We verkennen de behoeftes aan (meer) laagdrempelige steun voor groepen waar mentale problemen vaker voorkomen, zoals vrouwen, lhbtqia+ers en nieuwkomers. Deze hulp moet beschikbaar zijn. Waar nodig doen we dat met een aanpassing van al bestaande hulp.
- We richten een regionaal mentaal gezondheidsnetwerk (MGN) op. Hierin maken huisartsen, professionals binnen het sociaal domein en de GGZ samen afspraken voor passende ondersteuning aan Amsterdammers met mentale problemen. Door deze samenwerking kunnen problemen eerder gesigneerd worden, wachtlijsten worden verkort en wordt ruimte gecreëerd voor mensen met complexe en zware problemen.
- We doorbreken het stigma over mentale problemen en zetten ons in voor een open en begripvolle benadering van mentale gezondheid, waardoor inwoners eerder om hulp vragen. Dit doen we met online en offline communities, waarin ambassadeurs en ervaringsdeskundigen mentale problemen onder de aandacht brengen, en via gerichte campagnes.
- Om eenzaamheid tegen te gaan, zetten we fysiek laagdrempelige ontmoetingsplekken op in de buurt die voor iedereen open staan. Een mooi voorbeeld hiervan is het Finse 'Circle of Friends'-programma, dat als doel heeft om eenzaamheid onder ouderen te verminderen. Onder begeleiding van getrainde vrijwilligers komen deze kleine groepen regelmatig bij elkaar en ontstaan betekenisvolle relaties.

WAARDERING EN RUIMTE VOOR ZORGVERLENERS

Zorgmedewerkers zijn het hart van onze zorg, maar zij krijgen voor hun werk niet genoeg waardering. Mensen die zich inzetten voor het welzijn van anderen moeten de ruimte, middelen en autonomie krijgen om hun werk goed en met voldoening te kunnen doen. Ook mantelzorgers dragen het zorgsysteem, maar zij moeten het vaak zonder ondersteuning stellen. Dat moet anders, we gaan zorgen voor onze zorgverleners.

- Volt wil dat de gemeente bij de Rijksoverheid aandringt op structureel toereikende financiering voor de zorg.
- Wij zetten teams van 'regelverlichters' op, die bestaan uit zorgprofessionals en experts. Zij stellen vast welke regels onnoodig zijn, of versimpeld kunnen worden. Deze teams bespreken vervolgens met de gemeente en andere partners hoe de regeldruk verminderd kan worden.
- Wij maken een eerlijke betaling van zorgpersoneel een keiharde voorwaarde bij gemeentelijke zorginkoop. Zij moeten hetzelfde verdienen als in vergelijkbare banen in de publieke sector. Zo geven we hen waardering en maken we dit werk aantrekkelijker.
- Wij stimuleren meer zeggenschap voor zorgprofessionals binnen hun organisatie. Dit leidt tot betere besluitvorming, verhoogt de betrokkenheid en verbetert de kwaliteit van zorg. In aanbestedingsprocedures vragen we zorgorganisaties daarom hoe zij die zeggenschap regelen en krijgen organisaties waar medewerkers meer zeggenschap hebben voorrang.
- We zorgen voor respijthuizen in iedere buurt, die tijdelijk zorgtaken van mantelzorgers kunnen overnemen. Ook zorgen we voor gerichte ondersteuning voor (jonge) mantelzorgers, zoals een mentor, vertrouwenspersoon op school en huiswerkbegeleiding.

WE GEVEN DE JEUGD DE TOEKOMST

Als jongere zou je je volop moeten kunnen ontwikkelen, op weg naar een toekomst die rooskleurig voelt. In plaats daarvan kampen veel Amsterdamse jongeren met psychische klachten, eenzaamheid en gevoelens van uitzichtloosheid. Het jeugdzorgsysteem laat deze jongeren in de kou staan, zij moeten vaak maandenlang op zorg wachten. Volt wil dat jongeren hun leven terugkrijgen en zich gezien en gesteund voelen. Dat begint met een zorgsysteem dat werkt. We kiezen voor preventie en snelle ondersteuning. We kijken verder dan alleen jeugdzorg, naar oplossingen die te vinden zijn in onderwijs, opvoeding, bewegen en fijne connecties.

- Wij versterken de Ouder- en kindteams (OKT's), zodat zij meer kunnen inzetten op preventie. Dit doen we door extra geld vrij te maken. We streven ernaar om 25% van het OKT-budget te reserveren voor preventie.

- We stimuleren de inzet van praktijkondersteuners Jeugd (POH-J) bij iedere huisartspraktijk. Zij vormen een brug tussen de huisarts, het gezin en het bredere zorgnetwerk (zoals OKT's en buurtteams). We reserveren structureel middelen en maken afspraken met zorgverzekeraars over de bekostiging.
- We zorgen dat de specialistische jeugdhulp structureel aanwezig is op basisscholen en middelbare scholen in de gemeente. Door jeugdzorgprofessionals fysiek een plek te geven in het schoolteam, wordt jeugdhulp toegankelijk en vertrouwd voor leerlingen en ouders. We beginnen met scholen met een hoge zorgvraag en verhoogd risico op uitval of achterstanden. Vervolgens breiden we uit naar andere scholen.
- We zetten de 'Blijvend Veilig'-aanpak door met structurele financiering. Met deze aanpak krijgen gezinnen waar geweld speelt één plan en één team dat hen gedurende het hele traject verder helpt.
- We zorgen voor een beter dekkend aanbod van jeugdzorgaanbieders. We vinden dat de gemeente meer de regie kan nemen om versnippering, overlap en gaten in het aanbod tegen te gaan. We maken hiervoor afspraken met aanbieders. Denk aan een oplossingsplicht voor aanbieders als gaten ontstaan en contractering op basis van hoe actief aanbieders bijdragen aan samenwerking en het dichten van zulke gaten.
- Voor sommige jongeren is het moeilijk om een balans te vinden in hun middelengebruik of af te komen van een verslaving aan bijvoorbeeld alcohol, drugs, gokken, gamen of seks. We vinden het belangrijk dat deze jongeren tijdig en laagdrempelig hulp krijgen. Daarom steunen we organisaties die zich richten op voorlichting op scholen, preventieve interventies en behandelingen aan scholieren en studenten. We zien hierbij een toegevoegde waarde van peer-to-peer projecten, waar jonge ervaringsdeskundigen voorlichting geven.

INNOVATIE VOOR BETERE ZORG

Goede zorg voor iedereen is de basis van een gezonde samenleving. Maar de zorg is sterk overvraagd. Er komt steeds meer zorgvraag bij steeds minder zorgverleners terecht. Het personeel en de budgetten staan onder hoge druk. Volt ziet innovatie en organisatorische verbeteringen als de sleutels om zorg toekomstbestendig te maken. We zetten in op het innoveren van technologie die zorgverleners ondersteunt, laten fysieke en digitale zorg elkaar versterken en voeren verbeteringen in die bijdragen aan de zorgkwaliteit.

- Volt wil één toegankelijk digitaal platform waar zorg- en welzijnsorganisaties in de stad te vinden zijn op basis van iemands voorkeuren, locatie en zorgverzekering. We kiezen bewust voor een platform dat onafhankelijk is van big tech. We bouwen verder op het proces dat de gemeente al is begonnen.
- We zetten in op een combinatie van fysieke en digitale zorg (blended care). In de zorg gaat veel tijd verloren aan handelingen en processen die tegenwoordig geautomatiseerd kunnen worden. De stap naar blended care gaat vaak langzaam, vanwege hoge investeringskosten en omdat dit wennen is

voor mensen. Daarom willen we dat de gemeente blended care stimuleert met subsidies aan zorgaanbieders. Subsidies worden alleen verstrekt aan zorgaanbieders die garanderen dat de zorg ook toegankelijk blijft voor mensen die niet of minder digitaal vaardig zijn.

- We richten een stedelijke zorginnovatiehub op, waar zorgaanbieders, zorggebruikers, start-ups, studenten, onderzoekers, bedrijven en de gemeente gericht samenwerken aan innovaties in de zorg. We leren van succesvolle Europese initiatieven (zoals de Barcelona & Madrid Health Hub) en sluiten aan op bestaande initiatieven in de stad.
- We verbeteren de kennis over zorgtechnologie, door een innovatief huis van de toekomst in te richten en toegankelijk te maken voor een breed publiek. Dit huis laat aan inwoners, zorgaanbieders en zorgverzekeraars zien hoe technologie ingezet kan worden voor zorg.
- We zien mogelijkheden voor eenvoudigere en veiligere gegevensuitwisseling tussen partijen in de zorg. Het voordeel voor patiënten is dat zij hun gezondheidsgegevens met behoud van privacy kunnen delen met zorgaanbieders. We dringen er bij het Rijk op aan om dit landelijk te regelen.

EERLIJKE KANSEN OP GEZONDHEID

Volt staat voor een gezond leven voor alle Amsterdammers en Weespers. Maar er zijn grote gezondheidsverschillen in de stad. Mensen met een laag inkomen of een migratieachtergrond leven gemiddeld korter en ervaren vaker gezondheidsproblemen. Binnen Amsterdam zijn deze verschillen goed zichtbaar, vooral in Noord, Nieuw-West en Zuidoost. Volt wil dit veranderen. Met een aanpak die verder kijkt dan alleen het zorgdomein en verder gaat dan alleen symptoombestrijding. Zo bieden we iedereen een eerlijke kans op gezondheid.

- We willen de bestaanszekerheid van en kansen voor Amsterdammers en Weespers vergroten door gericht te investeren, daar waar de nood het hoogst is. Dit doen we specifiek op onderwerpen als armoedebestrijding, onderwijs, loopbaanontwikkeling en sociale zekerheid.
- Volt wil dat de gemeente structureel investeert in laagdrempelige zorg- en welzijnshulpverlening en daarbij aandacht besteedt aan het verder faciliteren en stimuleren van de samenwerking tussen het sociaal en medisch domein. Hiervoor moet in bestaande én nieuwe wijken geschikt en betaalbaar vastgoed zijn.
- Iedere Amsterdamer en Weesper zou in een gezonde leefomgeving moeten leven. Volt wil daarom dat de gemeente het vergunningstelsel op het gebied van water-, lucht-, en bodemkwaliteit gaat herzien. Het stelsel wordt gebaseerd op de WHO-normen, die strenger zijn dan wat er nu geldt.
- We willen de kansen op gezondheid voor de meest kwetsbare groepen verbeteren, door gericht te investeren waar de nood het hoogst is. Mensen uit deze groepen profiteren vaak minder van beleid en interventies dan groepen die het al relatief goed hebben. Daarom is het nodig dat de gemeente advies vraagt aan instellingen met expertise om deze doelgroepen in Amsterdam te identificeren.

- Voor inwoners die niet digitaal vaardig zijn, is de zorg op dit moment minder toegankelijk. Volt wil dat zorg voor alle Amsterdammers en Weespers bereikbaar is. Daarom zorgen we dat iedere zorg- en welzijnsinstelling in Amsterdam de 'Checklist 4x toegang' van Pharos doorloopt, om te toetsen of ze digitaal toegankelijk is.
- We onderzoeken welke effectieve leefstijlinterventies kunnen worden ingezet. Dit kan variëren van rookvrije zones dichtbij scholen om vapen te ontmoedigen, reclameverboden, gezonde maaltijden op alle scholen en het invoeren van de schooltandarts. Dit doen we in gelijkwaardige samenwerking met informele netwerken, sleutelfiguren en professionals.
- We zorgen voor gezonde maaltijden in het primair en voortgezet onderwijs, door met partijen afspraken te maken over het beschikbaar stellen van voedsel dat anders wordt weggegooid. Dit verkennen we met grote organisaties in de stad die keukens en kantines hebben, waaronder de gemeente zelf. Zodat we gezonde maaltijden niet bij het afval zetten, maar beschikbaar maken voor jonge mensen in onze stad.
- Volt gelooft in het belang van voedseleducatie, zodat jonge Amsterdammers weten welk voedsel (on)gezond is, hoe en waar het geproduceerd wordt en wat duurzame alternatieven zijn. Schoolbesturen worden gestimuleerd om zich aan te sluiten bij schooltuinen en om leerlingen binnen en buiten te onderwijzen in de voedselketen.
- Iedereen heeft recht op toegang tot gezondheidszorg en medische verzorging. Het weigeren van zorg aan bijvoorbeeld onverzekerde dak- en thuisloze mensen en mensen zonder verblijfspapieren is onmenselijk en in strijd met de zorgplicht. Volt wil dat de gemeente onderzoekt hoe vaak dit voorkomt en daar actie op onderneemt.
- Volt wil dat iedereen in Amsterdam toegang heeft tot de zorg die bij hen past. Daarom versterken we de ondersteuning van transpersonen, door wachttijden te verkorten, betere doorverwijzing in de eerstelijnszorg te organiseren en lokale hulp en gemeenschapsgroepen te ondersteunen. Zo zorgen we dat trans Amsterdammers en Weespers niet jarenlang hoeven te wachten op zorg en zich gezien, veilig en gesteund weten in hun stad.

3.3

ONDERWIJS: BOUW AAN JE TALENT

Onderwijs bereidt Amsterdammers en Weespers voor op hun toekomst. Eerlijke kansen in het leven zouden niet mogen afhangen van waar je bent opgegroeid of van hoeveel geld er thuis was. Daarom wil Volt ieder kind gelijke kansen geven in het onderwijs. We investeren in gelijke toegang tot school en voorzieningen voor alle peuters, kleuters en schoolkinderen. Kinderen moeten in hun eigen tempo kunnen ontwikkelen. We zorgen dat ze niet te vroeg een richting hoeven te kiezen, maar langer de tijd krijgen om hun interesses te ontdekken. Zo brengen we kansengelijkheid dichterbij.

Leraren moeten weer kunnen doen waarvoor zij het vak ingegaan zijn: lesgeven. We verlagen de werkdruk door leerkrachten vanuit allerlei richtingen te ontzorgen, want beter onderwijs maken we samen. We maken schoolgebouwen gezonder, toegankelijker en duurzamer. Dat maakt school een fijne en veilige plek om te leren voor ieder kind.

Studenten horen bij Amsterdam en krijgen volop ruimte voor een mooie studententijd in de stad. Volt gelooft dat de stad het beste tot zijn recht komt als iedereen een leven lang kan groeien en vernieuwen. We zorgen dat Amsterdammers en Weespers van alle leeftijden zich breed kunnen blijven ontwikkelen en met de arbeidsmarkt meegaan. We sluiten het onderwijs beter aan op de sectoren waar grote arbeidstekorten voor grote baankansen zorgen. Zo geven we samen antwoord op de maatschappelijke vragen van morgen.

EEN GELIJKE START OP SCHOOL

Alle kinderen hebben recht op dezelfde kansen om zich te ontwikkelen. Toch is de plek van je wieg vaak erg bepalend voor je toekomst. Kinderen die net zoveel in hun mars hebben als klasgenootjes hebben niet altijd dezelfde kansen, bijvoorbeeld door verschillen in thuissituatie, verwachtingen van hun omgeving en de inrichting van het onderwijsysteem. De verschillen die in de peuterleeftijd ontstaan, blijven de rest van de schoolloopbaan bestaan en werken later ook door op de arbeidsmarkt. Volt wil dit doorbreken. We zijn ervan overtuigd dat gelijke kansen in het onderwijs bij een gelijke start beginnen.

- Volt wil dat kinderen de mogelijkheid hebben om zich spelenderwijs te ontwikkelen en dat ouders met elkaar in contact kunnen komen. Daarom steunen we de Spelinlopen, waar kleine kinderen gratis kunnen spelen met speelgoed en met elkaar, en waar ouders elkaar ontmoeten.

Volt onderzoekt de effectiviteit en bereikbaarheid van de Spelinlopen om te bepalen of meer locaties wenselijk zijn.

- Volt steunt de voorschoolse en vroegschoolse educatie in Amsterdam. Hier breiden jonge kinderen spelenderwijs hun taal- en rekenvaardigheden, motoriek en sociaal-emotionele ontwikkeling uit. We behouden en indexeren hier bestaande subsidies voor.
- In navolging van Utrecht richten we ook in Amsterdam een solidariteitsfonds op, om ouderbijdragen eerlijker over scholen te verdelen en alle kinderen gelijke kansen te bieden op aanvullende activiteiten zoals sportdagen. In samenwerking met het Samenwerkingsverband Amsterdam-Diemen PO start de gemeente gesprekken met schoolbesturen om zo'n fonds op te richten.
- Volt wil dat ieder kind toegang heeft tot de voorschool. De inkomensafhankelijke bijdrage die ouders daarvoor moeten betalen, vormt daarvoor nu soms een drempel. Om de toegang te verbeteren, willen we een haalbaarheidsonderzoek naar de mogelijkheden om de voorscholen voor maximaal 16 uur per week gratis te maken voor ouders met een Stadspas.
- Elk kind leert in zijn eigen tempo. Volt is voorstander van de Kopklas, waar leerlingen een jaar extra basisonderwijs krijgen om de aansluiting met het voortgezet onderwijs te verbeteren. De gemeente investeert hierin via bestaande subsidies voor scholen.
- Leerlingen kunnen hun taalvaardigheidsachterstanden het beste inhalen in de reguliere schooldag. Daarom wil Volt investeren in extra onderwijsassistenten op scholen waar kinderen hier vaker mee te maken krijgen. Ook zomerscholen kunnen een positief effect hebben op het aanpakken van achterstanden, daarom blijven ook de subsidies daarvoor behouden.
- Volt wil onderzoeken of de informatie over de voorzieningen voor jonge kinderen, zoals spelinkoop, voorscholen en baby-, peuter- en kleuterzwemmen, iedereen goed bereikt. Indien nodig, zetten we in op een informatiecampagne, bijvoorbeeld via de consultatiebureaus en Ouder- en Kindteams.
- Het gebruik van thuistalen in het onderwijs bevordert de taalontwikkeling en leerprestaties van leerlingen met een andere moedertaal dan het Nederlands, zoals het Frans, Pools of Turks. Volt wil dat de gemeente scholen blijft stimuleren en ondersteunen om meer ruimte te bieden voor het gebruik van de thuistaal in het primair en voortgezet onderwijs, bijvoorbeeld via een leeshoek met boeken in meerdere talen.

PERSPECTIEF VOOR KINDEREN DIE NIET NAAR SCHOOL KUNNEN

Volt vindt dat ieder kind passend onderwijs verdient. Veel kinderen in Amsterdam en Weesp gaan met plezier naar school. Helaas is er een groeiende groep kinderen die geen of beperkt onderwijs volgen. Bijvoorbeeld door medische of psychische problemen, of omdat het onderwijs niet op hun situatie aansluit. Of omdat er uitdagingen spelen in hun gezin of thuissituatie. Volt wil perspectief bieden aan kinderen die thuis zitten zonder onderwijs. We zorgen dat professionals samen met het kind en de ouders een plan van aanpak maken. Zo blijft het kind in beeld en bieden we snel de juiste hulp en daarmee een pad naar de toekomst.

- Het verzuim in de eerste maand van het schooljaar is een goede voorspeller voor verzuim in de rest van het schooljaar. Iedere school zet in op een goede verzuimregistratie en -procedure. Dit doen ze voor geoorloofd en ongeoorloofd verzuim. De gemeentelijke afdeling Leerlucht houdt toezicht.
- De gemeentelijke afdeling Leerlucht wordt versterkt, zodat leerluchtambtenaren beter hun werk kunnen doen. De tekorten waar de afdeling nu mee te maken heeft, lossen we op door extra ambtenaren aan te nemen en de samenwerkingen tussen de gemeente, onderwijs en het sociaal domein te verbeteren.
- We willen dat ieder kind dat meer dan 16 uur per vier weken structureel en zonder geldige reden op school uitvalt, binnen drie maanden een persoonlijk plan heeft. Hierin worden afspraken gemaakt tussen school, ouders, kind, afdeling leerlucht, Ouder- en Kindteams en andere betrokkenen.
- We willen dat iedere school beschikt over een Ouder- en Kindadviseur en over een leerluchtambtenaar, die onder andere als vaste aanspreekpunten dienen voor signalen van thuiszittende kinderen.
- We willen per stadsdeel en stadsgebied een thuiszittersregisseur aanstellen. De regisseur beoordeelt samen met de betrokken Ouder- en Kindadviseur en leerluchtambtenaar welke aanpak past bij de leerling en de thuissituatie. Zij maken samen met de ouder(s) en de leerling een plan van aanpak. Daarnaast coördineert de thuiszittersregisseur het contact met de verschillende partijen. De regisseur blijft betrokken tot er perspectief is voor de leerling.
- De gemeente maakt prestatieafspraken met de Samenwerkingsverbanden Primair en Voortgezet Onderwijs (PO en VO) om een dekkend onderwijsaanbod te realiseren. Dit betekent dat er voor elk kind een passende plek beschikbaar is, ongeacht de ondersteuningsbehoefte.

LAAT JONGEREN HUN TALENTEN ONTWIKKELEN

Volt wil dat ieder kind - ongeacht afkomst, postcode of thuissituatie - uitgebreid de ruimte krijgt om te ontdekken waar het goed in is. Kinderen worden al op erg jonge leeftijd in een hokje geplaatst. Het schooladvies aan het einde van de basisschool bepaalt sterk hun toekomst, nog voordat ze de kans hebben gekregen zich echt te ontwikkelen en uit te zoeken waar ze goed in zijn en wat ze graag willen gaan doen. Dat is een gemiste kans, voor de kinderen en voor de samenleving. Volt gelooft dat ieder kind recht heeft om diens talenten en capaciteiten te ontwikkelen. Wij stellen voor dat het onderwijs daar echt de ruimte voor gaat bieden, met meer tijd voor leerlingen om hun richting te kunnen kiezen en anders ingerichte toetsmomenten.

- We stimuleren brede scholen waar dat kan. Dit zijn scholen waar ook veel andere voorzieningen in of vlakbij het schoolgebouw zijn (zoals kinderopvang en sportclubs) en waar leerlingen met verschillende schooladviezen samen naar school gaan.
- In het nieuwe meerjarige stedelijk programma willen we ruim aandacht voor curriculumontwikkeling, professionalisering en het anders indelen van toetsmomenten. Inzichten uit de Monitor en evaluatie Brede Brugklas Bonus worden in dit programma meegenomen.

- We maken afspraken met schoolbesturen van middelbare scholen (de OSVO) over het invoeren van een brede brugperiode van twee jaar. Hierdoor krijgen leerlingen langer de tijd om hun talenten te ontwikkelen voordat ze een richting kiezen. Uit onderzoek is gebleken dat een brede brugperiode de kansengelijkheid bevordert.
 - Leerkrachten, leerlingen en ouders worden actief betrokken bij onderwijsbesluiten van de gemeente en de school om kansengelijkheid te vergroten. We moedigen daarom het gebruik van ouder- en leerlingpanels aan. Daarnaast organiseren we jaarlijks een Onderwijsdialogo Amsterdam waarin panelleden, schoolvertegenwoordigers en beleidsmakers samenkommen. Onderzoeksresultaten en data kunnen aanvullend gebruikt worden om gericht beleid uit te voeren.
-

WE ONTZORGEN LERAREN EN SCHOLEN

Ieder kind heeft recht op kwalitatief goed onderwijs. Leraren werken met hart en ziel, maar ervaren een torenhoge werkdruk. Ze zijn niet alleen docent, maar ook hulpverlener, jeugdwerker en vertrouwenspersoon. Volt wil dat leraren weer kunnen doen waarvoor ze het vak in zijn gegaan: lesgeven. Daarom willen we een krachtig offensief om het lerarentekort aan te pakken en de werkdruk te verlagen. We schakelen extra ondersteuning in uit allerlei richtingen, van meer persoonlijke assistentie voor de leraar, tot intensieve betrokkenheid van ouders en hulp vanuit maatschappij en ondernemerschap. Beter onderwijs maken we samen.

- Volt wil doorgaan met de maatregelen in de Lerarenagenda 2023-2027. We geven extra aandacht aan het opleiden van zij-instromers, het aanpakken van de werkdruk onder (startende) leraren, het inzetten van ondersteunend personeel en het behoud van voorrang op huurwoningen en financiële tegemoetkoming van reiskosten. Ook steunt Volt de lobby voor de (grootstedelijke) toelage op het salaris.
- We willen kijken of extra financiering mogelijk is voor meer ondersteunend personeel, zoals schoolmaatschappelijk werkers, schoolcoaches, jeugdwerkers en onderwijsassistenten. Initiatieven, zoals de Persoonlijk Assistent van de Leraar van de Universiteit van Amsterdam en de Vrije Universiteit, worden breder uitgerold. Scholen in stadsdelen waar het lerarentekort het grootst is, hebben voorrang op deze voorzieningen.
- We willen de succesvolle aanpak van de Amsterdamse Familie School uitbreiden naar meer scholen in het primair en voortgezet onderwijs. De Familieschool is een school waar kinderen zich breed kunnen ontwikkelen en waar ouders intensief betrokken zijn. Op deze scholen is ruimte voor ondersteuning op het gebied van opvoeding, zorg en werk. Volt wil een haalbaarheidsonderzoek naar het instellen van subsidies voor scholen die de overgang naar de Amsterdamse Familie School willen maken.
- We bieden leraren meer ondersteuning om lessen over maatschappelijke thema's te geven zonder dat dit extra werkdruk oplevert. Dit doen we door in te zetten op extra onderwijsassistenten en kwalitatief goede lesmodules toegankelijk te maken.

- We werken samen met kunstenaars, ondernemers, jongerenwerkers en andere inspirerende personen om buitenschoolse programma's vorm te geven. Bijvoorbeeld over creativiteit, technologie, duurzaamheid, burgerschap en ondernemerschap.
 - We willen bestaande effectieve projecten zoals 'De bibliotheek op school' breder beschikbaar maken, om de kansengelijkheid te vergroten. Voor lessen die leesbevordering, digitale geletterdheid (waaronder bewustwording over het gebruik van sociale media en apps) en Maakonderwijs van de Openbare Bibliotheek Amsterdam stimuleren, stellen we subsidies beschikbaar wanneer scholen de kosten zelf niet kunnen dragen.
 - Volt wil dat het Onderwijskennis Netwerk Amsterdam wordt uitgebreid naar voorscholen en voortgezet onderwijs. Via deze aanpak kunnen leraren kennis delen en samenwerken en kunnen scholen de gezamenlijke onderwijskwaliteit bewaken.
-

GEZONDE EN DUURZAME SCHOOLGEOUWEN

In Amsterdam willen we dat kinderen niet alleen leren over een duurzame toekomst, maar die ook beleven. Een groenstrook met bomen op het schoolplein lijkt een groen begin. Maar zodra het raam open gaat, dringen de geluiden en geuren van langsrazend verkeer het klaslokaal binnen. Dat heeft ernstige gevolgen voor de gezondheid van onze kinderen. Volt wil zorgen voor een gezonde leeromgeving, die draait op schone, frisse lucht en hernieuwbare energie. We maken van grijze pleinen groene oases waar kinderen kunnen spelen, leren en ontdekken. Niet alleen de school profiteert, maar de hele buurt: schooltuinen gaan open, schoolpleinen worden gezellige ontmoetingsplekken. Zo bouwen we samen aan gezonde, duurzame scholen als het kloppende hart van de wijk.

- We maken duurzame energieopwekking de standaard bij nieuwbouw en renovatie van scholen. Het gebruik van data (bijvoorbeeld van slimme meters of CO₂-gestuurde ventilatie) kan scholen helpen om gerichte maatregelen te nemen en kosten te besparen. We helpen bij de financiering via het gemeentelijke Duurzaamheidsfonds en faciliteren gezamenlijke inkooptrajecten. We nemen duurzaamheid op als expliciete voorwaarde in de aanbestedingscriteria van verbouwingen.
- We stellen een gemeentelijk expertteam beschikbaar dat scholen helpt bij het kiezen, aanbesteden en installeren van slimme technologie voor duurzame schoolgebouwen. Denk hierbij aan de toepassing van slimme meters, CO₂-gestuurde ventilatie en energiebeheersystemen. Een selectie van scholen gaat hier één jaar mee proefdraaien. Bij goede ervaringen rollen we dit initiatief gefaseerd uit naar andere scholen.
- We pakken het binnenklimaat van scholen aan, door de isolatie te verbeteren. Oudere gebouwen zonder dubbele beglazing of dakisolatie krijgen hierbij voorrang.
- We verbeteren ook de akoestiek, door te zorgen dat alle scholen minimaal voldoen aan klasse B van het Programma van Eisen voor Frisse Scholen. Zo ontstaat een leeromgeving die de verstaanbaarheid en concentratie ondersteunt. Bij speciaal onderwijs streven we naar klasse A-niveaus voor akoestiek.

- We zorgen dat scholen beschikken over voldoende kwalitatief lesmateriaal om leerlingen te laten leren over duurzaamheid (zoals energiebesparing en afval) in hun eigen schoolgebouwen. Door leerlingen en personeel actief te betrekken, realiseren we directe besparingen en vergroten we de bewustwording over duurzaamheid.
- We behouden en versterken het netwerk van schooltuinen in Amsterdam, zodat alle basisschoolleerlingen kunnen deelnemen aan natuur- en milieueducatie. Naast hun educatieve functie, worden schooltuinen toegankelijk gemaakt voor de buurt. We stimuleren naschoolse activiteiten zoals natuurclubs en groene buitenschoolse opvang.
- We gaan door op het succes van de Amsterdamse Impuls Schoolpleinen (AIS). We blijven bestaande en nieuwe schoolpleinen klimaatbestendig maken. Deze pleinen worden ontworpen om kinderen te stimuleren tot spel, beweging en natuureducatie. Schoolpleinen moeten toegankelijk zijn voor alle kinderen. Volt wil het gebruik van inclusieve speelvoorzieningen stimuleren. Daarom is in het vervolg van het AIS-programma inclusieve toegankelijkheid als beoordelingscriterium opgenomen.
- We investeren in het zelfvoorzienend en duurzaam maken van schoolgebouwen. We leggen criteria over duurzaamheid en een leefbaar schoolklimaat vast in nieuwe bouwplannen.
- We breiden het programma Gezonde Scholen Amsterdam uit, om ook de resterende 10–15% van scholen onder de gezondheidsnorm op niveau te brengen.

BRENG ONDERWIJS EN ARBEIDSMARKT SAMEN

Amsterdam heeft een rijk aanbod aan vervolgonderwijs, met maar liefst vier mbo-instellingen, vier hogescholen en twee universiteiten. We zien dat voor jongeren de keuze niet altijd valt op een studie in een van de tekortsectoren (zoals zorg, de bouw, techniek en onderwijs) terwijl daar de komende jaren veel arbeidsvraag en dus veel baankansen zijn. Volt ziet hierin een opdracht en een kans voor de gemeente: om vakmanschap te versterken, om belangrijke sectoren aantrekkelijk en inspirerend te maken voor studenten en om mensen een leven lang afwisseling en ontwikkeling te bieden. We willen een nauwere samenwerking tussen scholen en de arbeidsmarkt, zodat jongeren volop baankansen hebben. En zodat zij een studiekeuze kunnen maken die past bij hun interesses en talenten én bij de arbeidsmarkt.

- In navolging van het Amsterdamse Stagepact MBO wil Volt dat de gemeente samen met bedrijven, scholen en maatschappelijke organisaties een breder Vakmanschaps pact sluit, waarin afspraken worden gemaakt over leer- en werktrajecten, om- en bijscholing en begeleiding van starters. Zo krijgen jongeren sneller een baan, worden tekortsectoren versterkt en behouden praktisch opgeleiden, technici, bouwers en ambachtslieden een stevige plek in de Amsterdamse economie.
- We maken afspraken met mbo-instellingen om studenten structureel mee te laten denken over maatschappelijke vraagstukken in de stad. We organiseren MBO Challenges, waarbij de gemeente vraagstukken voorlegt en studenten de vraagstukken kiezen die aansluiten bij hun opleiding.

- We willen het Stagefonds Zorg behouden en dringen hier bij de landelijke politiek op aan. orgaanbieders kunnen mbo- en hbo-studenten hiermee meer stageplaatsen aanbieden. Hieruit wordt begeleiding gefinancierd die broodnodig is om studenten te ondersteunen en binnenboord te houden.
- We willen dat alle mbo-studenten in Amsterdam de kans krijgen om internationale ervaring op te doen. Daarom stimuleren we dat alle Amsterdamse mbo-scholen deelnemen aan het Europese Erasmus+ programma en organiseren we uitwisselingsprogramma's met andere Europese steden om meer buitenlandse stageplekken te creëren. Zo vergroten we de kansen van studenten op de internationale arbeidsmarkt en geven we iedereen gelijke kansen voor een buitenlandse ervaring.
- In samenwerking met bedrijven breiden we de ondersteuning voor zij-instromers uit met omscholingstrajecten en flexibele leer-werktrajecten. We maken afspraken met onderwijsinstellingen, bedrijven en maatschappelijke organisaties om voor de tekortsectoren laagdrempelige Leven Lang Ontwikkelen-programma's te ontwikkelen.

DE STEM VAN DE STUDENTEN

Amsterdam is een echte studentenstad. De 125.000 studenten (mbo, hbo, wo) vormen een grote en diverse groep in onze stad. Studenten brengen ideeën, energie, creativiteit en kennisontwikkeling naar Amsterdam. Dat is onmisbaar en maakt Amsterdam tot een levendige en bruisende plek. Zij zijn de technici, kunstenaars, ondernemers, verpleegkundigen en leraren van morgen. We willen dat de stem van de student doorklinkt in het gemeentehuis en dat studenten in de stad ruimte hebben voor studie, ontmoeting en ontwikkeling. Een stad die investeert en luistert naar haar studenten, investeert in haar eigen toekomst.

- We willen dat tijdens tentamenperiodes extra studieplekken beschikbaar zijn in de stad. De OBA krijgt ruimere openingstijden tijdens deze periode. We willen net zoals in Gent dat de gemeente afspraken maakt met lokale organisaties om extra ruimte beschikbaar te stellen.
- We investeren in betaalbare werkplaatsen, oefenruimtes en ateliers voor studenten. Samen met scholen en studenten(vertegenwoordigers) brengen we vraag en aanbod voor deze ruimtes in kaart en maken we afspraken om voldoende aanbod te realiseren. Ook nemen we studenten explicet mee in het gemeentelijke Atelier- en Broedplaatsenbeleid van de gemeente Amsterdam.
- We willen dat Amsterdam een levendige studentenstad is. Actieve studentenorganisaties zijn hiervoor essentieel. Organisaties die zich inzetten voor studentenbelangen en studenten een plek bieden om de stad en elkaar te leren kennen, en die zich actief inzetten tegen misstanden (zoals stagediscriminatie) worden actief ondersteund door de gemeente. De gemeente stelt daarvoor ruimtes beschikbaar waar de studentenorganisaties samen kunnen komen. We verwachten van hen transparantie, verantwoording en aantoonbare inzet voor een veilig klimaat.
- We hebben extra aandacht voor nieuwe of kleine niet-gevestigde studentenorganisaties die moeilijk ruimte vinden om zich te organiseren. Zo ondersteunen we de oprichting van een

VERKIEZINGSPROGRAMMA

Volt Amsterdam 2026-2030

studentenvereniging voor mbo-studenten en hebben extra aandacht voor een passend en dekkend aanbod voor internationale studenten, zodat zij ook snel een thuisbasis vinden in de stad.

- We willen dat mbo-studenten volledig kunnen genieten van hun studententijd en daarom van dezelfde voordelen als hbo- en wo-studenten gebruik kunnen maken. Volt wil daarom de MBO-Agenda voortzetten. Verder schrappen we de term laag- en hoogopgeleid uit overheidsbeleid. Ook zorgen we dat alle studenten gelijke toegang hebben tot gemeentelijke voorzieningen op het gebied van kunst, cultuur en sport, waaronder kortingspassen, lidmaatschappen en evenementen.
- We zorgen dat er een structurele dialoog plaatsvindt tussen vertegenwoordigende organisaties van studenten en de gemeente, over zaken als studentenhuisvesting, evenementen, veiligheid en mentale gezondheid. Hierbij hebben we ook aandacht voor internationale studenten.

3.4

EEN BEREIKBARE EN MENSELIJKE OVERHEID

Veel Amsterdammers en Weespers hebben alleen contact met de gemeente wanneer ze hun rijbewijs ophalen, hun paspoort verlengen of hun stempas krijgen toegestuurd. Maar voor een grote groep stadsgenoten is dit anders. Zij zijn in hun dagelijks bestaan afhankelijk van de gemeente, bijvoorbeeld omdat zij zorg en hulp-middelen nodig hebben. Degenen die de hulp van de gemeente het hardst nodig hebben, lopen vaak vast in de dienstverlening. Volt vindt dat Amsterdammers en Weespers moeten kunnen bouwen op een menselijke en dienstbare gemeente, zeker bij complexe en urgente hulpvragen. De dienstverlening moet eenvoudiger, beter en menselijker.

- We steunen de ambities van de gemeente om de eigen organisatie te veranderen. Ondanks de harde inzet van de ambtenaren verzandt de gemeente nu te vaak in bureaucratie en papieren werkelijkheden. De organisatie moet eenvoudiger, met duidelijke bevoegdheden en verantwoordelijkheden. Ook leggen we bij beleidsplannen meer de nadruk op de uitvoering. Om hiervoor ruimte te maken, durven we te stoppen met programma's die geen bewezen effect hebben. Zo werken we toe naar een organisatie die de complexe maatschappelijke vraagstukken van de stad kan aanpakken, met ruimte voor contact met de Amsterdammer en Weesper.
- Inwoners die langdurig hulp nodig hebben van de gemeente, krijgen een casemanager toegewezen. Deze persoon is het contactpunt voor de Amsterdamer of Weesper, denkt proactief mee over de hulp die de gemeente kan bieden en zorgt dat de hulpvraag bij de juiste directies in de organisatie landt. De Amsterdamse inwoner wordt zo ontzorgd en krijgt snel de hulp waar die recht op heeft.
- We zorgen dat Amsterdammers en Weespers met kwetsbare en zeer urgente hulpvragen met voorrang worden geholpen. Ambtenaren krijgen de mogelijkheid om deze casussen intern te signaleren en in te grijpen als beleid onbedoeld tot nijpende of onrechtvaardige situaties leidt.
- We zorgen ervoor dat Amsterdammers en Weespers in hun contact met de gemeente niet elke keer hun situatie of hulpvraag uit hoeven te leggen.
- We zorgen voor een gemeente die werkt voor haar Amsterdammers en Weespers. We roepen meeloopdagen in het leven, waarbij ambtenaren meelopen met stadsgenoten om te zien hoe beleid in de praktijk uitpakt en te ervaren op welke manieren inwoners vastlopen in de gemeentelijke dienstverlening. Zo zien we waar het misgaat, kunnen we de dienstverlening verbeteren en dichten we de kloof tussen overheid en inwoner.

4. GA VOOR EEN INNOVATIEVE STADS- ECONOMIE

4.1

EEN INNOVATIEVE ECONOMIE

Ondernemers zijn de motor van vernieuwing en leefbaarheid in de stad.

Van de bakker op de hoek tot scale-ups, van creatieve makers tot financiële dienstverleners en grote industriële spelers. Volt steunt ondernemerschap volop. Ondernemers zorgen voor banen, innovatie en een bruisende stads cultuur.

De gemeente moet ondernemers ruimte en zekerheid bieden: snelle en voorspelbare vergunningen, betaalbare werkplekken en ondersteuning bij verduurzaming en digitalisering.

Onze stad is verbonden met een wereldwijde economie. Grote ontwikkelingen zoals digitalisering, internationale spanningen en klimaatverandering beïnvloeden de sectoren waar Amsterdam sterk in is. Dat vraagt om een nieuwe visie. Waarin we niet meer alleen voor groei gaan, maar ondernemerschap en innovatie gebruiken om de grote uitdagingen van deze tijd aan te pakken. En waarin we welvaart niet alleen in geld meten, maar ook in gezondheid, natuur en andere dingen van waarde.

Volt staat voor die nieuwe koers. We stellen brede welvaart centraal en brengen groei in balans met mens, dier en milieu. De economie van de toekomst vraagt om bewuste keuzes: over welke bedrijvigheid we vrijheid en ruimte geven in de stad en welke sectoren moeten vernieuwen om in te passen. De Amsterdamse industrie gaat vergroenen, de stadslandbouw gaat voor innovatie en toerisme wordt bewuster en minder massaal.

Volt gelooft dat goede ideeën geen grenzen kennen. We denken Europees en doen lokaal, door oplossingen die ergens anders goed werken naar Amsterdam te halen. We richten ons toerisme in zoals Kopenhagen, onze start-up sector zoals Parijs en onze regeldruk zoals de Europese Commissie: één regel erin, dan ook één regel eruit. De gemeente wordt een aanjager van grote Europese transities en - als grootste werkgever van de stad - een koploper in de arbeidsmarkt van de toekomst. Zo bouwen we een toekomstbestendige Amsterdamse economie.

RUIMTE VOOR ONDERNEMERSCHAP

De stad zit vol met energie, goede ideeën en ondernemende Amsterdammers. Volt wil dat ondernemerschap en vakmanschap in de stad kunnen floreren. Ondernemers zorgen voor een leefbare stad, waar volop voorzieningen binnen handbereik zijn en waar wonen, werkgelegenheid, bedrijvigheid en maatschappelijke functies samenkommen in levendige buurten. Volt bouwt een stad voor iedereen. Daarom is het essentieel dat er ruimte blijft voor lokale ondernemers, ambachtslieden en de maakindustrie, want ook voor deze groep wordt de stad te duur. Volt pleit voor meer gemeentelijke regie en aandacht om te garanderen dat er voor deze partijen een plek blijft in de stad.

- Volt wil dat gebiedsontwikkeling draait om het versterken van vitale, levendige buurten waar wonen en werken hand in hand gaan. Dat betekent dat naast woningen er ook ruimte komt voor bedrijvigheid, experimenteren en werkgelegenheid. Door de sociale, ruimtelijke en economische opgaven slim te verbinden, ontstaan buurten die economisch én sociaal duurzaam zijn.
- Door een werkcorporatie op te richten, wil Volt op werklocaties partijen met maatschappelijke meerwaarde een plek bieden. Hiermee stimuleren we lokaal ondernemerschap, een gezonde mix van bedrijvigheid én bieden we ruimte voor werkgelegenheid voor kwetsbare beroepen die anders uit de markt worden geprijsd.
- In toeristische en andere monofunctionele gebieden stimuleert Volt een gezondere mix van wonen, werken en maatschappelijke functies. Daarbij kunnen succesvolle voorbeelden zoals de NV Zeedijk inspireren: samenwerking tussen publieke en private partijen om panden een duurzamere en socialere invulling te geven. In woonwijken zonder bedrijvigheid wil Volt, samen met woningcorporaties en ontwikkelaars, zorgen voor meer ruimte voor werkplekken en kleinschalige bedrijvigheid.
- Volt wil lokale ondernemers, makers en ambachten de ruimte geven om te floreren. We willen samen met de sector een Stedelijke Maak Corporatie oprichten. Die moet de maakindustrie ondersteunen, adviseren en beschermen. Hierbij moet er in bestemmingsplannen ruimte blijven voor kleinschalige productie in gemengde wijken.
- We hervormen het grondprijfbeleid dat de gemeente hanteert richting ondernemers, zodat maatschappelijke meerwaarde daarin beter wordt meegenomen. Op deze manier zorgen we dat deze lokale ondernemers in de stad kunnen blijven.
- Volt wil bij grote gebieds- en vastgoedprojecten afspraken vastleggen over de maatschappelijke meerwaarde, zoals over lokale werkgelegenheid, leerwerkplekken en opdrachten aan coöperaties.
- Volt wil dat de gemeente vastgoedeigenaren, woningcorporaties en andere bedrijven en organisaties stimuleert om tijdelijke en betaalbare werkplekken te realiseren voor freelancers en zzp'ers, bijvoorbeeld in leegstaande panden en gedeelde kantoorruimtes. De gemeente geeft het goede voorbeeld, door dat in het eigen vastgoed al te doen.
- Volt wil dat Amsterdam de culturele en creatieve sector actief beschermt en versterkt, door betaalbare werk- en atelierruimtes te behouden, makers beter te betrekken bij stedelijke ontwikkeling en cultuur structureel te zien als volwaardige economische pijler van de stad.

- Volt wil dat Amsterdam het BIZ-instrument (de Bedrijven Investeringsszone) breder inzet, ook in wijken en gebieden waar nu nog weinig BIZ'en bestaan. Daarbij pleit Volt voor een sterkere netwerkfunctie tussen BIZ'en, zodat zij expertise, data en succesvolle praktijken kunnen uitwisselen en gezamenlijk optrekken richting thema's als duurzaamheid, veiligheid en levendige stadscentra.
- De gemeente ondersteunt BIZ'en niet door het werk over te nemen, maar door samen te werken aan professionalisering: kennisdeling en het koppelen van BIZ'en aan hogescholen en kennisinstellingen. Verder wil Volt dat de gemeente startende en kleine BIZ'en nog beter helpt in de oprichtingsfase, met procesbegeleiding en een verbreding en verhoging van de eenmalige opstart bijdrage.

DE AMSTERDAMSE MARKTEN

- De gemeente werkt samen met lokale markten aan professionalisering en innovatie, zodat markten kunnen inspelen op veranderend koopgedrag en nieuwe doelgroepen aantrekken. Ondernemers krijgen ondersteuning bij het vernieuwen van hun formule.
- Volt stimuleert en biedt ruimte voor experimenten met nieuwe marktconcepten, zoals (meer) avond- en weekendmarkten, thememarkten (duurzaam, vintage, lokaal eten) en (buurt-)markten die culturele programmering combineren met verkoop.
- De marktmeester krijgt een bredere rol als verbinder tussen ondernemers, bewoners en stadsdelen. De marktmeester waarborgt nog steeds het handhaven van de regels, maar is ook een verbinder en kartrekker voor de verandering.

INCLUSIEF, SOCIAAL EN DUURZAAM ONDERNEMEN

Nieuwe ideeën, baanbrekende producten, digitale dienstverlening. Amsterdammers en Weespers zijn goed in het opzetten van nieuwe ondernemingen en het aantrekken van bestaande ondernemers met groeikansen. Volt wil dit systeem aanjagen tot een samenhangend ecosysteem, waarin sociaal en inclusief ondernemerschap structureel onderdeel is van het bredere economische beleid. We geven maatschappelijk verantwoorde ondernemers de ruimte om te groeien. Want als die groeien, groeit Amsterdam mee.

- We stimuleren duurzaam ondernemerschap en we ondersteunen ondernemers met de ontwikkeling en implementatie van sociaal rechtvaardige, duurzame bedrijfsmodellen, met duidelijke toegevoegde waarde voor de maatschappij, zoals steward-ownership. Dat doen we via gerichte steun, kennisdeling en een gemeentelijke inkoopstrategie die duurzame ondernemers voorrang geeft.
- Volt wil een moderne overheid, die ondernemers faciliteert in plaats van frustrert. Er komt een actieplan verminderen Administratieve Lastendruk, daarnaast introduceren we een structurele rem op bureaucratie. We volgen hierbij het voorbeeld van de Europese Commissie, die het 'one in, one out'-principe hanteert om wetgeving efficiënt te houden. Voor elke nieuwe lokale regel die lasten voor ondernemers verzuwt, moet er elders lucht komen. Zo dwingen we de gemeente om kritisch te blijven kijken naar het nut en de noodzaak van nieuwe én oude regels.

- We bevorderen inclusiviteit door programma's zoals EQUALS te ondersteunen, gericht op vrouwelijke, non-binaire en migrant-ondernehemers. We ontwikkelen laagdrempelige coaching- en mentorprogramma's, geïnspireerd op succesvolle Europese voorbeelden zoals Mentor'IN in Brussel en NatAlli in Oekraïne. Hiermee willen we het aantal ondernemers uit ondervertegenwoordigde groepen met ten minste 30% laten groeien binnen vijf jaar.
- Met social impact bonds betrekken we Amsterdamse inwoners direct bij het financieren van sociale en duurzame projecten, zoals betaalbare huisvesting, kansengelijkheid en armoedebestrijding. De gemeente garandeert rendement wanneer vooraf afgesproken maatschappelijke doelen worden behaald. We willen binnen drie jaar minstens €10 miljoen aan impactinvesteringen realiseren.
- We vergroten de binding van medewerkers met (de doelstellingen van) de onderneming en binden hen beiden meer aan de stad. Dat doen we door de mogelijkheden van medewerkersparticipatie in ondernemingen te verkennen en social impact bonds uit te breiden en te benutten. Zo willen we zorgen dat medewerkers en de stad mee kunnen delen in de winsten van bedrijven. Bij openbare aanbestedingen van de gemeente belonen we het als bedrijven een dergelijke aanpak toepassen.
- De gemeente Amsterdam en haar publieke instellingen zijn zelf krachtige economische spelers. Volt streeft ernaar dat elke euro aan publiek geld zo veel mogelijk bijdraagt aan duurzaamheid, gelijke kansen en maatschappelijke meerwaarde. Dat betekent: circulaire aanbestedingen, eerlijke arbeidsvoorwaarden, diversiteit in opdrachtverlening en transparant bestuur van gemeentelijke deelnemingen.

INNOVATIEF ONDERNEMERSCHAP

Volt gaat voor een stad waarin innovatie niet alleen draait om technologie, maar om het oplossen van de grootste uitdagingen van vandaag én morgen. De gemeente moet zich opstellen als versneller en innovatie meer koppelen aan maatschappelijke opgaven en doelen. Succesvolle initiatieven moeten we structureel ondersteunen en opschalen.

Want innovatie wordt pas echt een succes als die ook meetbaar bijdraagt aan duurzaamheid, kansengelijkheid en brede welvaart.

- We willen van Amsterdam een Europese broedplaats maken voor startups. Daarom willen we, naar voorbeeld van 'Station F' in Parijs, een grootschalig startup-centrum opzetten waar jonge bedrijven, onderzoekers en investeerders onder één dak samenwerken aan duurzame en digitale oplossingen. Zo versterken we het Europese innovatiennetwerk, versnellen we de overgang naar een toekomstbestendige economie en houden we talent en bedrijvigheid in onze stad.
- We willen dat Amsterdam samenwerkt met andere Europese steden om innovatie in heel Europa te versterken. Daarom stimuleren we startups om ook buiten Nederland voet aan de grond te krijgen, helpen we scale-ups die zich hier willen vestigen en sluiten we organisaties aan bij het European Startup Network. Zo bouwen we aan een grensoverschrijdend ecosysteem waarin kennis, talent en innovatie vrij kunnen stromen en maken we van Europa gezamenlijk de beste plek voor ondernemerschap.

- Volt wil revolverende financiering beschikbaar stellen voor start-ups en scale-ups die anders moeilijk financiering krijgen. We willen de groei van deze ondernemingen mogelijk maken met specifieke aandacht voor de implementatie van innovaties, vanuit de Innovatie Challenge en Living-Lab netwerk. We leren van de Haagse HEID en werken samen met InWest (de ontwikkelingsmaatschappij voor de provincie Noord-Holland) om zo'n fonds mogelijk te maken.
- We richten meer structurele Innovatie- en Impactzones (I&I-zones) in, zoals die op de NDSM-werf en in ArenaPoort. Hierin kunnen bedrijven, coöperaties en maatschappelijke initiatieven experimenteren met soepelere regels en snelle procedures voor oplossingen van stedelijke opgaven. Denk hierbij aan projecten gericht op het versnellen van de energietransitie, het ontwikkelen van betaalbare en circulaire woningbouw, klimaatadaptieve inrichting van de openbare ruimte en het tegengaan van sociale ongelijkheid.
- Volt wil dat de bestaande innovatieplekken (zoals het Marineterrein) gaan samenwerken, zodat er een samenhangend ecosysteem ontstaat waarin succesvolle innovaties kunnen worden getest, stadsbreed kunnen worden uitgerold en daarbuiten kunnen worden opgeschaald.
- Voor de continuïteit richten we een vast innovatieoverleg in waar gemeente en bedrijfsleven de voortgang van AI-adoptie bespreken en bekijken hoe we drempels in regelgeving of gebruik kunnen wegnemen.
- We organiseren een jaarlijkse innovatiowedstrijd rond een urgent Amsterdams vraagstuk, bijvoorbeeld: klimaatadaptatie, duurzame mobiliteit of eiwittransitie.

EEN STERK EN TOEKOMSTBESTENDIG MKB

- Het mkb moet volop kunnen profiteren van de kansen die AI biedt. We zetten AI-trainingscentra voor ondernemers op, in samenwerking met organisaties als de Amsterdam Economic Board en Amsterdam AI, om ondernemers te helpen AI op een ethisch verantwoorde en innovatieve manier in te zetten. Die centra ondersteunen mkb'ers ook bij het identificeren van de risico's van AI voor hun organisatie.
- We willen dat Amsterdamse ondernemers beter beschermd zijn tegen cyberdreigingen. Daarom zetten we, net als in Rotterdam, een cyberbuddy programma op, waarin speciaal opgeleide ICT-studenten mkb-ondernemers bijstaan voor praktische cyberveerbaarheidstrainingen, maatwerk-checks en implementatie van basismaatregelen. Zo ondersteunen we hen bij het herkennen, signaleren en voorkomen van digitale aanvallen, vergroten we de digitale weerbaarheid van onze lokale economie en beperken we de schade van cybercriminaliteit.
- We verbinden de Amsterdamse economie sterker met Europa, door ondernemers actief te ondersteunen bij het benutten van Europese kennis, netwerken, financiering en (internationale) uitbreiding. De gemeente helpt ondernemers met het aanvragen van Europese subsidies zoals Horizon Europe en Urban Innovative Actions, met als doel jaarlijks minstens 50 ondernemers succesvol te ondersteunen.
- We maken Erasmus for Young Entrepreneurs, dat nieuwe of aspirerende ondernemers de kans biedt om te leren van ervaren ondernemers, bekender onder Amsterdammers. Zo kunnen ondernemers

hun Europese netwerk uitbreiden en werken ze samen aan lokale uitdagingen met Europese oplossingen.

- De gemeente stimuleert scholing, coaching en netwerkbijeenkomsten voor zzp'ers om samenwerking, innovatie en groei te bevorderen. De gemeente kan dit netwerk gebruiken om informatie te delen over steun bij tijdelijke inkomensdaling.
- In het adviespunt voor ondernemers in stadsdelen kunnen ondernemers terecht met hun vragen over bijvoorbeeld omscholing of een tijdelijke aanvulling op het inkomen. Kennis in deze adviespunten wordt uitgebreid, waardoor innovatieve en sociaal maatschappelijke ondernemers hier ook terecht kunnen met hun vragen over bijvoorbeeld samenwerking, opschaling en subsidieaanvragen.

DE VOEDSELPRODUCTIE VAN DE TOEKOMST

Volt ziet een landbouwsector voor zich waar de focus ligt op plantaardige eiwitten en innovatieve voedselproductie. Amsterdam kan een voortrekker zijn in de transitie naar de voedselproductie van de toekomst. Voedselteelt die we door de schaarse ruimte in de breedte niet meer kwijt kunnen, gaat de hoogte in. Door in te zetten op verticale landbouw, kweekvlees en innovatieve eiwitproductie kunnen we voedsel lokaal en duurzaam produceren zonder veel ruimte te gebruiken.

- Innovatieve voedselproductie wordt een nieuw traject binnen de voedselstrategie van de gemeente. Door een duidelijk toekomstbeeld neer te zetten bieden we het broodnodige perspectief voor deze sector. Mooie voorbeelden zijn het gebruik van leegstaande kantoren voor verticale landbouw en de eiwittransitie.
- Duurzame voedselproductie komt op de agenda te staan binnen het innovatieprogramma van de stad. Moderne voedselproductie, zoals verticale landbouw, biedt veel kansen om de productiviteit per vierkante meter te optimaliseren, de voedselkilometers te verkorten en de energievraag te spreiden. Samen met telers en netbeheerders onderzoeken we hoe deze bedrijven optimaal op het net kunnen worden aangesloten. Ook ondernemingen gericht op de eiwittransitie, zoals kweekvlees en zeewier als vervanger voor dierlijk vlees, zijn onderdeel van deze agenda. Op deze manier ontstaat er een betaalbaar alternatief voor de consument.
- Volt staat voor een duurzame, groene landbouwsector met stabiele en eerlijke inkomens voor boeren, gericht op lokale gemeenschappen. Biologische, regeneratieve en grondgebonden landbouw, die de bodem herstelt en CO₂ opslaat, heeft de toekomst. Volt pleit voor een overstap naar het telen van diverse gewassoorten die veel CO₂ kunnen binden, zoals hennep en bamboe, als bron van duurzame grondstoffen.
- De grond in de Lutkemeerpolder is unieke landbouwgrond. Volt wil de kavels die nu nog onbebouwd zijn zo veel als mogelijk behouden voor duurzame voedselproductie. Zo blijft een deel van dit gebied behouden voor lokale voedselproductie, natuureducatie, werkgelegenheid en het versterken en verbinden van gemeenschap. Volt ziet kansen om de nog onbebouwde grond, en mogelijk ook een deel van de bestaande distributiehallen, te gebruiken voor het maken van een stedelijke voedselhub. In die hub wordt lokaal geproduceerd voedsel verwerkt en werken kennisinstellingen, boeren, startups en maatschappelijke organisaties samen aan nieuwe plannen op het gebied van circulaire voedselproductie en stadslandbouw.

EEN COÖPERATIEVE ECONOMIE

Of je nu een zzp'er, mkb'er of eigenaar van een bv bent, in Amsterdam moet je als ondernemer zelf én samen kunnen bouwen aan de toekomst van je stad. Volt staat voor een coöperatieve- en een gemeenschapseeconomie. Dat is geen ideologisch doel, maar een praktisch en modern model dat werkt. We maken van Amsterdam een stad waar inwoners niet alleen werken, maar ook mede-eigenaar zijn van haar toekomst. De gemeente laat groen en innovatief ondernemen lonen, door te zorgen voor duidelijke en voorspelbare spelregels. We stimuleren de kleine coöperaties om samen hun positie te versterken en de grote coöperaties om grote transities aan te jagen.

- Volt wil dat de gemeente samenhangende voorwaarden vastlegt waarin doelen, spelregels en handvatten voor coöperatieve en gemeenschapsinitiatieven worden gebundeld. Zo ontstaat samenhang tussen de economische, sociale, duurzame en ruimtelijke agenda van de stad. Bestaande regelingen en subsidies worden samengebracht en aangevuld met nieuwe instrumenten. Zo krijgen bewoners en ondernemers duidelijkheid en worden initiatieven die maatschappelijke meerwaarde creëren beter ondersteund.
- Volt wil dat de gemeente een stadsbrede ondersteuning voor de gemeenschapseeconomie opricht, als aanspreekpunt voor alle coöperaties en collectieven. Dit punt kan advies geven over ruimte, inkoop, financiering, juridische vormen en regelgeving, zodat initiatieven sneller van de grond komen en beter worden ondersteund bij hun maatschappelijke en economische bijdrage aan de stad.
- We stimuleren Community Wealth Building in stadsdelen, door samen met instellingen (uit bijvoorbeeld zorg of onderwijs) en corporaties lokale inkoopafspraken te maken, coöperatieve aanbodketens op te zetten en lokale werkgelegenheid te versterken.
- Veel kleinere ondernemers en coöperaties willen meedoen aan gemeentelijke opdrachten, maar lopen vast op schaal en complexiteit. Volt wil dat de gemeente grote opdrachten opsplits in kleinere stukjes (percelen), zodat buurtbedrijven en coöperaties ook een kans krijgen. Door aanbestedingen toegankelijker te maken en raamovereenkomsten eenvoudiger open te stellen, versterken we de lokale economie en stimuleren we innovatie van onderaf.
- Grote instellingen zoals scholen, zorgorganisaties en woningcorporaties hebben veel inkoopkracht, maar die komt nog te weinig ten goede aan de lokale economie. Volt wil een structureel overleg, waar deze partijen en de gemeente met elkaar lokale inkoopdoelen afspreken. Zo houden we meer geld en banen in de stad en bouwen we aan duurzame, lokale toeleveringsnetwerken.
- We helpen Amsterdamse bedrijven waar dat nodig is, maar stimuleren dat zij zo veel mogelijk op eigen kracht vooruit kunnen. We zetten een revolverend Groefonds Samenwerkingseconomie op, met kleine startleningen, werkcapitaal en garanties voor coöperaties en andere democratische of sociale bedrijven.
- Volt wil een ondersteunende basis opzetten die startende initiatieven tijdelijk op weg helpt. We maken daarvoor beperkte structurele middelen voor ondersteuning beschikbaar. Denk hierbij aan juridische, administratieve en fiscale ondersteuning, of sjablonen en wegwijsers,

met een afbouwpad naar zelfredzaamheid. Dit wordt aangevuld met trainingen en coaching en het bouwen van een zelfredzaam netwerk.

- De gemeente gaat aan de slag met het ondersteunen van coöperatieve samenwerkingsverbanden tussen freelancers en zzp'ers, zodat zij collectief kunnen inkopen, verzekeren of opdrachten aannemen.
- De gemeente stimuleert dat vakmensen en praktisch opgeleiden zich kunnen verenigen in coöperatieve bedrijven. Door samen opdrachten aan te nemen, kennis te delen en lokaal eigenaarschap te organiseren, versterken zij hun positie, stijgt hun inkomen en creëren ze meer zekerheid. Volt wil dat de gemeente deze initiatieven ondersteunt met toegang tot opdrachten, netwerkvorming en gemeentelijke inkoopkansen.
- We ondersteunen de grotere coöperaties om de grotere transities aan te jagen. De energietransitie, wooncrisis en zorgdruk vragen om langetermijnsamenwerking met organisaties die lokaal geworteld zijn en draagvlak hebben. Daarom komt er een stedelijk ontwikkelprogramma voor coöperatieve bestuurders, gericht op governance, vastgoedbeheer en duurzame financiering. Zo kunnen energiecoöperaties investeren in windmolens, zonnedaken en warmteprojecten, kunnen wooncoöperaties bouwen en beheren, en kunnen zorgcoöperaties duurzame buurtlocaties ontwikkelen.

EEN TOEKOMSTGERICHTE ARBEIDSMARKT

AI en automatisering vervangen elke dag meer taken binnen allerlei sectoren. Als we daar nu niet op inspelen, dan dreigen er op grote schaal banen te verdwijnen voordat mensen de kans krijgen om mee te veranderen. Volt wil werken aan een inclusieve arbeidsmarkt van de toekomst, waarin technologische vooruitgang niet leidt tot uitsluiting, maar tot meer mogelijkheden. Mensen die werken in sectoren met een hoog risico op automatisering krijgen volop omscholingskansen om AI juist in hun voordeel te gaan gebruiken op de arbeidsmarkt. Amsterdam wordt een centrum voor het AI-onderwijs van de toekomst en we sluiten dat onderwijs beter aan op de arbeidsmarkt. Zo kan iedereen mee in de digitale ontwikkeling.

- Volt wil dat de gemeente een omscholingsfonds opricht, om de impact van AI op te vangen voor Amsterdammers en Weespers die werken in sectoren met een hoog automatiseringsrisico. We lanceren een Amsterdams banenplan om jaarlijks 1.000 Amsterdamse inwoners op te leiden om juist AI in te gaan zetten in hun werk, of om zij-instromers op te leiden in essentiële sectoren waar een tekort is of dreigt. De opleidingen worden aangeboden en bekostigd in samenwerking met publieke en private onderwijsinstellingen en sectorfondsen.
- De gemeente gaat een AI-Skills Scan ontwikkelen in samenwerking met de kennisinstellingen en met private initiatieven. Hiermee ontdekken Amsterdammers en Weespers waar hun talenten liggen en welke nieuwe vaardigheden zij kunnen ontwikkelen om toekomstbestendig te blijven op de arbeidsmarkt.

- We maken van Amsterdam een centrum voor toekomstgericht onderwijs, waar jongeren en zij-instromers op elk opleidingsniveau kunnen uitgroeien tot de professionals van de toekomst, zoals in AI. Daarnaast maken we AI-onderwijs beschikbaar, met extra aandacht voor ondervertegenwoordigde groepen in dit vakgebied. Dit doen we naar voorbeeld van het Finse 'Elements of AI', dat al beschikbaar is in het Nederlands.
- De gemeente zet met werkgevers, kennisinstellingen en sociale partners een arbeidscoalitie op. Die coalitie werkt in verschillende sectoren samen om het onderwijs beter te laten aansluiten op de toekomstige arbeidsmarkt, geïnspireerd op Brainport Eindhoven. De deelnemende werkgevers nemen een omscholingsplicht op zich: zodra hun branche grootschalig dreigt te automatiseren, maken zij met vakbonden en onderwijsinstellingen een transitieplan voor hun personeel (met opleiding en begeleiding naar andere functies).
- De gemeente start pilots met mobiele AI-Labs, waar werkzoekenden praktijkervaring kunnen opdoen met robotica en data-analyse tools. Deze labs bieden laagdrempelige toegang tot technologie en begeleiding door professionals. We starten de pilot in Amsterdam Zuidoost en Nieuw-West.

SEKSWERK

Sekswerk maakt al eeuwenlang deel uit van de Amsterdamse binnenstad, het is één van de oudste beroepen van de stad. Sekswerk is werk en sekswerkers hebben recht op een veilige, legale en respectvolle werkomgeving. We versterken hun rechtspositie, zorgen voor meer werkplekken en geven ruimte aan nieuwe vormen van zelfstandig en coöperatief ondernemerschap in de seksbranche. We zetten ons hard in om de veiligheid voor sekswerkers te vergroten en voeren een gerichte aanpak tegen misstanden. Er komt een actieve regie in de buurt zodat overlast wordt tegengegaan. Zo blijven Amsterdam en sekswerk bij elkaar horen.

- Sekswerkers zijn een gelijkwaardig onderdeel van de dienstverlenende sector. We zetten ons landelijk in voor het toe kennen van dezelfde rechtspositie aan sekswerkers als aan andere zelfstandige ondernemers in deze sector. Ook krijgen sekswerkers daadwerkelijk toegang tot essentiële diensten voor hun bedrijfsvoering, zoals een zakelijke bankrekening, verzekering of hypotheek.
- De gemeente neemt de benodigdheden voor hygiënisch werken op in de exploitatievoorwaarden, zodat de exploitanten deze benodigdheden aan de sekswerkers moeten gaan verstrekken.
- We pakken mensenhandel in de seksbranche aan met gerichte controles, een meldpunt dat 7 dagen per week en 24 uur per dag beschikbaar is en met getrainde teams die sekswerkers actief benaderen. Slachtoffers krijgen direct veilige opvang, medische en juridische hulp, én langdurige begeleiding naar herstel. Door nauwe samenwerking tussen gemeente, politie, zorg en NGO's wordt uitbuiting sneller opgespoord en gestopt.
- We zorgen voor voldoende veilige werkplekken voor sekswerkers, zodat ze niet in een illegaal circuit hoeven te belanden. Volt wil het maximumbeleid doorbreken. We steunen een toename van

het aantal werkplekken voor sekswerkers, bijvoorbeeld door toe te staan dat sekswerkers onder voorwaarden thuis werken (zoals in Hilversum, Tilburg en Rotterdam al gebeurt) of andere nieuwe zelfstandige werkvormen inrichten samen met collega's.

- De gemeente stimuleert ook coöperatieve vormen van ondernemerschap en eigenaarschap in sekswerk, in nauw contact met de branche.
- Sekswerkers houden hun openingstijden tot 06:00 uur 's ochtends, om zo hun veiligheid en anonimiteit te kunnen waarborgen.
- Opting-in biedt sekswerkers de gelegenheid om wel gebruik te maken van serviceverlening door exploitanten, zonder dat exploitanten daarvoor als werkgever belast worden. Hiermee kunnen sekswerkers zich zelfstandig(er) vestigen, wat ook hun veiligheid ten goede komt. We onderzoeken of we de voorwaarden voor opting-in kunnen betrekken bij de vergunningverlening aan exploitanten.
- Volt wil geen erotisch centrum (EC) in Amsterdam. Volt is er niet van overtuigd dat een erotisch centrum gaat helpen om de drukte in de stad te beperken. In het verleden hebben we tenslotte gezien dat het sluiten van ramen op de Wallen niet zorgt voor minder toeristen. Sterker nog, het is denkbaar dat een centrum zorgt voor alleen nog maar extra toeristenstromen. Ook is het onduidelijk hoe een erotisch centrum ondermijning tegen moet gaan of de positie van sekswerkers moet verbeteren. Daarom is Volt tegen dit dure en controversiële experiment.
- Er komt een actieve buurtregie om overlast te voorkomen en er komen werkplekken die (mede) worden geleid en beheerd door sekswerkers uit gemarginaliseerde groepen.
- We investeren in instapdagen voor beginnende sekswerkers bij het Amsterdam Center for Sex Workers (ACS). Tijdens deze instapdagen krijgen startende sekswerkers informatie over wat hun rechten (en plichten) zijn, hoe de toegang tot politie en zorg voor hen is, en wat hun rechten zijn ten opzichte van een verhuurder van werkruimtes. Ook moet het veel duidelijker worden hoe sekswerkers (ook anoniem) hun beklag kunnen doen over verhuurders van werkruimtes.

TOERISME

Amsterdam weet nog altijd grote groepen mensen te verwonderen, te vermaken en te laten genieten. En dat zal, gezien de groeiende wereldwijde welvaart, ook in de toekomst zo blijven. Toerisme is een belangrijke bron van inkomsten voor Amsterdam, maar de balans tussen massatoerisme en leefbaarheid is zoek geraakt. Volt wil dat bezoekers én inwoners zich thuis kunnen voelen in de stad. Daarvoor moeten we toeristen beter spreiden over de stad en regio, de druk op het centrum terugdringen en de authentieke, herkenbare stad voor Amsterdammers zelf weer versterken. Een stad waar bewoners zich thuis voelen, blijft immers ook op lange termijn aantrekkelijk voor bezoekers. De stad is geen game die je in een middag uitspeelt: wij richten ons op bezoekers die langer blijven, bijdragen aan de lokale economie en respect tonen voor de stad en haar bewoners.

- We gaan “verpretparkisering” van de stad tegen. Volt wil een verbod op Mario Kart-tours en andere attracties die tot (overmatige) overlast leiden. Ook ontmoedigen we winkels die zich volledig richten op toeristische impulsaankopen, zoals Nutella- of stroopwafelwinkels, en pakken we drukte aan die ontstaat door populaire social-media-hypes, zoals TikTok-rijen.
- We willen de toeristenbelasting verder verhogen. Deze wordt jaarlijks met 1% procentpunt verhoogd tot 16,5% in 2030. Dit zorgt voor meer financiële middelen om de leefbaarheid van de stad te verbeteren, brengt perspectief en rust voor ondernemers en het bijeffect is ook nog eens dat het zorgt voor minder toeristische druk. Dankzij een voorspelbare, stapsgewijze en meerjarige verhoging behouden we controle, weet iedereen waar die aan toe is en creëren we ruimte om de opbrengsten te investeren in het gezamenlijk verbeteren van de stad. Uit de opbrengsten kunnen leefbaarheidsinitiatieven en winkeltransformaties worden bekostigd.
- Het tarief voor dagtoerisme gaat omhoog. Dit kan onder meer door bepaalde activiteiten waar veel dagtoeristen op afkomen zwaarder te belasten. Amsterdammers worden betrokken bij de bestemming van de gelden.
- Volt is voorstander van het sluiten van de Passagiers Terminal Amsterdam (PTA) per 2035. Volt wil ook inzetten op een halvering van het aantal riviercruiseschepen per 2030.
- Overoerisme is ook in andere EU-landen een probleem. Volt wil dat Amsterdam nauwer gaat samenwerken met andere Nederlandse en Europese steden om toeristen beter te spreiden en overoerisme tegen te gaan. De gemeente intensifieert de samenwerking met steden als Venetië, Barcelona, Kopenhagen, Florence en Dubrovnik om ervaringen uit te wisselen en met effectieve regels en initiatieven tegen overoerisme te komen.
- Volt steunt de koers van de gemeente Amsterdam in het ‘Uitvoeringsprogramma Aanpak Binnenstad’ met aandacht voor een groter woningaanbod en een leefbare binnenstad met groen, cultuur en een divers aanbod van winkels en horeca. Ook blijft de hotelstop gehandhaafd.
- In Kopenhagen worden toeristen via kortingen gestimuleerd om met duurzame vervoermiddelen naar de stad te reizen of om vrijwilligerswerk op te pakken als ze in de stad verblijven. De gemeente ondersteunt initiatieven die erop gericht zijn om toeristen een positieve bijdrage te laten leveren aan de duurzaamheid en leefbaarheid van de stad.
- We willen dat hotels niet alleen winst maken door toerisme, maar ook waarde toevoegen aan hun buurt. Daarom stimuleren we het concept buurthotels, waar bestaande hotels ook gaan dienen als ontmoetingsplek of werkruimte voor buurtbewoners. De gemeente ondersteunt projecten, bijvoorbeeld door samenwerkingen aan te gaan voor de ontwikkeling van een keurmerk voor hotels die aantoonbaar een buurtfunctie vervullen. Zo zetten we de bestaande toeristische infrastructuur beter in voor Amsterdammers zelf, en maken we van toerisme weer iets wat bijdraagt aan de leefbaarheid van de stad.
- (Internationale) Amsterdammers en Weespers krijgen ook bezoek van vrienden en familie van ver weg en velen hebben geen plek om één, twee of meer mensen in hun appartement te ontvangen. Volt wil hotels aansporen om accommodatie tegen gereduceerd tarief aan te bieden aan gasten van buurtbewoners, zoals al gebeurt bij de logeerstudio in de Kolenkitbuurt.

DRUGSBELEID

Het Amsterdamse cannabisbeleid is altijd gericht geweest op pragmatisch en progressief denken. We willen dat dit zo blijft. Het beleid moet niet worden gebaseerd op (voor) oordelen, maar op feiten en onderzoek. Keer op keer blijkt dat verbieden niet werkt: de vraag neemt niet af als drugs verboden worden, maar de illegale handel neemt wel toe. Legalisering en regulering zijn daarom veel betere maatregelen. Zo kunnen we het als gemeente zelf in de hand houden, bijvoorbeeld door te kijken naar betere spreiding van coffeeshops en beperking van overlast.

- Wereldwijd groeit de acceptatie en legalisatie van cannabis. Het zogenoemde ingezetenencriterium sluit buitenlandse bezoekers uit, maar vergroot in de praktijk vooral de illegale straathandel, met meer overlast en onveiligheid als gevolg. Volt vindt dat we juist moeten inzetten op regulering en gelijke behandeling, niet op uitsluiting. Daarom wil Volt dat toeristen welkom blijven in Amsterdamse coffeeshops.
- Amsterdam gaat in Den Haag lobbyen voor complete legalisatie van cannabisproducten. Het wietexperiment toont aan: legalisatie zorgt voor betere producten, standaardisatie en betere informatieverstrekking zodat producten veiliger worden en de branche definitief afscheid kan nemen van de onderwereld.
- Zolang het huidige gedoogbeleid geldt, moeten we werk blijven maken van de veiligheid van coffeeshophouders en eventuele overlast beperken. Het kan daarbij helpen als coffeeshops evenwichtig verspreid zijn over de stad, zodat toezicht beheersbaar blijft. Uit experimenten blijkt dat het openen of verplaatsen van coffeeshops naar nieuwe locaties niet tot overlast leidt. Volt wil dat de gemeente dit taboe doorbreekt en ruimte biedt voor verplaatsing als coffeeshophouders dat willen. Dit gaat in overleg met bewoners en ondernemers. Veiligheid voor iedereen staat daarbij voorop.
- Volt is voorstander van gecontroleerde decriminalisering van specifieke drugs, naar Portugees voorbeeld, gecombineerd met goede voorlichting over veilig gebruik. Volt steunt initiatieven die samen met Amsterdammers onderzoeken hoe specifieke soorten drugs zoals mdma (xtc) en lsd kunnen worden gelegaliseerd, zoals de 'xtc-winkel.'

DE INDUSTRIE VAN DE TOEKOMST

Duurzaamheid is niet alleen een verantwoordelijkheid, maar ook een economische kans. De (zware) industrie in Amsterdam is een belangrijke economische motor, maar tegelijkertijd een van de grootste vervuilers van de stad. Amsterdam moet ruimte bieden aan bedrijven die investeren in schone technologie en vervuiling stevig aanpakken. De gezondheid van de Amsterdammer en Weesper staat voorop. We stimuleren de industrie om de overstap te maken naar waterstof, biogas en restwarmte en we onderzoeken veilige alternatieven zoals kleine modulaire kernreactoren. Zo is duurzaamheid niet alleen goed voor het klimaat, maar ook voor onze banen, onze gezondheid en voor de stad waarin we wonen.

- Een gezonde werk- en leefomgeving staat voorop. We maken volksgezondheid de eerste prioriteit bij het stellen van grenzen aan vervuilende, schadelijke stoffen. Daarom herzien we het vergunningenstelsel op het gebied van water-, lucht- en bodemkwaliteit.
- Daarnaast zorgen we dat de Europese Zero Pollution Ambition eerder wordt gehaald, zodat we snel in een klimaatneutrale en vervuylingsvrije stad leven.
- Ook willen we dat de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied - in lijn met andere landen - toegerust wordt om overtredingen van de vergunningsnormen met behulp van nieuwe technologie te monitoren en conform te beboeten.
- Volt wil dat de gemeente Amsterdam er bij de rijksoverheid op aandringt dat een Europese belasting voor luchtvervuiling door de industrie (stikstofoxide, fijnstof en zwaveldioxide) wordt ingevoerd. De hoogte van de belasting komt overeen met de omvang van de milieuschade.
- We faciliteren het gebruik van waterstof- en biogasinfrastructuur, onder andere door deze duurdere opties financieel aantrekkelijker te maken. Daarnaast wil Volt dat Amsterdam samenwerkt met andere industrie hubs om kennis en best practices uit te wisselen, zodat duurzame technologieën sneller en efficiënter geïmplementeerd kunnen worden.
- We onderzoeken of het mogelijk is om kernenergie in te zetten door middel van Small Modular Reactors (SMR's) bij industrieclusters, omdat dit een veilig alternatief is dat minder netcongestie veroorzaakt en goedkoper kan zijn dan waterstof en biogas.
- Volt wil dat de gemeente Amsterdam actief deelneemt aan het nationale en Europese debat over industriële verduurzaming.

DE TOEKOMST VAN DE HAVEN

De haven van Amsterdam is volop in beweging. Het havengebied huist meer dan 1.500 technische, logistieke en maritieme bedrijven, die samen goed zijn voor circa 70.000 banen en €7 miljard toegevoegde waarde. Nu is de haven nog de grootste benzinehaven ter wereld en is de industrie in het gebied verantwoordelijk voor 17% van de CO2-uitstoot van de stad. Maar de transitie is ingezet: de overslag van kolen neemt snel af, circulaire activiteiten krijgen vorm en de benodigde infrastructuur zoals elektriciteitsleidingen wordt aangelegd. Positief is ook dat de gemeente het ADM-terrein in de haven heeft aangekocht om bedrijvigheid te verplaatsen en daarmee Haven-Stad te realiseren.

De Port of Amsterdam (PoA) is een onafhankelijk bedrijf met de gemeente Amsterdam als enige aandeelhouder. Als 'huisbaas' van het havengebied heeft de Port of Amsterdam de mogelijkheid om verduurzaming te stimuleren. Volt ziet dat je de industrie alleen met succes kunt verduurzamen als je de hele productieketen betrekt, in plaats van alleen afzonderlijke bedrijven. Die verduurzaming vraagt om een blik die op de lange horizon is gericht en om een proactieve houding, die niet afwachtend is maar anticipeert op de toekomst.

- Er komt een haventransitiefonds. Een percentage van de winst uit de Haven van Amsterdam wordt ingelegd in het fonds. In samenspraak met relevante partijen (zoals Port of Amsterdam,

Gemeente Amsterdam, Programmabureau Noordzeekanaalgebied, Omgevingsdienst Noordzee-kanaalgebied) wordt het geld uit het fonds geïnvesteerd. Mogelijke doeleinden voor het fonds zijn: het versterken van de Omgevingsdienst voor toezicht, investeren in essentiële infrastructuur zoals elektriciteitsleidingen, het kopen van stikstofruimte voor groene infrastructuur en een human capital programma met publiek-private partners.

- We leren van de succesvolle Energie Coöperatie Amsterdamse Haven, waarin 30 bedrijven de schaarse netcapaciteit en lokale opwek- en opslagvoorzieningen met elkaar koppelen en delen. Volt wil dat gemeente Amsterdam een actieve rol inneemt in het stimuleren van de uitbreiding van dit soort samenwerkingen onder de industrie in Amsterdam. De Gemeente Amsterdam is de aangewezen partij om initiatief te nemen in het helpen opzetten van meer Energie Coöperaties in industriegebieden in Amsterdam, waarbij we als voorwaarde stellen dat dit netneutraal of netpositief uitpakt. Er wordt hiervoor een functie gecreëerd binnen de gemeente, die initiatief neemt in het opzetten van samenwerkingen met industrie, Liander en de Omgevingsdienst.
- Damen Shiprepair vervult een belangrijke rol voor de Nederlandse Defensie en moet daarom behouden blijven voor Nederland en voor Noord-Holland. Deze grootschalige scheepswerf staat echter op dit moment de ontwikkeling van Haven-Stad in Amsterdam in de weg. Volt steunt de verplaatsing van Damen Shiprepair naar een andere locatie in Noord-Holland aan het Noordzeekanaal (of elders in Nederland) en ziet het recent aangekochte ADM-terrein als mogelijke locatie. Volt onderstreept daarbij het belang dat de gemeente zich inzet om Damen te ondersteunen bij hun verhuizing, samen met de Rijksoverheid en de Provincie, daarbij rekening houdend met de specifieke behoeften van Damen met betrekking tot een locatie.

DE TOEKOMST VAN DE LUCHTHAVEN

Amsterdam ondervindt hinder van Schiphol, door lawaai en overlast van toerisme. Ook moet de luchtvaart nodig verduurzamen en moet de stad haar invloed als aandeelhouder gebruiken om die verduurzaming te versnellen. Op de kortere afstanden willen we dat het aantal vluchten sterk wordt verlaagd en dat duurzamere alternatieven een realistische, logische reisoptie worden. Voor privéjets is geen plaats en er moet een wettelijke plicht komen om de uitstoot te verminderen. Zo werken we aan een schonere lucht en eerlijkerke keuzes voor reizigers – met oog voor de gezondheid van Amsterdammers én het klimaat.

- Volt steunt de invoering van een afstandsafhankelijke vliegbelasting (naar Duits en Engels voorbeeld). Zo zullen de prijzen van korte afstandsvluchten worden verhoogd en passagiers eerder duurzamere alternatieven zoals treinreizen overwegen. Verder wil Volt een kerosinebelasting invoeren.
- Volt wil dat de gemeente als medeaandeelhouder inzet op het inperken van het aantal vluchten naar 400.000 per jaar, met name door in te zetten op het drastisch inperken van het aantal korteafstands-vluchten. Momenteel vliegt Air France nog tien keer per dag tussen Schiphol en Parijs Charles de Gaulle, terwijl de trein een goed alternatief is. Ook staat Volt achter een verbod op privévluchten op Schiphol.

- Volt pleit voor de ontwikkeling van een uitgebreid netwerk van hogesnelheidstreinen en nachtstreinen door heel Europa, dat toegankelijk en betaalbaar is voor alle reizigers. Dit betekent het aanleggen van nieuwe internationale spoorlijnen naar Europese steden en het verbeteren van het treinnetwerk binnen Nederland. Volt wil dat de gemeente Amsterdam steun geeft aan het EU-beleid om vliegen binnen Europa zo veel mogelijk te vervangen door treinen en daarvoor het aantal internationale treinen te verdubbelen. Daarvoor bevordert de gemeente dat zo snel mogelijk het merendeel van de vluchten tussen Schiphol en Londen wordt vervangen door treinen. Volt wil dat de gemeente Amsterdam, ook via EuroCities, de start van de nachttrein Amsterdam - Barcelona ondersteunt.
- We stimuleren Schiphol actief om geluidsoverlast te verminderen, bijvoorbeeld door het aantal nachtvluchten flink in te perken tot maximaal 27.000 per jaar.
- Daarnaast willen we dat een reductie van de jaarlijkse uitstoot (in lijn met het Parijsakkoord) wettelijk wordt vastgelegd voor grote uitstoters zoals Schiphol. Hierop kan gestuurd worden met regels over het vliegtuigtype dat mag landen op Schiphol.
- Op Europees niveau zet Volt zich in voor het uitbreiden van het Europese emissiehandelssysteem (ETS) naar intercontinentale vluchten (momenteel geldt ETS alleen voor vluchten binnen Europa).

4.2 DIGITALISERING

Gemeente Amsterdam moet ook digitaal voor alle inwoners klaarstaan. Maar de Amsterdamse apps en websites zijn lang niet voor iedereen makkelijk in gebruik. Volt wil een veel hogere digitale toegankelijkheid, voor bestaande en nieuwe applicaties. De gemeente ontwikkelt en update apps voortaan voor en mét zoveel mogelijk verschillende Amsterdamse gebruikers. Ook geven we alle Amsterdammers en Weespers toegang tot een computer op een centrale plek in de buurt. De gemeente gaat daarvoor apparatuur niet meer afdanken, maar hergebruiken. Zo kan iedereen online en digitaal meedoen.

We gebruiken slimme technologie om de stad leefbaarder te maken en AI - waar dat verantwoord kan - om de gemeentelijke service te verbeteren. Daarbij verliezen we de Amsterdammer nooit uit het oog: we bewaken privacy, transparantie, uitlegbaarheid en cyberveerbaarheid. Ook wil Volt in de toekomst alleen datacenters toelaten die duurzaam zijn, bijdragen aan lokale en maatschappelijke doelen en zelf met oplossingen komen voor de netcongestie in de stad.

Volt wil toe naar een digitaal sterk Amsterdam in een digitaal onafhankelijk Europa. Zo verminderen we onze afhankelijkheid van big tech of ondemocratische regimes. Europese gemeenten bundelen hun digitale krachten om applicaties te bouwen die in heel Europa op elkaar aansluiten en die elkaar aanvullen. Voor ons is die kracht open source, daarmee worden we een aanjager van de Europese digitale transitie.

IEDEREEN ONLINE MEE

De gemeente moet er zijn voor alle mensen in Amsterdam. Volt wil dan ook dat alle Amsterdamse inwoners gebruik kunnen maken van de digitale diensten van de gemeente. Maar websites of apps zijn vaak niet ontworpen met ouderen, mensen met een beperking of nieuwkomers in gedachten. Terwijl een toegankelijke digitale overheid voor hen cruciaal is. Als het aan ons ligt, zorgen we ervoor dat iedereen online een parkeervergunning kan aanvragen of informatie over zorgtoeslagen weet te vinden. We zorgen ervoor dat de gemeente zich niet alleen op papier houdt aan wetgeving over toegankelijkheid, maar in de echte wereld aan echte toegang gaat werken met de mensen in Amsterdam. Zo bouwen we aan een digitale stad waarin niemand offline hoeft te zijn.

- Volt wil dat alle apps, websites en digitale formulieren van gemeente Amsterdam zo snel mogelijk gaan voldoen aan de internationale standaarden voor digitale toegankelijkheid (ten minste niveau WCAG 2.1 A). We beginnen bij het belangrijkste, meest gebruikte platform: amsterdam.nl moet zo snel mogelijk op toegankelijkheidsstatus A komen. De gemeente verbetert daarna in fases ook de meer specialistische applicaties. Om ervoor te zorgen dat de toegankelijkheid gewaarborgd blijft, zullen we deze digitale systemen doorlopend monitoren.
- De gemeente zet gemakkelijk toegankelijke feedbackkanalen op, waar alle stadsgenoten op ieder moment feedback kunnen geven op de digitale tools die de gemeente gebruikt. Denk aan een speciale toegankelijkheidslijn of ingebouwde feedbackknoppen.
- Bij het inkopen van digitale producten en diensten gaat de gemeente Amsterdam standaard veel meer letten op hoe toegankelijk die zijn. We volgen daarbij de aanbevelingen van de National Disability Authority van Ierland op: in alle aanbestedingen besteden we voortaan minimaal 10% van de gunningseisen aan toegankelijkheid. Zo kunnen leveranciers hoger scoren als hun producten voldoen aan de internationale toegankelijkheidsstandaarden of als ze ervaring hebben met toegankelijk ontwikkelen.
- Volt wil dat Amsterdam vrijwilligersprogramma's zoals het Digicoach-project, de digitale inloop-spreekuren van de OBA en het gemeentelijke programma Inclusieve Digitale Stad uitbreidt. We ontwikkelen deze projecten door tot een stadsbreed vrijwilligersprogramma, waarin jongeren (digitaal) laaggeletterden helpen met het opdoen van digitale vaardigheden.

DE SOCIALE DIGITALE STANDAARD

Volt brengt digitale dienstverlening dichter bij de mensen die in de stad wonen. Websites, apps en andere digitale communicatie worden als het aan ons ligt samen met Amsterdammers en Weespers ontwikkeld. De bewoners leveren ideeën aan en de gemeente gebruikt die om dienstverlening in te richten die voor iedereen werkt. Uiteindelijk willen we dat Amsterdam een voorloper wordt in Europa op het gebied van sociaal digitaal ontwikkelen. Zo wordt Amsterdam een stad waar technologie inclusief is en dienstbaar is aan de samenleving.

- De digitale dienstverlening van de gemeente moet sociaal en inclusief zijn. Gemeente Amsterdam start met een pilot om de Sociale Digitale Standaard van Stichting Digitaal Burgerschap in de praktijk brengen. Digitale tools worden ontwikkeld volgens de principes "open source, tenzij", interoperabiliteit, herbruikbaarheid, privacy by design en functionele vervangbaarheid. Amsterdam neemt een regierol op zich om samen met andere grote steden schaalvoordelen te behalen, bijvoorbeeld een gedeelde open-source app voor parkeervergunningen.
- We gaan de apps, websites en andere digitale diensten van de gemeente testen met de mensen die er echt gebruik van maken. Geïnspireerd op het project "testing GOV.UK with real users" van het Verenigd Koninkrijk maakt de gemeente een plan om structureel echte gebruikerservaringen van

Amsterdammers en Weespers op te halen. Dit omvat gebruikerstests, jaarlijkse enquêtes en interviews met stadsgenoten uit allerlei doelgroepen. Zo bouwt de gemeente aan digitale diensten die echt werken in het dagelijks leven van de mensen in de stad.

- Volt erkent dat deelname in de digitale samenleving een keuze is en geen verplichting, maar wil iedereen die dat wil in staat stellen om digitaal mee te doen. De gemeente biedt een uitgebreid en professioneel aanbod van workshops, online tutorials en helpdesks aan de Amsterdamse inwoners, om hen te helpen optimaal gebruik te maken van digitale middelen. We vergroten ook de bekendheid van dit aanbod.
- Toegankelijkheid moet vanaf het begin worden meegenomen in het ontwerpproces van digitale tools, niet pas later als toevoeging. We passen het Universeel Ontwerp principe toe op alle nieuwe Amsterdamse digitale middelen: we ontwerpen de toepassingen vanaf het begin zoveel mogelijk groepen Amsterdammers en Weespers in gedachten. Niet de bestaande processen, maar de mensen staan bij elk ontwikkelproject centraal. Projecten beginnen altijd met een gebruikersonderzoek.
- De gemeente gaat Amsterdammers al in de ontwerpfase actief betrekken bij de ontwikkeling van digitale tools via co-creatie, burgerpanels of peer-groepen. Dit leggen we vast in een nieuwe participatiestandaard voor digitale projecten. De gemeente onderzoekt of we een digitaal platform voor burgerparticipatie kunnen gaan gebruiken, zoals Barcelona doet.

APPARATUUR VOOR DE BUURT

Iedereen in Amsterdam moet op het digitale leven kunnen aansluiten. Of het nou is om met een vriend te chatten, online een hotel te boeken of je belastingzaken te regelen, een groot deel van je leven speelt zich af in de digitale wereld. Toegang tot digitale apparatuur is dan ook onmisbaar, maar voor veel stadsgenoten te duur of te uitdagend. Volt wil dat alle Amsterdammers en Weespers toegang hebben tot een computer. We zorgen dat in buurthuizen moderne, functionele apparatuur komt te staan, waar alle inwoners terecht kunnen om hun essentiële diensten te regelen of hun contacten te onderhouden.

Volt wil twee vliegen in één klap slaan, door hier de afgedankte apparaten van de gemeente voor te recyclen. De computers van de gemeente zijn vaak nog in goede staat, met een simpele update van het besturingssysteem kunnen ze er weer tegenaan. Zo maken we de digitale wereld een stuk toegankelijker, besparen we geld én zijn we groen bezig!

- De gemeente maakt een plan van aanpak om de buurtteams en buurthuizen in Amsterdam van betere digitale middelen te voorzien. We inventariseren welke apparaten zoals laptops, computers en smartphones in de buurtcentra ontbreken of verouderd zijn en maken een distributieplan om die aan te vullen of te vervangen. De buurthuizen in wijken met de grootste digitale kloof krijgen prioriteit. We houden bij de toekenning van apparaten ook rekening met de behoeften van specifieke doelgroepen, zoals ouderen en mensen met een migratieachtergrond.

- De gemeente grijpt het buurthuizenplan aan om een boost te geven aan het verminderen van digitaal afval en lanceert een intern digitaal recyclingprogramma. Als de gemeente haar computers en apparaten aan het einde van hun levenscyclus of al eerder vervangt, worden die automatisch doorgesluisd naar intern hergebruik in plaats van traditionele recycling. IT-apparaten of onderdelen die nog goed zijn, worden hergebruikt: de gemeente wist oude gegevens en voorziet de apparaten van up-to-date software, besturingssystemen en beveiligings- en gebruiksvriendelijke software. Zo worden ze gebruiksklaar afgeleverd voor distributie aan de buurthuizen.
- We zetten ook een initiatief op om refurbished smartphones en computers te leveren aan Amsterdammers en Weespers die deze apparatuur hard nodig hebben en aan sociale projecten. We zamelen tweedehands apparaten in bij technologiebedrijven, onderwijsinstellingen en andere externe partners en maken die klaar voor hergebruik en distributie. We zetten dit op naar voorbeeld van het Digital Inclusion project in Luxemburg, waar vluchtelingen, werkzoekenden en andere vrijwilligers de tweedehands apparatuur helpen repareren. Zo combineren we duurzaamheid met armoedebestrijding en het opdoen van waardevolle vaardigheden.
- We kijken of het buurthuizenplan bij succes breder kan worden uitgerold, bijvoorbeeld door samen te werken met woningcorporaties om ook geïntegreerde digitale voorzieningen aan te bieden in wijkcentra die zij in beheer hebben.

EEN DIGITAAL ONAFHANKELIJK EUROPA

Volt wil toe naar een digitaal onafhankelijk Europa. Digitale afhankelijkheid maakt ons geopolitiek kwetsbaar - online en in het echt - voor aanvallen van buitenaf die onze voorzieningen platleggen. Ook zijn we te afhankelijk van commerciële Amerikaanse techreuzen, die te veel macht hebben en zich niet door ethische principes laten leiden.

Publieke diensten moeten draaien op publieke voorwaarden. We gaan Europese samenwerkingen aan om stappen te zetten richting meer digitale onafhankelijkheid. Daarbij bundelen we de digitale krachten die Europa te bieden heeft en bouwen we digitale toepassingen die in de hele EU op elkaar kunnen aansluiten. De gemeente gaat volledig open source en we geven Amsterdammers en Weespers meer inzicht hoe hun data gebruikt wordt. Zo bouwen we stap voor stap aan een sterk Amsterdam in een onafhankelijk Europa.

- Elke Europese stad heeft zijn eigen digitale krachten. Volt wil dat Amsterdam daar op inspeelt en samen met andere Europese steden voortbouwt op de Eurostack en het 'digitale autonomie competentie centrum,' om samen Europese, digitaal onafhankelijke tools en omgevingen te bouwen. Barcelona levert bijvoorbeeld een online participatieplatform, Amsterdam ontwikkelt de veilige cloudopslag en Helsinki de digitale identiteitslaag. Deze samenwerking voorkomt dubbele investeringen en onderzoeken, verhoogt de schaalbaarheid en versterkt de regie op technologie.
- Samen met andere Europese steden ontwikkelt Amsterdam een grote gedeelde Europese bibliotheek voor publieke AI-tools. Daarmee bouwen we aan een netwerk van AI-tools die

interoperabel zijn in de hele EU en stellen we Europa in staat competitief en onafhankelijk te worden in de wereld. Alle toepassingen in de bibliotheek zijn veilig in-house ontwikkeld of gehost, om de privacy te waarborgen. We koppelen ook een AI Skills Academy voor ambtenaren en inwoners aan de bibliotheek, om hen op te leiden in hoe zij de toepassingen kunnen benutten.

- Digitale toepassingen en omgevingen moeten in de hele EU op elkaar kunnen aansluiten. Volt wil dat Amsterdam actief samenwerkt met andere Europese steden aan de ontwikkeling van gezamenlijke standaarden, beleid en kaders voor interoperabiliteit. Volt wil voortbouwen op bestaande initiatieven zoals Living-in.EU en Common Ground, zodat onze digitale systemen uitwisselbaar zijn en voldoen aan Europese publieke standaarden.
- Via e-Estonia gaan we een partnerschap aan met Tallinn om Amsterdam verder te ontwikkelen op het gebied van digitalisering. Zo stimuleren we een gezamenlijke digitale infrastructuur die onafhankelijk is van grote commerciële aanbieders.
- Volt wil dat de gemeentelijke digitale omgeving volledig op open source besturingssystemen en applicaties gaat draaien, zonder afhankelijkheid van gesloten commerciële besturingssystemen. We blijven actief meewerken aan de 'proof of concept' van de open source samenwerksoftware van het Rijk.
- De gemeente ontwikkelt een Vendor Lock-in Index. Deze index maakt elk jaar voor ieder domein inzichtelijk hoe afhankelijk de gemeente is van specifieke digitale leveranciers: wie de software levert, hoe vervangbaar de software is, welke exitstrategie er in het contract staat en of de software voldoet aan open standaarden. Zo kunnen we bijsturen richting onafhankelijkheid van Big Tech.
- We investeren in kennisopbouw en in een ecosysteem waarin publieke digitale innovatie niet alleen technisch sterk is, maar ook bijdraagt aan maatschappelijke doelen. We organiseren hackathons en ontwikkel sessies met de open source en open internet communities. We richten een 'Commons Cloud Consortium Amsterdam' op, waarin de gemeente structureel gaat samenwerken met maatschappelijke partijen en lokale bedrijven om kennis, infrastructuur en software te bundelen en deze te delen met andere overheden.
- Volt wil dat de gemeente blijft investeren in kennisrelaties zoals de Smart Cities Marketplace van de Europese Commissie en de Cities Coalition for Digital Rights die zij zelf is gestart met New York en Barcelona. Amsterdam gaat een jaarlijkse European Digital Cities Summit opzetten en hosten, waar Europese steden hun best practices kunnen delen over bijvoorbeeld open data en publiek-private innovatie-ecosystemen. We willen ook dat Amsterdam samen met Europese partnersteden gezamenlijke expertsessies organiseert over onderwerpen als digitale inclusie, kunstmatige intelligentie en open data.

VERANTWOORDE DIGITALE OPENBARE RUIMTE

Amsterdam heeft steeds meer 'slimme' sensoren, algoritmen en digitale systemen op straat. Dat biedt mooie kansen om de stad beter te laten werken voor haar inwoners: van groen licht voor fietsers in de regen tot afval dat eerder wordt opgehaald en betere luchtkwaliteit.

Maar digitalisering mag niet zonder meer ten koste gaan van privacy of zeggenschap. Volt wil daarom dat technologie de Amsterdammers dient. Met duidelijke spelregels, transparante registers en ruimte voor bewoners om mee te beslissen. We investeren in digitale infrastructuur en zetten data in om de stad schoner te maken en de bewoners (online) veiliger. We leren daarbij van andere Nederlandse en Europese steden. Altijd met oog voor ethiek, openheid en in het belang van de mensen in de stad.

- De gemeente Amsterdam zet de capaciteit van haar toonaangevende IT open source team in om de digitale transitie van de Nederlandse en Europese overheden te trekken. Hiervoor investeert Amsterdam in eigen publieke en open source digitale infrastructuur. We geven het Digitalisering, Innovatie en Informatie Team een breed mandaat om zelf publieke alternatieven voor applicaties en digitale platformen te ontwikkelen. Denk aan een open evenementenplatform, waar buurtinitiatieven en culturele evenementen te vinden zijn. Deze platforms draaien op Amsterdamse servers of Europese publieke cloud, gebruiken geen tracking en respecteren de privacy.
- De gemeente stapt voor de communicatie met inwoners over op privacyvriendelijke en veilige applicaties en op ethische alternatieven voor social media en andere functies.
- Er bevinden zich steeds meer sensoren in de publieke ruimte die data verzamelen. Volt wil dat de gemeente het Amsterdamse sensorenregister uitbreidt tot een volwaardige en complete digitale kaart van alle sensoren die in Amsterdam data verzamelen. De gemeente zorgt dat meer bedrijven hun sensoren aanmelden, dat de kwaliteit van de informatie in het register hoog is en dat meer Amsterdammers en Weespers van het bestaan van het register afweten. De gemeente stelt de gegenereerde, niet-herleidbare data beschikbaar zodat ondernemers, onderzoekers, en inwoners er ook zelf toepassingen mee kunnen bedenken.
- Volt wil dat de gemeente de samenwerking opzoekt met andere Nederlandse en Europese steden in netwerken als de Cities Coalition for Digital Rights en Eurocities, om kennis te delen en samen op te trekken richting hogere overheden.

DIGITALE WEERBAARHEID: AMSTERDAM CYBERKLAAR IN 2030

Volt wil dat Amsterdam voorop loopt in digitale veiligheid. We bouwen een stad waar inwoners weten dat hun gegevens veilig zijn, waar bedrijven weerbaar zijn tegen digitale aanvallen en waar de overheid cyberdreiging serieus neemt. Digitale weerbaarheid is namelijk een publieke plicht. Amsterdam wordt zo de eerste stad in Nederland met een open, democratisch en toekomst-bestendig cyberbeleid.

- De digitale dreiging in Nederland is groot. Er zijn in Amsterdam incidenten geweest rondom ransomware, DDoS- en cyberaanvallen van andere staten. Volt wil dat de gemeente Amsterdam digitaal veiliger wordt, zodat de persoonlijke gegevens van inwoners beter beschermd zijn en de stad kan blijven draaien als er een cyberaanval plaatsvindt. We zorgen dat de gemeente haar belangrijkste computersystemen beter beveilt, scherp toezicht houdt op haar leveranciers en medewerkers traint om risico's te herkennen.

- Volt wil dat de gemeente digitale weerbaarheid niet alleen beschouwt als een interne taak, maar ook als een publieke dienst die zij levert aan Amsterdammers en Weespers. De gemeente zet vanaf 2027 een structureel hulpprogramma op voor mensen die slachtoffer zijn geworden van digitale criminaliteit. In samenwerking met wijkteams, bibliotheken en het Digitaal Veilig Thuis-initiatief biedt de gemeente online en fysiek laagdrempelige hulp bij cybercrimes als phishing, online afpersing of identiteitsfraude.

DEMOCRATISCHE AI-GOVERNANCE

AI is niet meer weg te denken uit ons leven, maar is tegelijk ook een ongrijpbaar fenomeen. Zo bepalen AI-systeem steeds vaker op basis van zogenaamde logische modellen wie recht heeft op hulp, onderwijs of zorg – zonder dat je als inwoner goed kunt doorzien hoe of waarom. Amsterdammers en Weespers moeten niet overgeleverd zijn aan niet-controleerbare beslissingen van een computersysteem. We willen dat inwoners controle krijgen op AI en de uitkomsten kunnen toetsen op willekeur. Zij moeten de stappen van AI-besluitvorming kunnen inzien en zelf kunnen meedenken en meebeslissen over de ontwikkeling van de AI-tools die de gemeente wil inzetten. Zo maken we van Amsterdam een stad waar technologie transparant is en de mensen regie houden.

- Volt vindt dat Amsterdammers en Weespers moeten kunnen meepraten over de ontwikkeling van AI-tools die de gemeente wil inzetten voor beslissingen die hen aangaan. Zoals bij het Slimme Check-algoritme voor sociale bijstand, dat werd stopgezet nadat het burgerpanel te grote privacyzorgen had geuit. Volt steunt het structureel maken van dit soort participatie, met formele bevoegdheden en terugkoppeling naar de gemeenteraad.
- Amsterdammers en Weespers moeten inzicht kunnen krijgen in het gebruik van hun gegevens. Voor alle digitale systemen waar een risicoanalyse (DPIA) wordt uitgevoerd, moet het onderzoek openbaar gemaakt worden. Zo kunnen Amsterdamse inwoners erop vertrouwen dat digitale systemen eerlijk, transparant en in het publieke belang worden ingezet.
- We richten fysieke en digitale usability labs in waar inwoners van de stad AI-toepassingen kunnen testen, feedback kunnen geven en samen met ontwikkelaars verbeteringen voor de tools kunnen voorstellen. Zo zorgen we voor AI-tools die echt bruikbaar zijn en minder blinde vlekken hebben.
- Alle stappen van AI-ontwikkeling en besluitvorming worden publiekelijk inzichtelijk gemaakt via open registers. Burgers kunnen zien hoe hun input verwerkt wordt en welke afwegingen zijn gemaakt. Dit maakt de gemeente aanspreekbaar op haar AI-beleid.
- Alle gemeentelijke AI-systeem moeten verplicht voldoen aan “uitlegbare AI” (XAI) standaarden. Of het nou gaat om een parkeerboete of de WOZ-waarde van een huis, elk besluit dat door of met een algoritme wordt genomen, moet altijd visueel en begrijpelijk worden uitgelegd aan Amsterdammers.
- Iedere burger is eigenaar van zijn, haar of diens eigen identiteit. Volt wil dat de gemeente zich in Den Haag sterk maakt voor een verbod op het imiteren van persoonsgelijkheid met deepfakes en voor een nationaal meldpunt, waar mensen melding kunnen maken van misbruik door of met AI.

AI ALS VERSNELLER VAN GEMEENTELIJKE DIENSTVERLENING

Volt wil dat de gemeente zelf een voorbeeld stelt als digitale dienstverlener. Waar het verantwoord kan, zetten we AI in om wachttijden te verkorten, om ambtenaren te ontlasten en om burgers beter te helpen. Alles gebeurt transparant en uitlegbaar: technologie moet werken vóór mensen, niet in hun plaats.

- De gemeente laat zelf zien welke kansen AI biedt, door het in te zetten om haar dienstverlening te verbeteren. De gemeente maakt voor alle gemeentelijke afdelingen een inventarisatie van AI-kansen om processen te verbeteren of te automatiseren. De focus ligt op het inzetten van AI op niet-kritieke taken waar het risico op fouten in processen richting de inwoners laag is en het de gemeentelijke medewerkers echt ondersteunt. Succesvolle AI-projecten zoals ChatAmsterdam, de zelf ontwikkelde AI-assistent die ambtenaren helpt bij het schrijven van teksten en samenvattingen, breiden we uit. Zo zijn ambtenaren minder tijd kwijt aan routinewerk en kunnen de burgers sneller antwoord krijgen.
- We zetten AI in als versneller van vooruitgang, maar wel met een belangrijk voorbehoud: AI-toepassingen moeten voor de Weesper en de Amsterdammer altijd transparant en controleerbaar zijn. Volt erkent dat deelname in de digitale samenleving een keuze is en geen verplichting. Daarom moet je altijd kunnen kiezen om bij de gemeente door een mens te worden geholpen in plaats van door een AI-tool.
- Het gebruik van kunstmatige intelligentie mag niet onzichtbaar zijn: burgers en werknemers moeten weten wanneer een algoritme of AI-tool bij besluiten of werkzaamheden van de gemeente betrokken is. Volt pleit daarom voor duidelijke communicatie met labels en meldingen als AI is ingezet, bijvoorbeeld als chatbot maar ook om documenten te analyseren of samen te vatten.

DUURZAAM DATACENTERBELEID

In een digitale en moderne stad kun je niet om datacenters heen, maar die centers mogen niet teveel ten koste gaan van het klimaat of de leefomgeving. Door de problemen met netcongestie is uitbreiding van datacenters voorlopig sterk beperkt. Volt wil dat datacenters die zich in de toekomst in Amsterdam willen vestigen zelf gaan bijdragen aan de oplossing: zij moeten actief de druk op het elektriciteitsnet helpen verlagen en energie efficiënter benutten.

In de toekomst bieden we alleen ruimte aan duurzame datacenters die bijdragen aan lokale of maatschappelijke doelen, zoals kennisontwikkeling of het benutten van restwarmte voor stadsverwarming. We stimuleren energie-efficiëntie en innovatie en we geven voorrang aan datacenters die de stad en haar inwoners echt ten goede komen boven grootschalige hyperscales. Zo combineren we digitale kracht met groene verantwoordelijkheid en zorgen we dat beide elkaar versterken.

- Datacenters moeten duurzaam, publiek en verantwoord zijn en bijdragen aan een onafhankelijk Europa. In een digitale wereld waarin steeds meer data wordt verbruikt, moet de gemeente zorgen voor een toekomstbestendig datacenterbeleid.
- We laten datacenters zelf bijdragen aan het vinden van oplossingen voor het overbelaste stroomnet. Door netcongestie is vestiging en uitbreiding van datacenters in de stad in de komende jaren in principe niet toegestaan. Datacenters die zich in de stad willen vestigen of die willen uitbreiden, dienen oplossingen aan te dragen voor de netcongestie in de stad, zoals netverzwarening, of voor koppeling van het datacenter aan een warmtenet of directe afnemer zoals een ander bedrijf.
- Vestiging of uitbreiding van datacenters in de stad wordt - ook als de netcongestie eenmaal is opgelost - in de toekomst alleen toegestaan als deze voldoen aan strikte duurzaamheidseisen en inpassingsvoorraarden. Daar scherpen we het Vestigingsbeleid Datacenters op aan. Dit vereist intensief overleg met netbeheerders, energieleveranciers en omliggende gemeenten – Amsterdam neemt hierin het voortouw.
- De vestiging van datacenters moet zorgvuldig worden afgewogen binnen de beperkte stedelijke ruimte. Alleen datacenters die aantoonbaar maatschappelijke meerwaarde bieden krijgen ruimte. Zo voorkomen we energie-intensieve “hyperscales” die niet in de stedelijke omgeving passen.
- We streven ernaar om in de toekomst alleen nog datacenters met een publiek of strategisch doel zich te laten vestigen in de stad. Initiatieven zoals het hosten van overheidsdiensten in een Europese cloud of academisch onderzoek maken eerder kans dan puur commerciële hyperscales. Het Amsterdamse datacenterbeleid gaat zich richten op het aantrekken en faciliteren van “verantwoorde datacenters” die Europese digitale onafhankelijkheid vergroten.

5. GA VOOR DEMOCRATIE ENGELJK- WAARDIGHEID

5.1

EEN STERKE AMSTERDAMSE DEMOCRATIE

In een sterke democratie voelen inwoners zich gehoord, serieus genomen en betrokken bij de besluiten in hun stad. Maar in Amsterdam voelen mensen zich vaak juist buitengesloten door de politiek. Volt vindt dat je als inwoner echt moet kunnen meebeslissen over de stad. Wat Volt betreft mogen Amsterdammers zelf een deel van het stadsbudget uitgeven en kiezen zij zelf hun burgemeester.

We geven inwoners meer instrumenten om inspraak of invloed uit te oefenen. Daarbij versterken we de stem van de jonge mensen en internationals in de stad.

De gemeente moet het vertrouwen van de Amsterdammers en Weespers steeds blijven verdienen. Dat begint bij meer transparantie over hoe de gemeente besluit en hoe de raad stemt. We bouwen ook aan een sterke lokale democratie, met genoeg onafhankelijke tegenmacht. En met een gemeenteraad die een betere afspiegeling is van de inwoners en zich nog meer voor hen kan inzetten.

Volt staat pal voor de vrijheid van meningsuiting. We beschermen het grondrecht van iedereen om in Amsterdam vreedzaam te demonstreren. De politie moet bewaken dat je in de stad veilig en zonder intimidatie voor je waarden kunt blijven opkomen. Ook investeren we in sterke, veilige, onafhankelijke en diverse lokale media. Nepnieuws en beïnvloeding door algoritmen gaan we tegen. Zo houden we informatie betrouwbaar voor iedereen in de stad.

MEER INSPRAAK EN INVLOED VOOR INWONERS

Volt wil dat de stem van de inwoners er écht toe doet. Zij weten als geen ander wat er speelt in hun stad en wat er nodig is. We gaan de inwoners van Amsterdam de kans geven om mee te beslissen over waar de gemeente geld aan uitgeeft. We geven hen ook meer inspraak en invloed op het beleid. Zo bouwen we aan een sterke en actieve lokale democratie.

- Volt wil dat inwoners zelf mogen kiezen welke initiatieven voor de stad of hun buurt met gemeentegeld betaald worden. Daarom voeren we stadsbreed participatief begroten in, naar voorbeeld van Parijs. Inwoners kunnen initiatieven inbrengen om Amsterdam te verbeteren en meebeleiden over welke initiatieven de gemeente gaat betalen en uitvoeren. De gemeente maakt hier jaarlijks een

budget voor vrij en voert de gekozen initiatieven uit, samen met de initiatiefnemers. We zorgen voor een eenvoudig, transparant en inclusief participatieproces en bouwen daarbij voort op de ervaringen met de bestaande buurtbudgetten.

- Volt wil dat de gemeente een permanent Amsterdams burgerberaad instelt, geïnspireerd op het model van steden als Eupen, Aken en Ostbelgië. Dit is een vast orgaan waarvoor we een diverse groep Amsterdammers, Weespers en internationals inloten om zitting te nemen. Aan het einde van hun zittingstermijn rouleren ze en worden weer nieuwe inwoners ingeloot. Het burgerberaad kan gevraagd en ongevraagd advies geven aan de gemeenteraad, maar ook als 'stem van de inwoners' vragen stellen aan de politiek. De leden kunnen ook concrete onderwerpen aandragen voor losse burgerberaden, waarin een groep gelote inwoners zich in meerdere bijeenkomsten over het onderwerp buigt en aanbevelingen opstelt. Zo geven we de stem van de inwoners structureel een plek.
- Totdat een permanent burgerberaad gerealiseerd is, zorgen we dat inwoners initiatiefrecht krijgen om eenmalige burgerberaden bijeen te roepen.
- Volt wil jaarlijks een Motiemarkt organiseren, zoals Lelystad al met succes doet. Op de markt kunnen inwoners hun ideeën en voorstellen voor moties delen en promoten. Raadsleden helpen hen om de populairste ideeën om te zetten in moties, die worden voorgelegd aan de gemeenteraad. Bij een meerderheid worden de moties uitgevoerd.
- Volt wil de directe democratie op wijkniveau versterken, net zoals in Zwitserland gebeurt. Daarom maken we wijkreferenda mogelijk in de stad, door de referendumverordening aan te passen. Zo krijgen Amsterdammers meer zeggenschap over thema's die in hun eigen wijk spelen, zoals groenvoorziening, verkeersveiligheid en voorzieningen in de buurt.
- Andere Europese steden, zoals Barcelona en Helsinki, gebruiken al jaren met succes een digitale participatiemethode om inwoners op allerlei manieren te laten participeren in de vorming van besluiten en beleid. Volt wil in Amsterdam ook zo'n digitaal participatieplatform, waar Amsterdammers kunnen meepraten, adviseren en stemmen over de toekomst van Amsterdam. Dit platform bevat AI-ondersteunende tools, zoals automatische vertalingen, zodat ook bijvoorbeeld jongeren, migranten, internationals en minder digitaal vaardige inwoners volwaardig kunnen deelnemen.
- We willen jongeren van 12 tot 18 jaar actief betrekken bij de politiek. Daarom starten we met een pilot 'Themastemmen'. Jongeren stemmen daarin niet op partijen, maar geven per thema aan welke partij volgens hen de beste ideeën heeft. Zo kunnen zij laagdrempelig laten horen wat zij belangrijk vinden voor de stad. De uitslag wordt serieus genomen: het college reageert publiekelijk op de uitkomsten en legt uit wat zij met die uitkomsten heeft gedaan.
- Jongeren moeten zelf kunnen meebeslissen over hun toekomst en over wie hen vertegenwoordigt in de stad. Volt wil daarom dat jongeren vanaf 16 jaar al stemrecht krijgen bij gemeenteraadsverkiezingen. De gemeente zet zich hiervoor in bij het Rijk.
- Het aantal mensen dat gaat stemmen tijdens verkiezingen daalt al jaren in onze stad, met name in Noord, Zuidoost en Nieuw-West. Daarom wil Volt jongeren meer bewust maken van het belang van de lokale democratie - en in het bijzonder van stemmen - door leraren meer ondersteuning te bieden bij lessen en gesprekken over dit thema op middelbare scholen, mbo's, hogescholen en universiteiten.

- Volt wil dat de gemeente jongeren die 18 jaar worden uitnodigt op het stadhuis en in de stadsdeelkantoren voor een kennismaking met de lokale democratie. Daarmee heten we een belangrijke doelgroep welkom in de lokale democratie, zodat jongeren de weg naar de stembus en naar meer participatie en invloed weten te vinden.
- Volt wil dat Amsterdam structureel stadsgesprekken tussen het college en de internationale gemeenschap organiseert in alle stadsdelen en het stadsgebied, en dat de gemeente actief ontmoetingen tussen internationals en locals organiseert en faciliteert. Zo bouwen we aan wederzijds begrip en versterken we het gevoel van een gezamenlijke stad.
- Volt wil dat de gemeente internationals ook actief betrekt bij de lokale democratie, onder meer door hen actiever te informeren over hun stemrecht, hen meer en vaker informatie aan te reiken en te onderzoeken welke drempels, zoals taal, er weggenomen kunnen of moeten worden om beter te participeren.
- Volt vindt dat inwoners van de stad zelf de beste ogen en oren zijn. De Amsterdam app bestaat al een paar jaar, maar is bij veel mensen nog onbekend. In deze app kunnen mensen vragen stellen aan de gemeente, meldingen doen van overlast van afval en geluid en verzoeken indienen voor reparaties, bijvoorbeeld aan kapotte speeltoestellen. Volt zet in op een grootschalige promotie van deze app en een snelle afhandeling van alle vragen, meldingen en verzoeken door de gemeente.

VERSTERK DE LOKALE DEMOCRATIE

De lokale democratie is het kloppende hart van onze samenleving. Hier worden besluiten genomen die het dagelijks leven van Amsterdammers raken. De burgemeester, wethouders, volksvertegenwoordigers en onafhankelijke toezichthouders behartigen de belangen van de Amsterdamse inwoners, maar die inwoners hebben daar niet altijd rechtstreeks invloed op of inzicht in. Volt wil de lokale democratie versterken, door Amsterdammers en Weespers meer invloed te geven op wie hun stad bestuurt. We maken het verkiezingsproces toegankelijker en het raadswerk transparanter, en ondersteunen volksvertegenwoordigers beter in hun werk. We maken dankbaar gebruik van de initiatieven van bewoners zelf om de stad beter te maken, en geven die de ondersteuning en waardering die ze verdienen.

- Amsterdam krijgt een wethouder Europese Zaken, die onze stad actief verbindt met Europa.
- Als het aan Volt ligt, kiezen Amsterdammers in de toekomst zelf hun burgemeester in een rechtstreekse verkiezing. Nederland is het enige Europese land waarin dit nog niet gebeurt. En dat terwijl de burgemeester aan het hoofd staat van het dagelijks bestuur van de stad. We sturen bij het Rijk aan op een wetswijziging die een verkozen burgemeester mogelijk maakt.
- Totdat de burgemeestersverkiezing wordt ingevoerd, start de gemeente Amsterdam al met een pilot ‘Mijn Burgemeester’ om ervaring op te doen met het betrekken van Amsterdammers bij de selectie. Amsterdammers mogen in die pilot alvast inspraak leveren op de profielbeschrijvingen van de burgemeester die de gemeenteraad gebruikt.

- Volt wil dat stadsdeelcommissies hun huidige zeggenschap over lokale thema's behouden en meer zichtbaarheid krijgen in de lokale besluitvorming. We staan open voor het toekennen van extra bevoegdheden aan stadsdeelcommissies, mits dit bijdraagt aan de algehele slagkracht van de stad. Volt kiest voor een model waarin stadsdeelcommissies geen bestuurlijke eilanden zijn, maar actieve partners in een samenhangend stadsbestuur. Stadsgebied Weesp behoudt daarin zijn eigen identiteit.
- Uit onderzoek van de Rekenkamer van Amsterdam in 2024 bleek dat veel stemlocaties bij verkiezingen niet voldoen aan de toegankelijkheidsnormen, vooral in Nieuw-West en Zuidoost. Dit belemmert het stemrecht voor kiezers die van die toegang afhankelijk zijn (zoals mensen met een beperking) of er baat bij hebben. We verbeteren de toegankelijkheid van stemlocaties bij verkiezingen en de communicatie hierover richting kiezers. Zo geven we iedereen de kans om makkelijk en snel te stemmen.
- We hechten aan een betrouwbare en transparante overheid. Daarom blijven we de Rekenkamer, de Ombudsman en andere onafhankelijke toezichthouders koesteren en versterken in hun rol om het stadsbestuur kritisch te volgen en Amsterdammers een stem te geven. Zo zorgen we dat macht altijd gepaard gaat met tegenmacht en dat de stad eerlijk, open en rechtvaardig bestuurd wordt.
- We willen dat Amsterdam keuzes blijft maken op basis van kennis, niet op basis van de waan van de dag. Daarom onderzoeken we de oprichting van een onafhankelijke Wetenschappelijke Raad voor Amsterdams Beleid, een soort WRR voor de stad, die het gemeentebestuur helpt vooruit te kijken en beleid te toetsen op langetermijneffecten. Zo zorgen we dat Amsterdam verstandige, rechtvaardige en toekomstbestendige besluiten neemt, ook voor de generaties na ons.
- Grote Europese steden als Berlijn en Madrid werken met fulltime raadsleden. Dat verhoogt de kwaliteit van het raadswerk en verlaagt tegelijk de drempels voor inwoners om zich verkiesbaar te stellen als raadslid. Volt wil dat dit in Amsterdam ook mogelijk wordt, zodat raadsleden zich volledig kunnen richten op hun werk voor en met de Amsterdammers, en de raad een betere afspiegeling wordt van de stad. Samen met andere grote steden zetten we ons bij het Rijk in voor een verhoging van de vergoedingen, voor meer raadszetels per stad en moderne verlofregelingen.
- Amsterdammers moeten goed kunnen nagaan hoe de raadsleden hen vertegenwoordigen. Maar op de website van de gemeente is nu niet makkelijk terug te vinden hoe zij hebben gestemd in raadsvergaderingen. We maken het stemgedrag van de raadsleden veel inzichtelijker, door voor elk agendapunt en politiek voorstel weer te geven wie wat heeft gestemd.

BENUT HET INITIATIEF VAN DE AMSTERDAMMERS

Onder Amsterdamse inwoners bruist het van de creatieve ideeën die de stad vooruit kunnen helpen. Buurtbewoners die zelf iets willen ondernemen lopen daarbij soms tegen regels of beperkingen aan. We geven volop ruimte aan initiatieven die vanuit de stad zelf komen.

Volt wil dat de gemeente vertrouwt op de kracht van bewoners en structureel investeert in lokale initiatieven die hun buurt écht kennen en verder brengen.

- Volt ziet buurtplatforms als een belangrijk onderdeel van de lokale democratie. Ze brengen bewoners- en ondernemersorganisaties bij elkaar en geven een geluid aan de buurt.

Daarom wil Volt de oprichting van buurtplatforms stimuleren, passende ondersteuning bieden en ervoor zorgen dat deze buurtplatforms een volwaardige gesprekspartner zijn van de gemeente over onderwerpen die de buurt raken.

- We geven steun aan maatschappelijke initiatieven van Amsterdammers en Weespers, door de succesvolle subsidieregeling ‘Integraal Maatschappelijk Initiatief’ terug te brengen. De regeling krijgt eenvoudigere voorwaarden, die beter aansluiten bij de wensen van initiatiefnemers. Bijvoorbeeld door te regelen dat verantwoording mag worden afgelegd met foto’s of video’s van hun initiatief. Zo kunnen nog meer bewoners en organisaties hun ideeën voor een mooiere stad uitvoeren.
- We erkennen de waarde van gewortelde verenigingen en buurthuizen die langdurig in buurten actief zijn. We willen dat de gemeente hun werk structureel ondersteunt met meerjarige regelingen.
- We willen dat Amsterdam waardering en ondersteuning biedt aan de duizenden vrijwilligers die onze stad draaiende houden. Daarom zorgen we dat organisaties, zoals de Vrijwilligers Centrale Amsterdam, steun krijgen. Zo versterken we de kracht van Amsterdammers die zich belangeloos inzetten voor hun buurt, sportclub, zorginstelling of opvanglocatie, het echte cement van onze samenleving.

OPENBAAR EN TRANSPARANT STADSBESTUUR

Vertrouwen in de politiek moet steeds weer verdiend worden. Dat begint bij een overheid die transparant is over haar besluitvorming. Maar voor veel Amsterdammers is nog niet altijd duidelijk welke besluiten de gemeente neemt en hoe zij die motiveert. Dit zorgt voor frustratie en verzwakt het draagvlak voor besluiten van de gemeente. Volt wil de transparantie van het stadsbestuur – en daarmee het vertrouwen in de politiek – vergroten. We geven de inwoners meer inzicht in hoe beslissingen tot stand komen. Ook zorgen we dat informatie over besluitvorming begrijpelijk en makkelijk te vinden is. Zo kun jij als Amsterdammer of Weesper nagaan wat de gemeente voor jou doet.

- Volt wil de openbare informatie van de gemeente transparanter, toegankelijker en inclusiever maken. We zorgen dat brieven, mails, flyers en andere communicatie vanuit de gemeente begrijpelijk zijn voor iedere Amsterdamer en beter worden afgestemd op de ontvanger. Bij ieder besluit geeft de gemeente een begrijpelijke uitleg in meerdere talen. We maken regels, beleidsbesluiten en de stukken waarop die besluiten gebaseerd zijn beter vindbaar op de website. De gemeente verstrekkt relevante informatie aan de Amsterdammers in begrijpelijke taal, in verschillende vormen (zoals tekst, audio en visueel) en via diverse kanalen.
- We halen de achterstanden in op de verzoeken om openbaarmaking van informatie die bij de gemeente liggen (WOO-verzoeken), zodat inwoners sneller toegang krijgen tot publieke informatie.
- Volt wil dat de gemeente een experiment lanceert voor een gemeentelijk lobbyregister, naar Iers model. Nederland loopt achter in de transparantie als het gaat om belangenvertegenwoordiging. Een lobbyregister maakt voor Amsterdammers meer inzichtelijk met welke partijen de gemeente contact heeft gehad in het kader van werkbezoeken en besluitvorming.

- We verbeteren digitale systemen om informatie over de gemeente sneller, vollediger en gebruiksvriendelijker beschikbaar te stellen aan inwoners, raadsleden, journalisten en andere geïnteresseerden. We zetten in op een eenvoudig doorzoekbaar digitaal archief en bieden passende ondersteuning aan mensen die informatie willen opvragen.
 - Volt wil dat de gemeente inzet op ‘actieve openheid’ door overheidsinformatie standaard en direct openbaar te maken, tenzij andere wetten dit voorkomen, bijvoorbeeld in verband met privacy. Landen als Zweden laten zien dat dit werkt: daar is openbaarheid een grondrecht en wordt overheidsinformatie in principe direct openbaar, vaak binnen één werkdag en zonder dat een verzoek tot openbaarmaking nodig is.
-

PAL ACHTER HET DEMONSTRATIERECHT

Vreedzaam demonstreren is een grondrecht. In onze democratie heeft iedere Amsterdammer het recht om op een veilige manier zijn, haar of diens mening te uiten, met anderen bij elkaar te komen en op te roepen tot verandering. Volt wil het demonstratieright en de vrijheid van meningsuiting beschermen. De politie moet zorgen dat demonstraties veilig en goed verlopen, zonder dat mensen worden afgeschrikte met intimidatie of geweld. Daarom moeten de regels voor demonstraties duidelijk zijn en moet het optreden van de politie voorspelbaar en de-escalerend zijn. We investeren in betere samenwerking en communicatie tussen politie en organisatoren. Zodat je in Amsterdam kunt blijven opkomen voor waar je echt in gelooft.

- We zetten de inzet van de vredeseenheid van de politie bij demonstraties voort en versterken deze waar nodig. Deze gespecialiseerde eenheid speelt een belangrijke rol in het de-escaleren van spanningen, het opbouwen van vertrouwen tussen demonstranten en politie, en het waarborgen van het recht op vreedzaam protest.
- We zorgen dat organisatoren een demonstratie eenvoudig kunnen aanmelden via een gebruiksvriendelijk online invulformulier en dat zij in contact kunnen staan met de gemeente en de politie.
- We willen dat de gemeente zich inspant om elke demonstratie mogelijk te maken, ook als deze niet of te laat is aangemeld. Geen kennisgeving, of een te late kennisgeving, is nooit een reden om een demonstratie te beperken, laat staan te verbieden. Voor elke demonstratie, aangemeld of niet, gelden dezelfde regels.
- Het aantal demonstraties in de stad groeit de laatste jaren explosief. Dat vraagt een grote inzet van de politie. We willen dat de gemeente en de politie met elkaar in gesprek gaan om te kijken wat er nodig is om het groeiende aantal demonstraties goed en vreedzaam te laten verlopen.
- We vinden het belangrijk dat demonstranten vreedzaam kunnen protesteren en hiertoe niet worden ontmoedigd door de politie. Signalen over het gebruik van surveillancetechnologie men wij serieus. Voor Volt is er geen plaats voor de inzet van realtime gezichtsherkenning tijdens demonstraties.

VRIJE EN ONAFHANKELIJKE INFORMATIE

Onafhankelijke en diverse media zijn onmisbaar om de democratie goed te laten werken. Ze zijn onze bron voor betrouwbare informatie, controleren de macht en bieden ruimte voor debat. De snelle ontwikkeling van online en sociale media en van AI brengt nieuwe kansen, zoals meer participatie door Amsterdammers en meer transparantie. Maar het brengt ook nieuwe risico's, zoals desinformatie en beïnvloeding door algoritmen. Volt wil investeren in sterke, veilige en onafhankelijke lokale media. Media die toegankelijk zijn voor iedereen, die uiteenlopende perspectieven zichtbaar maken en die burgers goed informeren.

- Volt pleit voor een duurzaam financieringsmodel voor lokale media, waarbij hun onafhankelijkheid gewaarborgd blijft. We behouden de subsidieregeling voor buurtmedia en zorgen voor objectieve, niet-discriminerende en transparante criteria voor de toewijzing van subsidies. We vinden het belangrijk dat verschillende perspectieven in de stad tot uiting kunnen komen in de lokale media. We ondersteunen lokale media bij het vinden van alternatieve (Europese) financiering.
- We stimuleren meer lokale media-aandacht voor EU-aangelegenheden, zodat Amsterdammers beter geïnformeerd worden over wat er in de EU gebeurt en wat dat voor henzelf en de gemeente betekent. We moedigen bijvoorbeeld live-verslaglegging van Europese parlementaire bijeenkomsten aan, net als interviews met leden van Europese instellingen of Amsterdammers die werken aan EU-projecten.
- We werken samen met mediaorganisaties, politie, PersVeilig en de Nederlandse Vereniging van Journalisten om de veiligheid en beveiliging van (lokale) journalisten te verbeteren. Zij moeten vrij en veilig zijn om hun werk te kunnen doen, zonder intimidatie, bedreiging of geweld. Denk aan een plicht voor organisatoren van demonstraties of publieke bijeenkomsten om een veiligheidsplan voor journalisten te maken, waarin perszones, persvoorlichters en aanspreekpunten worden opgenomen.
- Het verspreiden van betrouwbare informatie is een belangrijke basis voor de democratie. Mensen met een publieke stem (zoals journalisten, wetenschappers, columnisten, kunstenaars en politici) moeten vrijuit kunnen spreken, ook in de digitale wereld. Voor desinformatie, nepnieuws, ongefundeerde verdachtmakingen en discriminatie is wat Volt betreft geen plek bij publieke lokale media. Deze media moeten zich houden aan journalistieke codes en het geldende recht.
- Volt steunt de lokale bibliotheekvestigingen in de stadsdelen, zodat alle Amsterdammers toegang hebben tot kennis, cultuur en een betrouwbare informatiebasis. We willen dat Amsterdammers tot 27 jaar, nu én in de toekomst, toegang hebben tot een gratis biebpas. Hiervoor moet structureel geld vrijgemaakt worden in de (onderwijs)financiën van de gemeente.
- We versterken de mediawijsheid van de Amsterdammers, door lessen over (digitale) informatie aan te bieden in de bibliotheken. Zo kunnen inwoners leren om kritisch om te gaan met informatie en nepnieuws te herkennen.

5.2

EERLIJKE EN HUMANE OPVANG

Mensen die in Amsterdam bescherming zoeken voor oorlog, vervolging of andere humanitaire crises, moeten hier een veilig onderkomen vinden. Asielopvang moet gebaseerd zijn op de solidariteit die we zelf ook hopen te krijgen als we ooit moeten vluchten. Volt wil dat Amsterdam, als hoofdstad, haar eerlijke aandeel levert in de opvang van mensen die naar ons land vluchten en die opvang eerlijk verdeelt over de stad. We zetten in op structurele, kleinschalige opvanglocaties, midden in de wijk en dichtbij voorzieningen. Zo worden de locaties onderdeel van het leven in de buurt. In de opvang hebben mensen zelfstandigheid en kunnen ze vanaf dag één meedoen in de stad. Ook voor gevluchte mensen die zich hier hervestigen, omdat ze in een kwetsbare situatie zitten in het land waar ze naartoe gevlucht zijn, is er plaats in Amsterdam.

Volt staat voor humane opvang, altijd. Volt wil dat we aan iedereen de basisvoorzieningen leveren waar zij als mens recht op hebben. Mensen die zijn gevlucht krijgen toegang tot goede zorg. De gemeente Amsterdam moet blijven voorzien in bed, bad en brood voor iedereen in de stad en ook in sociale huisvesting voor mensen met een verblijfsvergunning. Onderwijs is cruciaal voor een veelbelovende toekomst. We zorgen daarom dat jonge mensen hoger onderwijs kunnen volgen, zodat zij kunnen bouwen aan een toekomst met perspectief.

HUMANE ASIELOPVANG

We zorgen voor humane opvang voor mensen die asiel zoeken, in veilige, inclusieve en structurele asielzoekerscentra (azc's). We zorgen ook voor meer kleinschalige opvang en voor locaties afgestemd op gevluchte mensen uit een kwetsbare groep. In de locaties kunnen bewoners koken, meedenken en zich voorbereiden op de verdere toekomst. Daarvoor realiseren we permanente woonoplossingen en flexibele doorstroomlocaties zodat de keten niet vastloopt. Buurtbewoners worden betrokken bij de totstandkoming van nieuwe locaties of wooninitiatieven en bij de komst van hun nieuwe stadsgenoten.

- We voeren de Spreidingswet uit en zetten in op structurele opvangplekken voor mensen die vluchten en op het realiseren van meer kleinschalige opvanglocaties. Asielzoekerscentra komen in de wijken van de stad, op plekken waar voorzieningen in de buurt zijn. We zorgen voor een evenwichtige spreiding van opvang over de stad op basis van de draagkracht in de wijk.

- De opvanglocaties zijn open en inclusief. Bewoners kunnen via bewonersparticipatie meepraten over het reilen en zeilen van de opvang en een actieve bijdrage leveren door op de locatie vrijwilligerswerk te doen. Het is er veilig, schoon, rustig en er is privacy. Mensen zijn in de gelegenheid om zelf te koken. Ook zijn er gedeelde ruimtes voor ontmoetingen en toegang tot wifi om contact te houden met de mensen thuis.
- Er moeten meer kleinschalige opvangplekken komen voor mensen die asiel aanvragen of geen geldige verblijfspapieren hebben en die tot kwetsbare groepen behoren, zoals alleenstaande vrouwen, gezinnen met jonge kinderen, ouderen en mensen uit de lhbtqia+-gemeenschap. Zij moeten in een veilige omgeving kunnen werken aan het opstarten van hun leven in Amsterdam.
- We willen dat mensen die asiel zoeken, mensen die een verblijfsstatus hebben gekregen en buurtbewoners elkaar meer kunnen ontmoeten. Bij de toekenning van een locatie van een azc worden de buurtbewoners geïnformeerd en ook actief gevraagd om hun nieuwe buurtgenoten te ondersteunen bij het kennismaken met de nieuwe omgeving, en daarmee de wederzijdse bekendheid te vergroten. We zorgen voor een aantrekkelijke, ruime en veilige buurtkamer in azc's waar bewoners en buurtbewoners welkom zijn. Volt wil ook gezamenlijke buurtactiviteiten en jaarlijks overleg met omwonenden mogelijk maken.
- Bij nieuwe centra worden omwonenden tijdig in de plannen meegenomen, bijvoorbeeld via informatiebijeenkomsten. Om het draagvlak te vergroten willen we dat inwoners van de stad suggesties mogen aandragen voor geschikte opvang- en doorstroomlocaties. Zoals gemeente Houten deed via het platform Houtenpraatmee.
- Indien nodig kan de gemeente terugvallen op middelgrote centrale (nood)opvanglocaties.

OPVANG VOOR MENSEN ZONDER VERBLIJFSPAPIEREN

- Volt steunt de intensieve begeleiding aan kwetsbare mensen zonder verblijfspapieren vanuit het Uitvoeringsplan Programma Ongedocumenteerden Amsterdam (POA), in de volksmond bekend als de bed-bad-brood-regeling of de Landelijke Vreemdelingenvoorziening, en pleit voor structurele financiering van dit programma.
- Open inloophuizen bieden mensen zonder verblijfspapieren toegang tot een warme maaltijd, hulp en gemeenschap. Daarom zetten we ons in voor het behoud ervan via langdurige en structurele financiering. We breiden het aantal inloophuizen uit in stadsdelen waar daar nu een tekort aan is.
- We pleiten voor structurele financiering van de dag- en nachtopvang in de winterperiode en tijdens hittegolven.

PERMANENTE WOONOPLOSSINGEN

- We zijn voorstander van gemengd wonen: we moedigen kleinschalige locaties en wooninitiatieven aan waarbij mensen met een verblijfsvergunning samenwonen en leven met andere Amsterdamse studenten, starters en ouderen, met professionele begeleiding. We richten dit in naar voorbeeld van Plan Einstein in Utrecht, waar in een opvanglocatie 300 nieuwkomers samenwonen met 30 starters uit Utrecht.

- Volt vindt dat ook mensen met een verblijfsvergunning aanspraak moeten kunnen maken op voorrang voor een sociale huurwoning. Zonder de optie om hen voorrang te geven, stagneert de doorstroom uit de azc's en blijven mensen met een verblijfsstatus onnodig lang aan de zijlijn staan. In samenwerking met de VNG moet Amsterdam er bij het Rijk op aandringen dat het Wetsvoorstel schrappen voorrang statushouders bij sociale huur wordt ingetrokken. Het schrappen van de voorrang is in strijd met het verbod op ongelijke behandeling. Ook wanneer de voorrangsregeling voor mensen met een verblijfsstatus wordt geschrapt, zullen we ons dus keihard inzetten om hen binnen een redelijke termijn te huisvesten.

INVESTEER IN DOORSTROOMLOCATIES

- Volt pleit voor het investeren in flexibele woonoplossingen als 'doorstroomlocaties', zoals kleine woonunits, omgebouwde kantoorpanden of leegstaande schoolgebouwen als tussenstap naar zelfstandig wonen. Zo kunnen (alleenstaande) mensen die een verblijfsvergunning hebben gekregen sneller uitstromen uit de azc's en mensen die uit Oekraïne zijn gevlogen uitstromen uit hun opvang. Zo kunnen ze gaan integreren en een zelfstandig leven opbouwen in de stad.
- We bieden de 3000 mensen die vanuit Oekraïne naar Amsterdam zijn gevlogen perspectief op een eigen leven in Nederland. Dure opvang in hotels maakt plaats voor opvang in duurzame en veilige locaties, met speelruimtes en een groene omgeving voor kinderen en jongeren. Uiteindelijk zorgen we voor doorstroomlocaties in de stad waar zij zelfstandig kunnen wonen.

TAALONDERWIJS

Volt wil dat in Amsterdam alle mensen die gevlogen zijn de kans krijgen om zo goed mogelijk te kunnen meedoen in de stad. Het leren van de Nederlandse taal helpt hen om hun bijdrage aan de stad te gaan vormgeven. Volt wil dat er voor gevlochten mensen geen obstakels zijn verbonden aan het leren van Nederlands en dat iedereen die de taal wil leren toegang heeft tot kwalitatief goed taalonderwijs.

- We zijn trots op de organisaties en initiatieven in de stad die zich inzetten voor mensen die gevlogen zijn en in onze stad een nieuw thuis opbouwen. Volt wil dat de gemeente organisaties met bewezen impact en effectieve initiatieven voor nieuwkomers ondersteunt. Dat kan bijvoorbeeld door middel van subsidies en het beschikbaar stellen van ruimtes.
- We bieden mensen met een verblijfsvergunning zo vroeg mogelijk perspectief op inburgering. We gaan door met de Vroege start aanpak. Zo kunnen mensen met een verblijfsvergunning die aan Amsterdam gekoppeld zijn al starten met hun inburgering vanuit het azc, ook als dat buiten de stad ligt.
- Volt wil dat de gemeente onderzoekt welke knelpunten er nu zijn bij het leren van de Nederlandse taal voor gevlochten mensen die nieuw zijn in de stad, zowel binnen als buiten het inburgeringstraject.

- We willen ook dat de gemeente onderzoekt of het (beter) begeleiden van mensen die voor gezinshereniging of -vorming naar Amsterdam komen (gezinsmigratie) een positief effect kan hebben op hun integratie.
- We willen dat de taalaanbieders taallessen aanbieden die aansluiten op de omstandigheden en leermogelijkheden van de gevuite mensen die de cursus komen volgen. Volt wil dat de gemeente Amsterdam hierover met iedere taalaanbieder prestatieafspraken maakt.
- Binnen taaltrajecten en leeroutes van het inburgeringstraject is praktijkgericht leren belangrijk. Waar mogelijk zijn de taallessen gericht op de beroepspraktijk, net zoals gemeente Arnhem al doet. Dit kan met name interessant zijn voor de tekortsectoren zoals de zorg en techniek.
- Volt wil de incidentele middelen vanuit het Programma Migratie, Asiel en Ongedocumenteerden na 2026 omzetten naar structurele middelen. Hiermee worden organisaties en instanties die bijdragen aan de inburgering van mensen die nieuw zijn in onze stad ondersteund.

ZORG IS EEN RECHT, GEEN PRIVILEGE

Mensen die hun land ontvluchten, doen dat niet zomaar. Ze laten alles achter vanwege oorlog, geweld of onderdrukking. Dat laat diepe sporen na, zoals trauma's, angsten en depressies. Zij ontvangen daarbij niet altijd de passende, snelle hulp die zij nodig hebben. Volt vindt dat iedereen recht heeft op zorg. Dat geldt voor Amsterdammers en Weespers die hier al generaties wonen, en ook voor mensen die gevucht zijn en hier net wonen. Daarom zorgen we ervoor dat deze groep weet welke rechten zij hebben. We maken informatie begrijpelijk en bieden hen toegankelijke en passende zorg aan, door hulpverleners die rekening houden met hun culturele achtergrond.

- We willen dat mensen zonder geldige verblijfspapieren toegang hebben tot zorg en hulp. Net als andere Europese steden zoals Barcelona, Madrid en Zürich zetten we ons in voor een gemeentelijke pas, speciaal voor ongedocumenteerde mensen in Amsterdam, waarmee zij een bewijs hebben om in aanmerking te komen voor de basisvoorzieningen. Het vertrouwen in de overheid onder deze groep is vaak laag. De gemeente gaat daarom met lokale organisaties en de doelgroep in gesprek om de zorgen over het gebruik van zo'n pas te identificeren.
- We verkennen de mogelijkheden om mensen zonder geldige verblijfsvergunning meer toegang tot zorg te geven met behulp van technologie, bijvoorbeeld via applicaties waarmee ze hun medische dossier veilig kunnen bijhouden, zodat zij beter geholpen kunnen worden door zorgverleners.
- Ook zorgen we dat zorgverleners meer bekend zijn met landelijke financiële regelingen om zorgkosten te dekken voor mensen zonder verzekering, zoals de Regeling onverzekerbare vreemdelingen en Subsidieregeling medisch noodzakelijke zorg aan onverzekerden van het CAK.
- We bereiden mensen met een verblijfsstatus die in een azc of (nood)opvang buiten de gemeente verblijven goed voor op hun verhuizing naar Amsterdam. Deze verhuizing is voor hen vaak een

stressvolle en onoverzichtelijke periode. De gemeente komt te hulp, met gerichte communicatie in verschillende talen en voorzien van animaties en visualisaties, en via de City Rights App.

- We bieden passende psychosociale hulp zo veel mogelijk aan in de eigen taal, bijvoorbeeld door de inzet van de tolkentefoon, rekening houdend met hun culturele achtergrond. Volt wil dat de gemeente financiering beschikbaar maakt voor bewezen initiatieven voor psychosociale hulp, bij voorkeur op of nabij opvanglocaties.
 - We zorgen ervoor dat mensen die gevlogen zijn, mensen die asiel hebben aangevraagd, mensen die een verblijfsvergunning hebben gekregen en mensen zonder geldige verblijfsvergunning structureel betrokken worden bij gemeentelijk beleid dat hen raakt. We betrekken ook lokale organisaties die hen ondersteunen.
 - We willen mobiele teams opzetten waar (groepen) nieuwkomers in Amsterdam die meestal niet bij de gemeente aankloppen, laagdrempelig terecht kunnen als zij dat willen. Bijvoorbeeld voor informatie over hun rechten of voor een doorverwijzing naar professionele hulp als dat nodig is. De hulp vanuit de mobiele teams is gratis.
-

BETEKENISVOL MEEDOEN

Iedereen moet betekenisvol kunnen leven. Veel bedrijven staan te springen om nieuwe werkenden en tegelijk zouden veel nieuwe Amsterdammers juist dolgraag werk of studie willen oppakken. Volt ziet daarin kansen en wil ervoor zorgen dat deze twee groepen elkaar vinden. We begeleiden mensen die zijn gevlogen, asiel hebben aangevraagd of een verblijfsvergunning hebben gekregen naar een stage, vrijwilligerswerk, werkplek of onderwijs. We zorgen dat jongeren die (nog) geen verblijfspapieren hebben ook na hun 18e onderwijs kunnen blijven volgen. Zo kunnen nieuwe Amsterdammers aan hun toekomst gaan bouwen en bijdragen in de stad.

- We bieden mensen met een verblijfsvergunning voldoende mogelijkheden om zich snel te ontwikkelen, te werken en bij te dragen aan de samenleving. Bijvoorbeeld door zo snel mogelijk een leerwerktraject aan te bieden, zodat zij tijdens hun inburgering al werkervaring opdoen, onder meer in sectoren waarin tekorten zijn. We werken samen met mbo- en hbo-scholen, maatschappelijke organisaties en het Regionaal Werkcentrum Groot-Amsterdam om een passend aanbod van leerwerktrajecten in te richten.
- We zien veel potentieel in de pilot Startbanen, waarbij mensen met een verblijfsvergunning die zich vanuit de opvang in Amsterdam vestigen direct een betaalde baan aangeboden krijgen. Bij succes breiden we dit project uit en maken we het structureel. We bouwen ook voort op de inzichten die de gemeente haalt uit de pilot 'Asielzoekers aan het werk' en gaan door met het Traineeship Statushouders.
- We willen dat de gemeente inzet op de verdere uitbreiding van het convenant 'Amsterdam werkt voor iedereen' naar lokale mkb-bedrijven, zodat zij ook meehelpen om mensen met een verblijfsvergunning naar zelfstandigheid te brengen.

- We maken afspraken met Vrijwilligers Centrale Amsterdam om voldoende vrijwilligersplekken te creëren voor mensen die gevlocht zijn, mensen die asiel aanvragen, mensen met een verblijfsvergunning en mensen zonder geldige verblijfspapieren. Inspiratie halen we uit het project 'Curing the Limbo' in Athene, waar gevlochte mensen trainingen krijgen in taal, ICT en persoonlijke ontwikkeling. De nieuw opgedane vaardigheden kunnen zij meteen inzetten in vrijwilligersprojecten, samen met andere inwoners uit de stad. De gemeente Amsterdam stelt subsidie beschikbaar voor de uitbreiding van het aanbod van vrijwilligerswerk.
- We bieden mensen die asiel aanvragen begeleiding en mogelijkheden om stage te lopen of te werken tijdens hun asielprocedure. Wij vinden: hoe eerder zij mee kunnen doen, hoe beter voor henzelf en voor de stad. De gemeente stelt hiervoor een plan op met o.a. het COA, uitzendbureaus, lokale vluchtelingenorganisaties en lokale werkgevers(organisaties).
- Mensen die asiel zoeken moeten vanaf dag één bezig kunnen zijn met hun toekomst op een manier die bij hen en hun dromen past. We zetten vroeg (taal)buddy's in, om het gevoel van verbondenheid met de stad en de mensen te vergroten.
- Gemeente Amsterdam zorgt ervoor dat iedereen die in Amsterdam de asielprocedure doorloopt snel een BSN-nummer heeft, zodat die drempel naar werk of opleiding verdwijnt.
- We willen het recht op onderwijs garanderen voor jongeren die asiel zoeken en jonge Oekraïeners. Vooral de toegang tot het hoger onderwijs is beperkt vanwege de hoge collegegeldtarieven. Volt wil dat hiervoor een nieuw convenant met onderwijsinstellingen wordt afgesloten, met een bijbehorend studiefonds.
- Volt wil dat jongeren zonder verblijfspapieren ook na hun achttende onderwijs kunnen volgen. We willen het convenant over toegang tot het hoger onderwijs uitbreiden naar het mbo, zodat meer jongeren zonder verblijfsstatus de kans krijgen om een passende vervolgopleiding te volgen. We maken ook afspraken over stageplaatsen. Het alternatieve studiefonds, dat als proef bij het convenant is ingericht om de collegegelden van jongeren zonder verblijfspapieren te vergoeden, maken we structureel.
- We pleiten er op landelijk niveau voor om het gemakkelijker te maken voor mensen die gevlocht zijn, mensen die asiel zoeken en mensen met een verblijfsvergunning om te werken of om betaalde beroepsopleidingen of leerwerktrajecten te volgen. Dit vraagt om meer middelen vanuit het Rijk, zodat de gemeente Amsterdam hen beter kan begeleiden naar werk.

6. GA VOOR

A vibrant night scene at a concert or festival. The foreground is filled with silhouettes of people's heads and shoulders, all with their hands raised in the air. The background is a deep purple, with bright stage lights creating streaks of light across the sky. The overall atmosphere is energetic and celebratory.

EEN STAD DIE BRUIST

6.1

KUNST, CULTUUR EN NACHTLEVEN

De muziek luisteren die jou hoop geeft in zware tijden, een mooie film of voorstelling bekijken op je vrije avond, betekenis vinden in een herdenking, of de vrijheid vieren in een optocht. Kunst en cultuur maken het leven de moeite waard. Ze zorgen voor inspiratie en verbondenheid. Of voor reflectie en een kritische noot. We investeren daarom volop in kunst en cultuur in Amsterdam.

Volt staat voor een sterke culturele sector en een zeker bestaan voor makers en instellingen. Kunst moet van en voor iedereen zijn. We verdelen het daarom eerlijker over de stad, zodat in alle stadsdelen veel openbare kunstwerken, broedplaatsen en uitgaansgelegenheden te vinden zijn. We maken culturele gebouwen voor meer mensen begaanbaar en kunstbezoek voor meer mensen betaalbaar, zodat iedereen aan kunst en cultuur mee kan doen.

We vertellen de verhalen die in de stad leven, ook de verborgen verhalen. Volt wil dat nog meer mensen zich herkennen in de herdenkingen en tentoonstellingen in de stad. Waardevol Amsterdams erfgoed gaan we beter beschermen én toekomstbestendig maken. We geven het erfgoed een nieuwe functie en verduurzamen het zonder het karakter verloren te laten gaan.

Feest vieren geeft ons vrijheid. We werken aan een veelzijdig evenementenaanbod dat meer buurtbewoners trekt en aan een bloeiende nachtcultuur. Feesten wordt duurzamer, veiliger en toegankelijker voor iedereen. En omdat we dicht op elkaar leven in de stad, beperken we de overlast voor de buren en de druk op de natuur. Zo kan Amsterdam bruisen.

EEN STERKE EN BLOEIENDE CULTUURSECTOR

Kunst en cultuur verbindt. De kunst- en cultuursector heeft in de afgelopen jaren klap op klap gekregen door de grootschalige landelijke bezuinigingen en de pandemie, en staat nog verder onder druk door stijgende kosten en onzekere contracten. Volt zet in op een sterke culturele sector, waarin makers ruimte en waardering krijgen. Dat doen we door te investeren in mensen, plekken en samenwerking – lokaal én Europees. We verhogen het budget, maken het subsidiebestel eerlijker en toegankelijker en versterken de positie van makers. Zodat de kunst blijft boeien en bloeien.

- Het kunst- & cultuurbudget van het Amsterdams Fonds voor de Kunst (AFK) was in de afgelopen jaren onvoldoende om alle aanvragers met een positieve beoordeling een meerjarig subsidiecontract aan te bieden. Daarom zet Volt in op een verhoging van het budget van het AFK voor de meerjarige subsidies in het kader van het Kunstenplan.
- De gemeente Amsterdam houdt het bestaande budget voor alle eenmalige en periodieke subsidieregelingen en ondersteuning van kunst en cultuur (zoals voor podiumkunsten, gezelschappen, expositieruimtes, makers & projecten, film- en videokunst en de andere vormen die onder het budget vallen) ten minste in stand en past jaarlijks een indexering toe.
- We brengen de financiering van Europabrede culturele projecten, zoals Culture Moves Europe en Creative Europe, binnen bereik voor gemeente en makers. Volt wil een Europees netwerk van culturele partnersteden creëren, waar makers en instellingen connecties kunnen leggen met makers in andere lidstaten om in aanmerking te komen voor Europese subsidies. De gemeente ondersteunt regiohubs en lokale broedplaatsen om dit netwerk uit te bouwen en makers te helpen met hun Europese subsidieaanvraag.
- Volt wil met alle culturele instellingen die meerjarige financiering ontvangen structurele collectieve tariefafspraken maken voor zzp'ers per 1 januari 2027. Ook voor festivals en evenementen met meer dan 2000 bezoekers worden deze tariefafspraken een voorwaarde om subsidie van de gemeente te krijgen (na een overgangstermijn). De gemeente geeft zelf het goede voorbeeld: bij evenementen die vanuit de gemeente worden georganiseerd gelden dezelfde collectieve tariefafspraken.
- De gemeente investeert meer in de culturele infrastructuur, door leegstaande gebouwen beschikbaar te stellen voor kunst en cultuur. Van expositieruimtes en broedplaatsen tot ruimtes voor nachtcultuur. Ook leegstaande etalages kunnen ingezet worden als tijdelijke expositieruimte. We reserveren een deel van de investeringen voor het creëren van permanente broedplaatsen. In de toekomst moeten ruimtes beschikbaar blijven voor nieuw talent.
- De gemeente maakt het via de omgevingsvergunning mogelijk dat makers hun ateliers ook mogen gebruiken als woonverblijf, zo lang de ateliers voldoen aan de geluids- en kwaliteitseisen uit het Besluit bouwwerken leefomgeving. Zo hoeven (beginnende) kunstenaars en makers geen dubbele lasten te betalen.
- Volt wil dat de gemeente samenwerkt met eigenaren van panden en met de Commissie voor Ateliers en (Woon)Werkpanden Amsterdam (CAWA) om jaarlijks meer woonateliers te realiseren. We zetten ook in op een doorstroomregeling en onderzoeken hoe we het delen van ateliers en broedplaatsen meer mogelijk kunnen maken.
- Volt wil dat de gemeente vaker gemengde bestemmingen toestaat op panden. In alle stadsdelen gaan we op zoek naar mogelijkheden om onbenutte ruimte te gebruiken voor functiemenging, zoals een combinatie van creativiteit, ondernemen, sport en groen.
- We onderzoeken of de ruimte onder viaduct Basisweg - het langste viaduct van de stad - kan worden benut als ruimte voor creatieve ondernemers, naar het voorbeeld van Tussen de Bogen. Denk aan kunstworkshops tussen de brugpijlers en één langgerekt openlucht kunstwerk dat onder de snelweg doorloopt.

- De gemeente gaat vanaf nu jaarlijks het aanbod qua oppervlakte aan culturele voorzieningen, vrije culturele ruimte, broedplaatsen en nachtcultuur monitoren en neemt dit op in haar beleid. Bij ongelijke spreiding over de stad grijpt de gemeente sneller in.
 - Creëren blijft mensenwerk, ook in de toekomst. Volt vindt dat in een innoverende creatieve sector de auteursrechten van makers beschermd moeten worden. We zetten ons op landelijk en Europees niveau in voor transparantie- en licentieverplichtingen en een digitaal watermerk. Er ontstaat geen auteursrecht op (de delen van) content of werken die met GenAI zijn gegenereerd.
-

KUNST EN CULTUUR VOOR IEDEREEN, VAN IEDEREEN

Alle Amsterdammers en Weespers moeten de kans krijgen om te ontdekken welke vorm van cultuur, kunst of erfgoed hun leven verrijkt. Maar lang niet iedereen kan daarvan meegenieten. Toegangskaartjes worden steeds duurder en in sommige buurten is het aanbod beperkt. Volt zet in op een stad waarin je kunst en cultuur overal kunt vinden. Waar kinderen op school muziek en dans ontdekken en waar makers uit alle hoeken van de stad gelijke kansen krijgen. En we investeren extra in de drie stadsdelen met de minste kunst.

Want alleen als iedereen meedoet, blijft Amsterdam echt bruisen.

Volt wil dat iedereen kan genieten van de kunst en cultuur in Amsterdam. Voor mensen met een beperking maken we culturele gebouwen beter begaanbaar en de programmering inclusiever. Ook geven we de nieuwe generatie van jongens af aan de kans om kennis te maken met kunst en cultuur, om hun belevingswereld te vergroten. Ook volwassenen die minder in aanraking komen met kunst geven we de kans in cultuur te participeren. Zo kunnen meer Amsterdammers en Weespers deel uitmaken van kunst op hun eigen manier. Op het podium, achter de schermen, in de zaal of als verteller van hun eigen verhaal.

- We vragen extra inspanningen van de gemeentelijke musea en culturele instellingen om hun aanbod toegankelijk te maken voor bezoekers die drempels voor cultuurbezoek ervaren. Denk aan de inzet van blindentolken bij voorstellingen of aan prikkelarme avondopenstellingen. Dit nemen we op in de voorwaarden voor de gemeentesubsidie.
- De gebouwen waar de gemeentelijke musea en culturele instellingen in zitten moeten aan een hogere toegankelijkheidsstandaard gaan voldoen (ten minste de nieuwe NEN 9120).
- Alle jongeren moeten toegang hebben tot kunst en cultuur. Volt wil dat de musea die onder de verantwoordelijkheid van de gemeente vallen op iedere eerste zondag van de maand gratis te bezoeken zijn voor jongeren onder de 27 jaar.
- In navolging van Berlijn en het overweldigende succes van Museumnacht zet de gemeente in nauwe samenwerking met de theaterbranche stappen voor een Theaternacht: een theaterfestival in de hoofdstad waarin de nachtcultuur en theater elkaar ontmoeten en mensen op een unieke, laagdrempelige manier kunnen kennismaken met toneel, comedy en muziektheater.

- We verhogen het budget van de Cultuurbus, zodat die nog meer kinderen, ouders en schoolbegeleiders kan laten kennismaken met het kunst- en cultuuraanbod van Amsterdam.
- Volgens Volt is cultuureducatie onmisbaar voor de ontwikkeling van kinderen. De gemeente blijft het programma "Cultuureducatie met Kwaliteit" co-financieren, zodat basisscholen cultuurlessen kunnen blijven geven in hun lesprogramma. Volt pleit bij het Rijk voor een verhoging van het bedrag per inwoner dat gemeenten krijgen voor cultuureducatie.
- Cultuurparticipatie vergroot je zelfvertrouwen, maakt je productiever en stimuleert je verbeeldingskracht. Volt wil succesvolle projecten zoals 'meer muziek in de klas' graag uitbreiden. Daarom stellen we meer geld beschikbaar aan scholen, verenigingen en buurthuizen. We richten ons op scholen en buurten waar kinderen, jongeren en volwassenen weinig contact hebben met kunst en cultuur, voor meer kansengelijkheid.

MEER MAKERS TOEGANG GEVEN TOT HET SYSTEEM

Makers kunnen de mooiste kunst creëren, maar voor hun financiering moeten ze nu vooral veel papierwerk genereren. Volt wil kunst en cultuur financieren op basis van vertrouwen in de makers. We werken samen met de sector toe naar een subsidiestelsel dat beter werkt en dat meer toegang geeft aan veel verschillende makers. Ook werken we aan meer gelijkwaardigheid en het tegengaan van discriminatie voor makers die er nu niet tussen komen.

- We experimenteren met het eenvoudiger maken van aanvraagprocedures voor culturele subsidies. Gemeente Amsterdam lanceert een pilot waarin we allerlei manieren uitproberen om papieren drempels uit het systeem te halen. Denk aan een kleinere subsidie aanvragen met een video of auditie in plaats van een uitgebreide subsidieaanvraag, aan manieren om het publiek een deel van de subsidies te laten uitdelen of aan het versoepelen van verantwoordingseisen voor jonge makers.
- De gemeente creëert of verbreedt de subsidies voor Amsterdamse makers en cultuurinstellingen om onderbelichte verhalen en kunstvormen voor het voetlicht te brengen (zoals meer Street art in de stad). Als er vergunningen, ontheffingen of toestemmingen nodig zijn om een kunstproject van de grond te krijgen, dan ondersteunt de gemeente de aanvragers daarbij.
- Volt wil dat het culturele aanbod de diversiteit van Amsterdam weerspiegelt in verhalen, makers en vormen. Daarom blijven we diversiteitscriteria stellen bij subsidieverlening, maar leggen we de nadruk op een eerlijker verdeling van middelen in plaats van sturing op inhoud. We maken beoordelingscommissies diverser en geven hen de verantwoordelijkheid om een evenwichtige mix van makers en organisaties te ondersteunen. Zo ontstaat meer ruimte voor creatieve autonomie, terwijl het cultuuraanbod inclusiever en representatiever wordt.
- We vergroten het aantal openbare kunstwerken van en over vrouwen, mensen met een bi-culturele of migratieachtergrond en mensen met een beperking, bijvoorbeeld door dit op te nemen in aanbestedingseisen. We geven de Amsterdammers en Weespers uit de wijk of het stadsgebied de kans om inspraak te leveren of zelfs te kiezen welke kunstenaar het mag maken of welk kunstwerk er komt.
- Organisaties en makers uit ondervertegenwoordigde groepen krijgen extra ondersteuning van de gemeente bij hun subsidieaanvragen.

- We maken de subsidieregeling ‘Ontwikkeling’ van het Amsterdams Fonds voor de Kunst structureel. We passen die zo aan dat naast jonge culturele organisaties ook jonge individuele makers (tot en met 27 jaar) een aanvraag kunnen indienen.

EEN BOOST VOOR DE DRIE STADSDELEN MET DE MINSTE KUNST

Alle Amsterdamse stadsdelen hebben hun geheel eigen cultuur en karaktereigenschappen. Dat zie je nog niet weerspiegeld in de kunst- en cultuursector: het kunstaanbod en de voorzieningen voor makers zijn nog steeds erg oneerlijk verdeeld over de stad. Terwijl we werken aan een eerlijker en toegankelijker systeem, gaan we ook een inhaalslag maken in de stadsdelen waar te weinig cultuurvoorzieningen zijn voor het aantal inwoners dat zij hebben.

- Gemeente Amsterdam geeft vanaf nu in elk Kunstenplan een extra impuls aan de drie stadsdelen met de minste openbare kunstwerken, de minste broedplaatsen en de minste jonge makers. Omdat we elke vier jaar weer voor iedere categorie meten welke stadsdelen dat zijn, is kunst straks beter verdeeld over de stad. In de komende periode krijgen wijken in Nieuw-West, Noord en Zuidoost de extra investeringen.
- In de stadsdelen met de minste openbare kunstwerken willen we dat de gemeente gaat zorgen voor meer kunst in de straten en parken. Aankopen voor openbare kunstwerken worden de hele Kunstenplanperiode onevenredig aan Nieuw-West, Noord en Zuidoost toegekend. Bewoners en kunstenaars uit de buurt praten mee over het kopen en plaatsen van de kunst.
- De gemeente gaat in Nieuw-West, Noord en Zuidoost actief op zoek naar locaties die zij beschikbaar kan stellen voor nieuwe broedplaatsen en hotspots. Bestaande kunstwerkplaatsen krijgen ondersteuning.
- We gaan in Nieuw-West, Noord en Zuidoost ook een boost geven aan de jonge makers. Er komen (digitale) loketten waar (jonge) makers en jonge culturele organisaties terecht kunnen voor ondersteuning bij het aanvragen van startbudgetten, projectsubsidies en cultuurleningen.
- We gaan door met het bijzonder budget voor culturele voorzieningen in de wijken (Wijkimpuls) van het Amsterdams Fonds voor de Kunst. Per subsidieronde wordt vastgesteld welke stadsdelen in aanmerking komen voor het programma.
- We vragen de zeven musea, theaters en culturele instellingen die onder de verantwoordelijkheid van de gemeente vallen om hun cultuuraanbod ook naar andere delen van de stad te brengen. Bijvoorbeeld door voorstellingen ook in theaters in de rest van de stad te spelen, of met exposities op nieuwe terreinen, die de binding met meer Amsterdammers en Weespers vergroten. Dit nemen we op in de subsidievoorwaarden.

TOEKOMSTBESTENDIG ERFGOED

Amsterdam barst van de gebouwen die laten zien waar we vandaan komen, van oude fabriekshallen die zijn omgetoverd in hotels tot voormalige kerken die zijn omgebouwd tot hart van de popcultuur. Ons erfgoed verbindt verleden, heden en toekomst.

Toch verdwijnen waardevolle, historische gebouwen uit het straatbeeld, door leegstand, verval of zelfs sloop. Daarmee gaan niet alleen historie, maar ook materialen en grondstoffen verloren. We zetten in op monumenten en erfgoed die meegaan met hun tijd. Dit doen we door panden te verduurzamen zonder ze hun karakter te laten verliezen. Door beter te beschermen wat dreigt te verdwijnen. En door leegstaande gebouwen een nieuwe functie te geven. Zo blijft Amsterdam een stad die groeit, vernieuwt én haar geschiedenis koestert.

ERFGOED TOEKOMSTBESTENDIG MAKEN

Om zo snel mogelijk klimaatneutraal te worden moet Amsterdam alle kansen benutten om ook gemeentelijke monumenten en erfgoed zo snel mogelijk te verduurzamen. Volt wil een integrale aanpak, die duurzaamheid samen laat gaan met behoud van historische waarde. Eigenaren en bewoners zijn onmisbaar om die transitie tot een succes te maken. We pakken verduurzaming zoveel mogelijk aan op natuurlijke momenten, zoals bij groot onderhoud en renovatie.

- De gemeente zet in op het versnellen van de verduurzaming van erfgoed. We geven de afdeling Duurzaamheid daarvoor extra capaciteit.
- Volt wil dat de gemeente gaat voor een integrale aanpak om monumenten te moderniseren en te verduurzamen, zonder in te leveren op de historische waarde. We kijken onze aanpak af van Bath (Verenigd Koninkrijk), waar gemeente en maatschappelijke organisaties samen een succesvolle integrale adviesdienst hebben opgezet voor eigenaren van monumentale woningen. In Amsterdam willen we dat het Loket Duurzaam Erfgoed intensief samenwerkt met woningcorporaties, vereniging van eigenaren (VvE's), energiebedrijven, eigenaren en bewoners om samen monumenten te verduurzamen met behoud van de geschiedenis.
- De afdelingen Duurzaamheid en Monumenten & Archeologie moeten samen doorkappen op de Routekaart verduurzaming monumenten, die streeft naar 40% CO2-reductie in monumenten tegen 2030. Zij gaan in kaart brengen welke categorieën monumenten we nu vooral in de stad hebben en welke maatregelen nu het meest kansrijk zijn om die monumenten snel te helpen verduurzamen. Die maatregelen gaan de gemeente op korte termijn makkelijker maken en stimuleren voor eigenaren, gemeenten en projectontwikkelaars.
- Het moet voor eigenaren en bewoners duidelijker zijn welke wijzigingen zij mogen aanbrengen in monumentale panden om te verduurzamen. De gemeente gaat voor iedere monumentale orde in de bestaande handreikingen verduidelijken welke verduurzamingsmaatregelen vergunningsvrij zijn en welke niet. De gemeente publiceert ook een overzicht van wat je zonder vergunning mag wijzigen om je woongenot te verhogen.
- Woningcorporaties spelen een belangrijke rol bij de verduurzaming van erfgoed. Volt wil dat woningcorporaties en de gemeente actief kennis uitwisselen en samenwerken in projecten om iedere kans te pakken om erfgoed te verduurzamen.
- Volt wil dat de gemeente culturele organisaties die in monumentale panden zijn gevestigd extra ondersteunt. Zo kan de afdeling Monumenten en Archeologie hen adviseren bij het opstellen van duurzaamheidsplannen en ondersteunt de afdeling Duurzaamheid bij het aanvragen van (Europese) subsidies.

BEHOUD ERFGOED: GEEF HET EEN NIEUWE FUNCTIE

De wereld verandert altijd, daarom moeten we ons erfgoed mee laten veranderen.

Oude fabriekshallen, voormalige kerken, historische boerderijen. Steeds meer industrieel, religieus en agrarisch erfgoed dreigt leeg te komen staan. We kunnen dit soort erfgoed behouden én meteen uitdagingen voor de stad oplossen, door deze panden te transformeren naar een nieuwe sociale of maatschappelijke functie. De gemeente doet dit samen met de partners die het beste weten wat hun wijk nodig heeft: de Amsterdammers en Weespers.

- De gemeente gaat ondersteuning geven aan eigenaren die hun erfgoed een nieuwe publieke, sociale of maatschappelijke functie willen geven. De gemeente spant zich in om extra of nieuwe bestemmingen toe te staan, zodat industriële gebouwen, religieus erfgoed en leegstaande boerderijen kunnen worden getransformeerd tot (jongeren- en senioren)woningen, kunstateliers en broedplaatsen. De gemeente helpt eigenaren ook met hun plannen en vergunningaanvragen. Zo werkt Amsterdam mee aan het vergroten, levensloopgeschikt maken en betaalbaar houden van het woningaanbod.
- We gaan bewoners actiever betrekken bij de procedure voor herbestemming en bijbestemming van erfgoed. Als er over nieuwe plannen voor erfgoed wordt gesproken of besloten, dan betrekt de gemeente de inwoners uit de wijk of het stadsgebied daarbij met burgerfora of inspraakavonden.
- De gemeente monitort de successen, uitdagingen en ‘best practices’ bij haar aanpak om stedelijke leegstand tegen te gaan. Zij gebruikt deze kennis om in de toekomst sneller in actie te komen bij initiatieven tot her- of bijbestemming van panden om leegstand te voorkomen of tegen te gaan.

BETERE BESCHERMING VOOR AMSTERDAMS ERFGOED

Er verdwijnt stilletjes veel erfgoed uit Amsterdam. Dat is zonde, want daarmee gaat ook een deel van ons collectieve geheugen en onze verhalen verloren. Ook is het slopen van jonge en grote gebouwen gewoon erg slecht voor het milieu. Volt wil dat we de culturele, industriele, religieuze en agrarische plekken, die de stad karakter geven, behouden. We verbeteren de bescherming van Amsterdams erfgoed: niet alleen op papier, maar ook in de echte bebouwde omgeving. Het wordt ook tijd dat we de bebouwing uit de 19e en 20e eeuw letterlijk op waarde gaan schatten, door deze te laten beoordelen en beschermen. We maken het ook mogelijk om jong erfgoed als monument aan te wijzen uit duurzaamheidsoogpunt, om verspilling door sloop tegen te gaan.

- We verbeteren de juridische bescherming van monumentale panden en erfgoed. Dat doen we door de nieuwe herziene waarderingskaart van het Amsterdamse erfgoed en het nieuwe monumentale orde-systeem dat de gemeente nu aan het maken is op te nemen in het omgevingsplan, zodat gemeente en projectontwikkelaars er rekening mee moeten houden bij bouwplannen.
- We versterken de inzet van de gemeente om cultureel, industrieel, religieus en agrarisch erfgoed te behouden. De afdeling Monumenten en Archeologie krijgt daarvoor extra capaciteit.
- De gemeente zorgt dat de registratie van monumenten altijd up-to-date is. Alle panden die een beschermde monumentale status (orde 1) hebben gekregen moeten zo snel mogelijk in het

monumentenregister terecht komen, zodat ze ook echt tegen sloop en verbouwing worden beschermd.

- De waardering voor 19e-eeuwse bebouwing is gestegen. Amsterdamse gebouwen uit die tijd die inmiddels monumentwaardig zijn, moeten wat Volt betreft worden beschermd. De gemeente spant zich in om op basis van de herwaardering van deze 19e-eeuwse bebouwing te steunen dat meer panden als gemeentelijk monument worden aangewezen.
- Volt wil dat wordt beoordeeld welke 20e-eeuwse bebouwing bescherming verdient. De gemeente stelt daarom een onderzoek in naar de actuele cultuurhistorische, stedenbouwkundige en architectonische waarde van panden uit de 20e eeuw. Voor bebouwing uit de 20e eeuw waarvan die waarde is vastgesteld, spant de gemeente zich in om te steunen dat dit erfgoed zo spoedig mogelijk een beschermde status krijgt. Denk aan het erfgoed uit de jaren 1965-1990 (het Post 65 erfgoed).
- Volt wil dat woningcorporaties onderling beter samenwerken om erfgoed te behouden en dat zij voorkomen dat bepaalde cultuurhistorische bebouwing in verschillende projecten tegelijk tegen de vlakte gaat of helemaal uit beeld verdwijnt.
- Het slopen van grote of nog relatief jonge gebouwen is slecht voor het milieu en niet duurzaam. Volt wil dat bij de aanwijzing van monumenten ook ‘duurzaamheid’ als eis en als selectie criterium wordt opgenomen in de Amsterdamse Erfgoedverordening en het bijbehorende ‘Beleidskader Monumenten.’ Daardoor kan de Commissie Aanwijzing Monumenten in bepaalde gevallen ook jonge panden bescherming geven vanuit duurzaamheidsoverwegingen.
- De procedure voor het aanwijzen van gemeentelijke monumenten maken we democratischer. We bouwen hiervoor in dat de Commissie Aanwijzing Monumenten voortaan de eigenaren, bewoners en omwonenden standaard gaan horen voordat ze besluit om een gebouw als gemeentelijk monument voor te dragen.
- De Commissie Aanwijzing Monumenten moet zich meer inspannen om transparanter te werken: de vergaderingen moeten openbaar worden en burgers moeten de agenda en stukken kunnen inzien.

HERDENKEN VERBINDT

Onze stad zit vol met verhalen die nooit mogen worden vergeten. Verhalen van verzet en verlies, van vrijheid en veerkracht. Herdenken gaat niet alleen over terugkijken, maar ook over erkennen, begrijpen en samen verder gaan. Steeds vaker krijgen nieuwe stemmen daarin terecht eindelijk een plek, zoals in het toekomstige Nationaal Slavernijmuseum of met het betrekken van de nakomelingen van Indische en Indonesische verzetsstrijders bij de kranslegging tijdens de Nationale Dodenherdenking van 2025. Volt wil ruimte maken voor de verhalen van alle inwoners van de stad en nieuwe perspectieven een plek geven in herdenken. Zo houden we onze geschiedenis levend en onze stad verbonden.

- Volt wil dat alle Amsterdammers en Weespers zich vertegenwoordigd kunnen voelen in de manier waarop de stad herdenkt en in de verhalen die in de publieke ruimte worden verteld. De gemeente ondersteunt initiatieven vanuit de samenleving die een duidelijke betekenis hebben

voor Amsterdam en haar geschiedenis, en helpt die zichtbaar te maken. De gemeente haalt ook bij de inwoners informatie op over welke verhalen nog ontbreken in de stad. Zo blijft herdenken iets dat de stad samen doet: met ruimte voor verschil maar in verbondenheid met elkaar.

- Volt wil dat we het behoud, het herstel en de uitbreiding van de Amsterdamse herdenkingsmonumenten laten samengaan met duurzame initiatieven, naar het voorbeeld van 'de boom die alles zag' voor de herdenking van de Bijlmervliegramp. Bij nieuwe monumenten worden kunstenaars en leden uit de geraakte gemeenschap betrokken.
- Bij grotere herdenkingen, zoals de afschaffing van de slavernij en de Nationale Dodenherdenking, stelt de gemeente subsidies beschikbaar voor scholen die lespakketten over antidiscriminatie of sociale interventies willen programmeren. In aanloop naar de opening van het Nationaal Slavernijverleden zorgen we dat er in educatieprogramma's op scholen meer aandacht komt voor activiteiten over het slavernijverleden van Amsterdam.
- De gemeente moet het bredere verhaal van de slavernij, contractarbeid en kolonialisme vertellen aan de Amsterdammer. De gemeente geeft financiële steun aan musea en culturele instellingen die dit verhaal vertellen in hun projecten en tentoonstellingen.
- We maken informatie over het slavernijverleden toegankelijker, door archieven over slavernij, kolonialisme en contractarbeiders, en de ervenis ervan en het verzet ertegen te digitaliseren.
- Straten en tunnels met namen zoals Piet Heintunnel en Coentunnel worden hernoemd naar Anton de Kom, Tula of Boni, zoals het adviesrapport 'Route naar Herstel' van het Zwart Manifest voorstelt.
- De gemeente stimuleert en ondersteunt het teruggeven van geroofde kunst en geroofd cultureel erfgoed aan de rechtmatige eigenaren.

EVENEMENTEN IN ALLE SOORTEN EN MATEN

In Amsterdam is altijd iets te beleven. Van een zomers straatfeest met je buren, tot een plein vol kraampjes tijdens een markt en een stomende dansvloer op ADE. De Amsterdamse evenementen brengen mensen samen en maken de stad levendig en creatief. Die levendigheid vraagt tegelijk ook om balans, want niet iedereen ervaart een festival als een feest, en onze natuur en nachtrust verdienen ook bescherming. Volt gaat voor een Amsterdamse evenementensector die duurzaam, toegankelijk voor iedereen en in evenwicht met de omgeving is. Waar grote en kleine initiatieven ruimte krijgen en waar bewoners zich gehoord voelen. Zodat Amsterdam de creatieve en lieve stad blijft die het is.

EEN MIX VAN GROTE EN KLEINE EVENEMENTEN VOOR DE HELE STAD

We zorgen voor een meer divers evenementenaanbod, zodat er voor iedereen iets tussen zit. Naast de grote publiekstrekkers waar de stad zich mee op de kaart zet, steunen we ook kleinere evenementen, omdat die stads- en buurtgenoten met elkaar kunnen verbinden. Volt staat voor een inclusieve en sociale omgeving. Daarom stimuleren we evenementen die goedkoop of gratis zijn en krijgen beginnende organisatoren de kans om te experimenteren.

- Volt steunt de koers die de gemeente Amsterdam heeft ingezet in het nieuwe festival- en evenementenbeleid, met oog voor diversiteit, duurzaamheid, toegankelijkheid en veiligheid. Volt wil eerlijke kansen voor nieuwe en bestaande organisatoren op de Amsterdamse evenementenkalender. Daarom leggen we in het evenementenbeleid meer de nadruk op hoe uniek het concept van een evenement is in plaats van alleen op vernieuwing.
- De gemeente biedt ruimte aan organisaties om te experimenteren met het evenementenaanbod. We willen dat de gemeente ook na 2028 hiervoor een meerjarig stimuleringsbudget beschikbaar stelt, omdat organisaties geen onderscheidende en vernieuwende projecten durven aan te gaan zonder financiële zekerheid.
- De gemeente heeft onderzocht dat Amsterdam genoeg grote toonaangevende evenementen met veel bezoekers van buitenaf organiseert, maar dat Amsterdammers wel graag meer kleinschalige evenementen zouden willen, gericht op de wijk- en buurtbewoners zelf. Daarom behouden we de jaarlijkse budgetten die de gemeente nu vrijmaakt voor wijkgebonden evenementen. Buurtbewoners beslissen zelf mee over de activiteiten die in hun buurt worden georganiseerd.
- Volt wil dat de gemeente afspraken maakt met organisatoren van grotere festivals en evenementen over hoe zij zich samen inspannen om bezoekers met een kleinere portemonnee korting te geven op toegang.
- Alle evenementen in de stad worden vooraf bij de opbouw en tijdens het evenement beoordeeld op hoe fysiek toegankelijk ze in de praktijk zijn. Dat doet de gemeente niet zelf, maar samen met ervaringsdeskundige bezoekers en andere externe experts die echt weten wat een evenement toegankelijker zou maken. De gemeente trekt de resultaten bij toekomstige vergunningen en organisatoren passen die toe bij hun volgende edities.
- We onderzoeken of de gemeente huurprijsdifferentiatie kan toepassen in de evenementensector. Een grote commerciële organisator betaalt dan een hogere huurprijs dan een klein, gratis toegankelijk evenement. Zo stimuleren we het aanbod van kleinere evenementen die gratis zijn of een lage entree vragen.

REKENING HOUDEN MET MEDEBEWONERS EN NATUUR

Reuring hoort bij een bruisende stad. Festivals en andere feesten moeten wel samen kunnen gaan met rust, werken, wonen en recreatie. Een op de drie Amsterdammers ervaart verkeers- of geluidsoverlast tijdens evenementen. De vele festivals in parken en op straat belasten ook het groen en dieren in de stad. We gaan voor een evenementensector in balans, die rekening houdt met het woongenot van omwonenden en het effect op natuur en biodiversiteit.

- Volt is trots dat grote festivals als Amsterdam Dance Event in Amsterdam plaatsvinden. Om de grotere spraakmakende festivals en evenementen ook in de toekomst te behouden, wil Volt dat de gemeente samen met de organisatoren onderzoekt of meer evenementen kunnen worden verspreid over meerdere locaties, of (gedeeltelijk) kunnen worden verplaatst naar de industriële randen van de stad. Tijdens deze evenementen stimuleren we overnachting buiten de stad.

- We steunen de huidige koers van de gemeente met betrekking tot de duurzaamheidseisen voor evenementen en de bescherming van kwetsbaar groen. Het niet nakomen van de vergunningsvoorraarden die hierop zien, wordt meegewogen bij het verlenen van toekomstige vergunningen.
 - Ter bescherming van de dieren in onze parken worden er gedurende de broed- en zoogtijd geen evenementen met meer dan 500 bezoekers gehouden in de kwetsbare natuurgebieden die zijn aangewezen op de maatregelkaarten van de parken voor omgang met kwetsbare natuur.
 - Bij ieder evenement dat Amsterdamse subsidie ontvangt moeten de organisatoren aangeven hoe goed zij scoren op de Duurzaamheidsladder Evenementen (trede 1 is het minimale wettelijk vereiste en trede 5 is volledig klimaatneutraal, circulair en inclusief). Zo kan de gemeente monitoren hoe duurzaam en inclusief alle evenementen in de stad zijn.
-

EEN BLOEIENDE NACHTCULTUUR

De Amsterdamse nacht bruist. Van een gezellig bruin café aan de gracht tot Museumnacht en jezelf verliezen op de dansvloer aan het Leidseplein. In de nacht kun je jezelf zijn.

Het nachtleven is onmisbaar voor een levendige stad, het is de plek voor ontmoeting, zelfexpressie en bevrijding. Amsterdammers van jong tot oud geven aan dat ze nog meer uit de nacht willen kunnen halen: meer variatie, latere uurtjes en grotere inclusiviteit.

Volt wil investeren in een sterke en veelzijdige nachtcultuur. Samen bouwen we het nachtleven dat de Amsterdammers willen. Met nieuwe muziek- en dansstijlen voor nachtbrakers en meer ruimte voor de ondernemers en professionals die in de nacht werken. Met duidelijke afspraken over duurzaam feesten en oplossingen voor overlast voor omwonenden.

We behouden het nachtleven dat er is, maar brengen het ook naar andere delen van de stad, zodat nog meer nachtuilen er toegang toe hebben.

- Volt wil voorkomen dat gevestigde uitgaansgelegenheden of culturele plekken verdwijnen door stadsvernieuwing en klachten over (geluids)overlast. We nemen een voorbeeld aan Londen, waar de projectontwikkelaar bij het bouwen van nieuwe woningen dichtbij uitgaansgelegenheden altijd de taak krijgt om voor geluidswering en isolatie te zorgen. We onderzoeken of we dit principe in Amsterdam ook kunnen toepassen en juridisch kunnen vastleggen. Zo beschermen we decennia lang gevestigde cafés, clubs, muziekpodia en theaters tegen klachten van nieuwe bewoners en bouwen we bruisende wijken.
- Het maandelijkse Spreekuur Nachtcultuur van de gemeente Amsterdam voor makers, artiesten en organisatoren in het nachtleven is een succes. Daarom wil Volt dat de gemeente dit spreekuur vaker en op meer locaties in de stad gaat houden.
- Volt wil, samen met de Nachtraad, onderzoeken of we aan Stadspashouders korting kunnen aanbieden op hun toegangskaarten voor evenementen.

- Om een bruisend dag- en nachtleven te stimuleren, verhogen we het aantal 24-uurs vergunningen voor clubs en horecazaken. Die delen we uit aan zaken verspreid over de stad, op plekken waar het kan zonder te grote overlast.
- We maken de Amsterdamse nachtcultuur toegankelijker en inclusiever door het aanbod te spreiden over de hele stad. De inhaalslag in Noord, Nieuw-West en Zuidoost die de gemeente heeft ingezet in de Uitvoeringsagenda nachtcultuur 2023-2026 zetten we door, zodat de culturele infrastructuur - en dus het nachtleven - een impuls krijgt.
- Het nachtnet van Amsterdam loopt internationaal gezien heel erg achter. Berlijn, Kopenhagen, Londen en Wenen hebben allemaal een uitgebreide nachtdienstregeling. Dit is beter voor nachtwerkers en maakt het voor uitgaanspubliek makkelijker om in de hele stad uit te gaan. Volt stelt voor dat de gemeente onderzoek doet naar Europese openbaar vervoer initiatieven, zoals het EASIER-project van de Technische Universiteit Denemarken, om te kijken of we ook in Amsterdam toe kunnen naar een uitgebreid en veilig nachtnet. Ook naar Zuidoost, Noord en andere stadsdelen.
- Om een klimaatneutraal Amsterdam te realiseren, moet ook de nachtcultuur verduurzamen. Volt wil dat de duurzaamheidseisen voor evenementen ook gaan gelden voor nachtevenementen.
- Organisatoren in het nachtleven die Amsterdamse subsidie ontvangen moeten aangeven hoe goed ze scoren op de Duurzaamheidsladder Evenementen. Zo kan de gemeente monitoren hoe duurzaam en inclusief de nachtcultuur in de stad is.
- De meeste geluidsoverlast van de nachtcultuur wordt veroorzaakt rond sluitingstijd. Volt wil deze geluidsoverlast beperkt houden met een slim openingstijdenplan per buurt, wijk of locatie. Dat plan biedt in specifieke gevallen ook ruimte aan uitgaansgelegenheden om open te blijven tot 07.00 uur 's ochtends, zodat eventuele overlast samenvalt met het opstarten van de dag.
- Paradiso is al decennia een icoon van de Amsterdamse poppodiumcultuur en nachtcultuur. Dat moeten we koesteren en behouden. Volt steunt de verbouwingsplannen van Paradiso om het toonaangevende gebouw toekomstbestendig en duurzaam te maken met behoud van de monumentale waarde, en om de geluidsoverlast voor de buurtbewoners te verminderen. Volt wil dat de gemeente geld vrijmaakt om de verbouwing deels mee te financieren.

7. GA VOOR EEN VEILIGE STAD

IN EEN VRIJ EUROPA

7.1

IEDEREEN VRIJ EN VEILIG

In Amsterdam moet je volledig jezelf kunnen zijn. We willen een stad zijn van vrijheid, gelijkheid en mogelijkheden. Toch staan we daar ver vanaf en ervaren veel mensen nog discriminatie vanwege hun afkomst, geslacht, geloof, beperking of seksuele oriëntatie. Volt wil juist verder bouwen op het Amsterdam dat 25 jaar geleden de allereerste homohuwelijken ter wereld voltrok. En dat voor vrijheid en zelfexpressie staat. We bouwen aan een stad waar iedereen zichzelf kan zijn: niet alleen tijdens Pride of Keti Koti, maar iedere dag en overal. Want als het geen smeltkroes is van culturen, karakters en mensen, dan is het niet Amsterdams.

Amsterdam moet ook voor iedereen veilig zijn. We komen hard in actie tegen geweld, haat en intimidatie. Criminaliteit werkt vaak over domeinen en landsgrenzen heen, dus onze aanpak om femicide, georganiseerde misdaad en cybercriminaliteit te bestrijden doet dat ook. We maken de nacht veiliger. En omdat we samen sterker staan, zorgen we voor verbonden, weerbare buurten en voor vertrouwen tussen hulpverleners en inwoners.

Volt werkt aan een vrij en democratisch Europa, met Amsterdam als veilige haven voor vrijheid en onafhankelijkheid. Niet alleen voor onze inwoners en bezoekers, maar ook voor journalisten, wetenschappers en activisten die in het buitenland worden bedreigd om waar ze aan werken of waar ze voor staan. Zo gaan we voor vrijheid voor iedereen.

VRIJ ZIJN, ZONDER DISCRIMINATIE, RACISME EN SEKSIME

Voor discriminatie, racisme en seksisme is geen plaats in onze stad. We pakken dit hard aan en gemeente, politie, scholen en maatschappelijke organisaties trekken samen op om de samenleving te transformeren. We werken aan een stad waar je veilig over straat kunt gaan, kunt zijn wie je bent, je geloof kunt tonen of kunt houden van wie je wil, zonder te maken te krijgen met agressie of geweld. We zorgen dat etnisch profileren verleden tijd is en dat de gemeente van binnen en van buiten voorop loopt in deze strijd. Want pas als iedereen zich vrij voelt om zichzelf te zijn, is Amsterdam écht vrij.

- We gaan door met de overkoepelende aanpak van de gemeente Amsterdam om alle vormen van discriminatie, racisme, seksisme en uitsluiting tegen te gaan. We bevorderen de emancipatie en

inclusie van groepen die hiermee te maken hebben. Volt is ervan overtuigd dat dit vraagt om een structurele aanpak en dat Amsterdammers niet gebaat zijn bij tijdelijke, losse initiatieven. We gaan door met de campagne 'Kom op Amsterdam!'

- We geven structurele (financiële) ondersteuning aan programma's, initiatieven en bijeenkomsten die als doel hebben om mensen met verschillende achtergronden en overtuigingen samen te brengen. Daarbij betrekken we rolmodellen om sociale normen tegen discriminatie en racisme uit te dragen. Een mooi voorbeeld is het initiatiefvoorstel 'Bekend maakt bemand' dat Itay Garmy (raadslid Volt) met Sheher Khan (raadslid Denk) in 2023 indienden.
- We investeren in inclusief onderwijs op alle scholen. Denk aan lespakketten en voorlichtingen over diversiteit, koloniale geschiedenis, seksuele en genderdiversiteit, LHBTQIA+-rechten, antidiscriminatie, bewustzijn over (seksueel) geweld tegen vrouwen en (seksueel) grensoverschrijdend gedrag. We stellen financiering beschikbaar voor zowel het gratis ter beschikking stellen van lespakketten als het waarborgen van voldoende middelen voor voorlichtingsprogramma's van organisaties. Zo willen we alle Amsterdamse middelbare scholen bereiken. De gemeente spant zich in om zo veel mogelijk scholen te bereiken, te ondersteunen en te faciliteren.
- Volt wil dat de gemeente er in haar wervingsbeleid naar streeft een organisatie te zijn die een goede afspiegeling vormt van de diversiteit van Amsterdam. De verschillende perspectieven, achtergronden en ervaringen die verschillende werknemers meebrengen zijn tenslotte van grote waarde. Een diverse samenstelling helpt bovendien om discriminatie, racisme, seksisme en uitsluiting sneller te herkennen én aan te pakken. Op dit moment ontbreekt het vooral in de hoogste functies in de organisatie aan diversiteit. In het wervingsbeleid voor deze functies moet dan ook extra inspanning worden verricht.
- Volt wil een publiekscampagne om te zorgen dat het Meldpunt Discriminatie Regio Amsterdam (MDRA) bekender wordt, zodat inwoners die slachtoffer zijn van racisme, seksisme en discriminatie zich melden en ondersteund worden.
- De gemeente moet het goede voorbeeld geven, door een veilige en inclusieve werkomgeving te bieden waar racisme, discriminatie, seksisme en pestgedrag niet getolereerd worden. Volt maakt zich zorgen over de uitkomsten uit eerdere onderzoeken, waaruit blijkt dat veel medewerkers van de gemeente ongewenst gedrag ervaren. Dit vraagt volgens ons om een interne cultuurverandering, heldere gedragsregels en zorgvuldige registratie en opvolging van meldingen.
- We gaan etnisch profileren door de politie tegen, met een combinatie van maatregelen. Eén maatregel is onvoldoende, gezien de complexiteit van dit probleem. Daarom zetten we bijvoorbeeld in op meer diversiteit in het politiekorps, trainingen aan politieagenten om hen bewust te maken van vooroordelen, laagdrempelige registratie van controles door agenten (zoals stopformulieren), duidelijke richtlijnen voor aanhouding en fouillering, en de inzet van 'discriminatie-rechercheurs' binnen het politiekorps en vanuit het Landelijk Expertisecentrum Discriminatie (LECD).

VEILIG ZIJN, ZONDER GEWELD, HAAT EN INTIMIDATIE

Iedereen moet zich veilig kunnen voelen – thuis, op straat en in de nacht. Maar in Amsterdam is dat niet voor iedereen realiteit. Geweld, haat en intimidatie mogen nooit genormaliseerd worden. Volt wil een stad waar respect en veiligheid vanzelfsprekend zijn. Waar slachtoffers worden beschermd, waar hulp snel beschikbaar is en waar we geweld actief voorkomen. Zodat alle Amsterdammers en Weespers veilig en vrij door het leven kunnen gaan.

- We gaan door met de regionale aanpak tegen geweld achter de voordeur, zoals huiselijk geweld en kindermishandeling. We trainen professionals om signalen beter te herkennen, ook bij inwoners uit andere culturen of die niet de Nederlandse taal spreken.
- We zetten in op preventie van geweld, haat en intimidatie. Hierbij kunnen we leren van het Mentor's in Violence Prevention programma dat Zweden gebruikt. Dit is een trainingsmethode waarbij jongeren en jongvolwassenen worden getraind als mentor, om vervolgens opvattingen en gedragingen over gendergerelateerd geweld, pesten en intimidatie te bediscussiëren. Zo leiden we kritische omstanders op die situaties op een veilige manier kunnen aanpakken en die meer mensen een spiegel voorhouden.
- Vol wil dat we zorgen voor laagdrempelige en bekende meldpunten waar slachtoffers van geweld, haat en intimidatie terecht kunnen. Hiervoor is meer bekendheid over bestaande meldpunten nodig, bijvoorbeeld door bewustwordingscampagnes. Nog te vaak melden slachtoffers incidenten niet, omdat ze denken dat hun ervaring niet “ernstig” genoeg is of dat melden geen zin heeft als ze niet weten wie de dader is. Slachtoffers moeten zich ook digitaal en anoniem kunnen melden.
- We vergroten de bereikbaarheid, vindbaarheid en bekendheid van het Centrum Seksueel Geweld. Er wordt gemonitord of de beschikbare middelen voor het centrum voldoende zijn. Als dit nodig is om aan de hulpvraag van slachtoffers te blijven voldoen, wordt de financiële steun vanuit de gemeente uitgebreid.
- Volt wil dat de gemeente verkent welke technologie zij nog meer kan benutten om slachtoffers te helpen. Zoals het ‘slachtofferdevice’ dat Rotterdam met succes gebruikt en dat de locatie van de enkelband van een pleger kan detecteren en aan de reclassering kan doorgeven als die te dichtbij komt. Of de EviSafe app, waarmee slachtoffers van seksueel en huiselijk geweld handsfree bewijs kunnen verzamelen of iemand anders kan alarmeren bij levensbedreigende situaties.

EEN GERICHTE AANPAK TEGEN FEMICIDE

In Nederland wordt elke acht dagen een vrouw vermoord, ruim zeventig procent van de vrouwelijke moordslachtoffers is door een (ex-)partner of familielid gedood. In verreweg de meeste gevallen zijn deze moorden geen op zichzelf staande incidenten, maar het eindpunt van een langdurige en escalerende vorm van geweld. Veel van deze vrouwen hebben eerder melding gedaan van stalking, bedreiging, isolatie of geweld, zonder dat dit tot afdoende

bescherming leidde. Er is dan ook een domeinoverstijgende aanpak nodig om vrouwenmoord te voorkomen. Amsterdam moet een leidende rol pakken in het voorkomen van femicide, door de sociale infrastructuur te versterken en een cultuurverandering te stimuleren.

- We komen met een gerichte aanpak om femicide te voorkomen met aandacht voor vroegsignalering, erkenning, bewustwording, educatie en toegankelijke zorg. We nemen daarin voorzieningen op voor daders en slachtoffers en regelen langdurige ondersteuning en nazorg voor slachtoffers. Hierbij maken we gebruik van de ervaringen van het Centrum Seksueel Geweld en Veilig Thuis.
- We bieden femicide-training voor hulpverleners en zorgen voor een gemeentelijke publiekscampagne over signalen van intiem terreur en herkenning van de piramide van geweld.
- Bij signalen van huiselijk geweld zetten we in op een voortvarende toepassing van de Wet tijdelijk huisverbod en op goede hulp aan slachtoffers, (mogelijke) plegers en betrokken kinderen.
- We ondersteunen de oprichting van Platform Stop Geweld Tegen Vrouwen van de Politie Eenheid Amsterdam en het Parket Amsterdam (Openbaar Ministerie) om vrouwelijke slachtoffers van (seksueel) geweld beter te ondersteunen. Zo krijgen agenten extra training om signalen van (seksueel) geweld tegen vrouwen beter te herkennen en eerder in te grijpen bij dreigend geweld, mishandeling en femicide.
- We zorgen (regionaal) voor voldoende veilige en passende opvangplekken bij huiselijk geweld, die voldoen aan de normen van het Verdrag van Istanbul, met aandacht voor veiligheid, traumazorg en begeleiding op maat. We houden hierbij tenminste de norm van 1 plek op 10.000 inwoners aan.

VEILIGE EN WEERBARE BUURTEN

Een veilig gevoel begint in je eigen buurt. Een buurt waar je zonder zorgen naar huis loopt, waar kinderen buiten spelen en waar de wijkagent dichtbij is wanneer dat nodig is. Toch ervaren Amsterdammers en Weespers soms overlast of onveiligheid in de publieke ruimte. Ook staat het ophogen van de beveiliging soms haaks op privacy of andere rechten van buurtbewoners. Volt wil buurten waar mensen elkaar kennen, helpen en aanspreken. Hiervoor versterken we het vertrouwen dat Amsterdammers en Weespers in elkaar hebben én het vertrouwen in de overheid. En kunnen veiligheidsambassadeurs een conflict niet oplossen? Dan kunnen mensen terecht bij de nieuwe buurtrechtkbanken.

- We zetten meer in op veiligheidsambassadeurs in de wijken en buurten. Denk aan buurvaders en -moeders, jeugdwerkers en andere sleutelfiguren. Zij zijn onmisbaar voor een veilige stad. Deze ambassadeurs staan in direct contact met buurtbewoners en kunnen gevoelens van onveiligheid signaleren, onveilige situaties de-escaleren en beter de verbinding leggen tussen inwoners, de politie en de gemeente. Deze veiligheidsambassadeurs worden erkend en gehoord als gelijkwaardige partners.
- We zetten in op een brede toepassing van herstelrecht bij sociale conflicten in de stad, zoals conflicten op school, in de buurt of met hulpverleners die zijn uitgemond in geweld of andere

strafbare feiten. De nadruk ligt niet op vergelding door het bestraffen van de dader, maar op herstel van de schade en het bevorderen van verzoening tussen de betrokkenen.

- Volt steunt ook de ambitie om in elk stadsdeel een buurtrechtbank op te richten voor kleine, eenvoudige rechtszaken, naar voorbeeld van de buurtrechtbanken in Venserpolder, Zuidoost en Geuzenveld-Slotermeer.
- We bieden passende hulp aan mensen met onbegrepen gedrag, gebaseerd op de bewezen Peer-supported Open Dialogue (POD) aanpak. Deze aanpak wordt veel ingezet in Finland en Engeland en steeds meer in Nederland. Centraal in deze aanpak staan de onmiddellijke hulp, het uitgangspunt dat er niets wordt besproken over de cliënt zonder de cliënt, en het vanaf het begin inschakelen van het netwerk van de cliënt om te helpen bepalen wat er speelt en welke hulp nodig is.
- We zetten in op maatregelen in de openbare ruimte, zodat Amsterdammers zich er veilig kunnen voelen. We baseren ons hierbij op de CPTED-principes, een wereldwijde aanpak om een sociaal veilige openbare ruimte in te richten. CPTED staat voor Crime Prevention Through Environmental Design.
- Volt staat achter een landelijk vuurwerkverbod voor consumenten. We steunen een terughoudend gemeentelijk beleid ten aanzien van ontheffingen voor vuurwerk en oudejaarsvuren, tenzij deze aantoonbaar veilig zijn en breed gedragen worden door de gemeenschap. Volt ziet meer in alternatieven, zoals licht-, laser- en droneshows, die veel veiliger en duurzamer zijn, en bovendien minder overlast en schade veroorzaken voor mens, dier en natuur.
- Digitalisering biedt kansen, maar verkeerde inzet bedreigt ook de veiligheid, bijvoorbeeld door illegale inzet van grootschalige realtime gezichtsherkenning of sleepnetten. Volt wil een verplichte mensenrechtentoets bij nieuwe wetgeving in het veiligheidsdomein. Hierin toetsen we of de voorgestelde maatregelen voldoen aan de minimumeisen voor de bescherming van fundamentele rechten en vrijheden van inwoners. Waar mogelijk zijn we terughoudend met realtime gezichtsherkenningstechnologie in de openbare ruimte en zetten we in op alternatieven, zoals betere verlichting, de inzet van menselijk toezicht en crowd management (het veilig verzamelen en verplaatsen van groepen mensen).
- Volt is in de basis terughoudend met de inzet van cameratoezicht in de openbare ruimte en verkiest menselijk toezicht en sociale interventies. Echter, in straten of buurten waar de veiligheid voor bewoners onhoudbaar lijkt te worden maken we, zo lang er capaciteitsproblemen zijn bij de politie, cameratoezicht mogelijk als ondersteunend middel om straatcriminaliteit en ernstige overlast terug te dringen.

HECHTE BUURTEN IN TIJDEN VAN CRISIS

Hechte buurten staan sterker en zijn weerbaarder in tijden van nood of uitdaging. Of het nu gaat om hevige regenval, een pandemie of een digitale aanval: in verbonden buurten waar mensen elkaar helpen, komen we samen beter door zware tijden heen. Nu zijn veel buurten daar nog niet goed op voorbereid. Volt wil zorgen voor weerbare en sociale Amsterdamse buurten, waar buurtbewoners weten hoe ze in actie kunnen komen als er iets misgaat. Waar mensen elkaar kennen,

informatie snel kunnen delen en samenwerken met overheid, onderwijs en maatschappelijke organisaties. Zo zorgen we dat je er niet alleen voor staat.

- We introduceren 'weerbaarheidsambassadeurs' in alle wijken. Dit zijn betrokken bewoners, ondernemers of professionals die helpen om informatie te verspreiden, de buurt betrekken bij voorbereidingen en die aanspreekpunt zijn bij crises. In Zuid-Limburg wordt al met succes gewerkt met zulke ambassadeurs.
- We brengen in kaart welke publieke ruimtes kunnen dienen als tijdelijke schuilplekken bij acute dreiging, zoals parkeergarages of metrostations. Deze communiceren we actief met inwoners, ook via de weerbaarheidsambassadeurs. We bouwen voort op internationale voorbeelden (zoals Duitsland en Finland) waar schuilplekken wél publiekelijk bekend zijn.
- We werken samen met onderwijsinstellingen (mbo, hbo en wo) en het Rode Kruis Nederland om studenten EHBO-trainingen aan te bieden zodat zij in staat zijn eerste hulp te bieden in noodsituaties.
- We verkennen hoe we technologie kunnen inzetten om bij crises snel informatie te delen en inwoners die hulp nodig hebben te verbinden met Amsterdammers en Weespers die hulp willen bieden. Daarbij leren we van Dresden, waar hier veel ervaring mee is opgedaan tijdens de overstromingen in 2023, toen de Facebook-groep Fluthilfe Dresden binnen enkele dagen 50.000 volgers mobiliseerde om te helpen met zandzakken, eten, onderdak en vervoer.

VERTROUWEN TUSSEN INWONERS EN HULPVERLENERS

Politieagenten, brandweermensen, ambulancepersoneel en boa's houden elke dag onze stad veilig. Vaak onder grote druk en soms met gevaar voor eigen leven. Deze hulpverleners verdienen respect in hun werk, maar worden steeds vaker geconfronteerd met agressie en geweld. Dat mogen we niet accepteren. Het komt ook voor dat Amsterdammers zich onjuist behandeld voelen door hulpdiensten. Volt staat voor een samenleving waar inwoners en hulpverleners niet tegenover elkaar staan, maar naast elkaar. We investeren in contact tussen hen, bieden goede ondersteuning aan hulpverleners die met agressie en geweld te maken krijgen en zorgen voor een onafhankelijke afhandeling van klachten. Zo vergroten we het vertrouwen en maken we de stad iedere dag veiliger.

- We investeren in initiatieven om inwoners, boa's en politie elkaar beter te leren kennen. Denk aan wijkbijeenkomsten in een sportkantine, buurthuis of café. Maar ook door projecten als Politiekids en Politie Hunt, waarmee kinderen en hun ouders inzicht krijgen in het politiewerk en een goede relatie wordt opgebouwd.
- Geweld en agressie tegen boa's, politieagenten en andere hulpverleners is onacceptabel. We zetten ons ervoor in om één uniform registratiesysteem te ontwikkelen voor incidenten. Dit systeem zorgt voor een eenduidige registratie van fysieke én online incidenten en een vereenvoudigd aangifteproces. We hebben daarbij extra aandacht voor online bedreigingen

die hulpverleners krijgen, en zorgen voor snelle opvolging om bedreigende content te verwijderen en daders op te sporen.

- We bieden passende ondersteuning voor hulpverleners die te maken hebben gehad met agressie en geweld, inclusief hun gezinnen. We nemen daarbij de herziene Richtlijn psychosociale ondersteuning binnen hoog-risico beroepen als leidraad. Het slachtoffer wordt na een melding binnen 24 uur gecontacteerd door een getraind opvangteam.
- We zorgen voor betere praktijken bij hulpverlening, door een onafhankelijk klachtenmeldpunt in te richten voor klachten over de politie, boa's, brandweermensen en andere hulpverleners. Dit meldpunt onderzoekt klachten of incidenten objectief. Het meldpunt is laagdrempelig toegankelijk voor alle Amsterdammers en biedt duidelijke, snelle en transparante hulp. In Engeland en Wales heeft deze aanpak het vertrouwen van burgers in de politie en de rechtsstaat verhoogd, doordat burgers zich serieus genomen voelen.
- We bieden slachtoffers van onjuist optreden van hulpdiensten passende juridische ondersteuning en emotionele hulp. We werken daarbij nauw samen met Slachtofferhulp Nederland, het Juridisch Loket en de Nationale ombudsman. Het moet voor slachtoffers duidelijk zijn welke hulp zij kunnen krijgen en deze informatie dient de gemeente en de hulpdiensten actief aan slachtoffers te delen op het moment dat zij zich melden met een klacht.

DIGITALE WEERBAARHEID

Veiligheid in de digitale wereld is net zo belangrijk als veiligheid op straat. Steeds meer Amsterdammers en Weespers krijgen te maken met online criminaliteit. Of je nu als jongere gechanteerd wordt met beeldmateriaal, of als oudere fraude bij internetbankieren hebt meegemaakt, iedereen kan slachtoffer worden. Het internet kent geen stads- of lands-grenzen en dus vraagt online veiligheid om samenwerking op elk niveau – lokaal, landelijk én Europees. We leren kinderen hoe ze zich online kunnen beschermen en helpen ouderen bij het versterken van hun digitale vaardigheden. Zo zorgen we dat iedere Amsterdamer en Weesper zich ook online veilig voelt.

- We blijven ons binnen de Cities Coalition for Digital Rights (CC4DR) – waar ook steden als Helsinki, Barcelona en New York in zitten – inzetten voor de digitale rechten van Amsterdammers en Weespers. Dit betekent dat we actief bijdragen aan het beschermen van privacy, digitale inclusie en transparantie in technologiegebruik.
- We investeren in gratis trainingen en cursussen voor jongeren, ouderen en andere inwoners met een verhoogd risico om slachtoffer te worden van online criminaliteit. Met deze trainingen en cursussen krijgen zij inzicht in online risico's en hoe ze daarmee om kunnen gaan. Dit bieden we aan op scholen, in buurthuizen en in bibliotheken.
- We richten laagdrempelige lokale meld- en hulplijnen in voor online criminaliteit om problemen vroegtijdig te signaleren, te voorkomen dat problemen verergeren en te ondersteunen waar mogelijk. Deze meld- en hulplijnen bieden snelle hulp bij fraude, identiteitsdiefstal en cyberpesten.

CRIMINALITEIT GRENSOVERSTIJGEND AANPAKKEN

Amsterdam is een open en internationale stad – en dat is haar kracht. Maar juist die openheid trekt ook criminaliteit aan. Criminele organisaties weten onze stad te vinden om geld wit te wassen, drugs te verhandelen en jongeren te ronselen. Ze slepen legale bedrijven en diensten mee in illegale activiteiten en opereren vaak over stads- en landsgrenzen heen. Volt wil dat we georganiseerde misdaad aanpakken met een sterke, grensoverstijgende samenwerking. Amsterdam trekt samen met andere gemeenten, de nationale overheid en Europese partners ten strijde tegen criminaliteit die de veiligheid en samenleving in onze stad ondermijnt.

- We versterken het Regionaal Informatie- en Expertisecentrum (RIEC) en de Ondermijningsbrigade. We willen meer middelen en capaciteit om controles uit te breiden, sneller signalen op te pakken en gerichte interventies te doen in risico-sectoren, zoals horeca, vastgoed en logistiek.
- We blijven inzetten op Bibob-toetsen en breiden die waar nodig uit, om zo te voorkomen dat vergunningen, subsidies, aanbestedingen en vastgoedtransacties van de gemeente worden misbruikt voor criminele activiteiten.
- We zorgen ervoor dat de aangewezen meldpunten en veiligheidsprotocollen voor bedreigde ondernemers, ambtenaren, journalisten, bestuurders en politieke ambtsdragers bekender en toegankelijker worden. Waar nodig, richten we aanvullende meldpunten en veiligheidsprotocollen in.
- Volt wil dat de gemeente zich in de landelijke politiek hard maakt voor extra politiecapaciteit om criminaliteit in de stad tegen te gaan. Nu blijft veel criminaliteit onbestraft door een gebrek aan capaciteit. Daarom wil Volt extra rechercheurs en wijkagenten, die zich kunnen richten op cybercrime en ondermijning.
- We versterken de samenwerking met De Nederlandsche Bank (DNB), de Fiscale Inlichtingen- en Opsporingsdienst (FIOD), FIU-Nederland, Europese steden en initiatieven (zoals het Anti-Money Laundering Authority, die ook in Amsterdam gevestigd is) om criminele financiële geldstromen op te sporen.

AMSTERDAM ALS VEILIGE HAVEN

We maken van Amsterdam het centrum voor vrijheid, democratie en onafhankelijke informatie. Amsterdam was op meerdere momenten in de geschiedenis een bruisende mix van culturen, een hub van ondernemerschap en mogelijkheden en een plek waar je echt jezelf en vrij kon zijn. Maar wat ooit vanzelfsprekend leek – vrije pers, onafhankelijke rechtspraak en het recht op protest – staat vandaag de dag weer onder druk. Voor het behoud van die waarden moeten we blijven vechten. Vrijheid van meningsuiting blijft een van de belangrijkste pijlers van de vrije stad. Volt wil dat Amsterdam een veilige haven in Europa is voor

mensen die opkomen voor vrijheid en mensenrechten. Vrije denkers kunnen hier rekenen op bescherming, ondersteuning en de ruimte om hun werk voort te zetten.

- We richten een internationaal expertisecentrum op voor media in ballingschap. Dit centrum kan zorgen voor kennisdeling tussen gevlochte journalisten, inzetten op gezamenlijk gebruik van faciliteiten (voor bijvoorbeeld journalistieke producties of digitale beveiliging) en de samenwerking met lokale, landelijke en wereldwijde media verbeteren.
- We komen met een “welkomsloket” voor (bedreigde) journalisten, activisten en academici die zich willen vestigen in Amsterdam. We bieden informatie over verblijf, juridische ondersteuning, tijdelijke huisvesting, psychosociale hulp en integratie. Ook verwijzen we door naar ngo's, onderwijsinstellingen en media.
- In een vrije stad zijn de kennisininstellingen de motor van onafhankelijk denken en onderzoek. Zij moeten beschermd worden tegen ongewenste beïnvloeding door politiek, commercie en ideologie.
- We bieden gevlochte journalisten, academici en activisten ondersteuning om hun werk te blijven voortzetten. Denk bijvoorbeeld aan het bieden van gedeelde werkplekken met (digitale) beveiliging of mentorprogramma's waarbij zij worden gekoppeld aan lokale journalisten, academici of mensenrechtenexperts.

VEILIG FEESTEN

Een nacht vol muziek, dans en ontmoeting hoort voor iedereen leuk en veilig te zijn. Of je nu gaat feesten in een club, op een plein of in het park, niemand zou zich onveilig of buitengesloten mogen voelen. Toch is dit nog lang niet overal vanzelfsprekend. Vooral vrouwen, mensen van kleur en lhbtqia+'ers krijgen te maken met grensoverschrijdend gedrag of slechte beveiliging op feesten, evenementen of onderweg naar huis. We zetten ons in voor een Amsterdam waar iedereen veilig kan feesten. We stellen duidelijke eisen aan organisatoren, investeren in goed opgeleid beveiligingspersoneel en werken samen met nachtclubs en festivals om sociale veiligheid te verbeteren.

- Iedereen moet festivals en evenementen veilig kunnen bezoeken, daar nemen we concrete extra stappen voor. Op ieder festival moet een preventiestand met informatie over veilig feesten en een vrouwelijke vertrouwenspersoon aanwezig zijn. Ieder festival of evenement moet een rechtstreeks noodnummer hebben naar de dienstdoende beveiliging, waar je naartoe kunt bellen of appen als je je onveilig voelt. Al deze maatregelen staan duidelijk op de website en op borden op het evenement.
- Volt wil dat de gemeente het aantal meldingen over onveilige situaties op festivals en evenementen monitort. Organisatoren die niet adequaat ingrijpen in reactie op incidenten, kunnen in de toekomst hun subsidies en vergunning verliezen.

- Het project ClubEthics, het initiatief van stichting Nachtburgemeester om het nachtleven veiliger en inclusiever te maken, krijgt financiering tot en met ten minste 2030. Zo kan de Nachtburgemeester verder met het opzetten van campagnes, het organiseren van workshops en trainingen over sociale veiligheid en uitbreiding van een platform dat clubs verantwoordelijk houdt om het nachtleven veiliger te maken. De gemeente stelt ook ruimtes beschikbaar en helpt met informatievoorziening en advisering.
- De gemeente initieert een convenant tussen horecabedrijven, politie, de gemeente en de Nachtburgemeester om te zorgen voor een veilig en inclusief uitgaansleven voor iedere bewoner en bezoeker van onze stad.

8.

HOE BETALEN WE DAT?

8.1

HOE BETALEN WE DAT?

Volt wil dat Amsterdam financieel sterk blijft, zodat we kunnen investeren in de toekomst van de stad. We staan voor grote maatschappelijke en ecologische opgaven, van wonen en mobiliteit tot klimaat en kansengelijkheid, en die vragen om een gemeente die haar middelen verstandig inzet. We bewaken een gezonde balans tussen inkomsten, schulden en reserves, zodat de stad financieel weerbaar blijft, ook in tijden van onzekerheid. Wat telt is dat toekomstige generaties kunnen bouwen op een stabiele financiële basis.

Transparantie is voor Volt een kernwaarde. Amsterdammers moeten eenvoudig kunnen nagaan waar publiek geld naartoe gaat, zodat vertrouwen en betrokkenheid groeien. Daarom willen we dat de koers, waarin begrotingen en jaarrekeningen begrijpelijk en beter toegankelijk worden, wordt doorgedragen. Ook stimuleren we dat bewoners via participatief begroten direct invloed kunnen hebben op de besteding van gemeentelijke middelen.

De gemeente moet zorgvuldig omgaan met publieke middelen. We willen een gezonde financiële huishouding, waarbij belastingen niet hoger zijn dan nodig om goede voorzieningen te kunnen blijven bieden. De toeristenbelasting zal stapsgewijs worden verhoogd met 1% tot 16,5% in 2030; eventuele aanpassingen in andere tarieven beoordelen we steeds op basis van noodzaak, rechtvaardigheid en draagkracht.

Daarnaast zoeken we actief naar andere manieren om onze ambities te financieren. Dat doen we door samen te werken met de Europese Unie, maatschappelijke organisaties, bedrijven en investeringsfondsen die willen bijdragen aan de ontwikkeling van de stad. Zo kunnen we meer realiseren voor de stad zonder de lasten verder te verhogen voor Amsterdammers.

Volt wil dat de gemeente haar middelen effectief inzet, niet alleen via de begroting, maar ook in de manier waarop ze werkt en inkoopt. Een toekomstgerichte gemeente koopt duurzaam, sociaal en lokaal in. Door samen te werken met andere gemeenten benutten we schaalvoordelen, en door duidelijke sociale en duurzame voorwaarden te stellen, zorgen we dat publieke middelen maatschappelijke meerwaarde opleveren.

Preventie staat centraal in ons denken: investeren in gezondheid, onderwijs, en een schone leefomgeving voorkomt duurdere problemen later. Ook de gemeentelijke organisatie zelf moet eenvoudiger, effectiever en mensgerichter worden. Minder externe inhuur, meer vertrouwen in professionals en digitalisering vergroten de slagkracht om de ambities van de stad waar te maken. Zo blijft Amsterdam financieel gezond, sociaal rechtvaardig en klaar voor de toekomst.

**“GOEDE IDEEËN
KENNEN GEEN
GRENZEN.”**

**STEM
18 MAART
2026**

KIES Volt